Poštnina plačana v gotovini.

Leto XIII., štev. 270 — Ljubljana, sobota 19. novembra 1932 — Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Šelenburgova ul. 8. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica štev. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri poštn. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842 Praga číslo 78.180, Wien št. 105 241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—, Za inozemstvo Din 40.—.

Uredništvo:
Ljubljana, Knaflijeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440
Celje, Kocenova ul. 8. Tel. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo — Oglasi po tarifu.

Seja Narodne skupščine

Senatorji in poslanci iz dravske banovine izrekajo ministru dr. Kramerju neomejeno zaupanje — Tudi včerajšnjo sejo je moral predsednik prekiniti — Sprejete konvencije

Beograd, 18. novembra. p. Današnja seja Narodne skupščine se je pričela ob 10.45. Predsedoval ji je podpredsednik dr. Popović. Po prečitanju zapisnika včerajšnje seje se je oglasil k besedi narodni poslanec Lovro Petovar, ki je kot odgovor na včerajšnji napad poslanca Alojzija Pavliča na ministra dr. Alberta Kramerja prečital naslednjo skupno izjavo senatorjev in poslancev iz dravske banovine:

»Včeraj si je dovolil na seji Narodne skupščine neki narodni poslanec nekvalificiran napad na odsotnega ministra in narodnega poslanca dr. Alberta Kramerja. Njegova izvajanja so upravičeno zbudila ogorčenje zlasti med tovariši g. ministra iz dravske banovine. Gospod predsednik Narodne skupščine ste res govornika ustmeno ukorili, sklicujoč se pri tem na neparlamentarni nastop poslanca, vendar smatramo narodni predstavniki iz dravske banovine za svojo dolžnost, da sporočimo v Narodni skupščini naslednje:

Člani Narodnega predstavništva iz dravske banovine, senatorji in poslanci so se sestali takoj po nečuvenem nastopu nekega poslanca na seji Narodne skupščine dne 17. t. m. ter soglasno sklenili, da dostavijo g. ministru in narodnemu poslancu dr. Albertu Kramerju to-le zaupnico:

Ogroženi odklanjamo nekvalificirani napad govornika v Narodni skupščini na uglednega člana kraljevske vlade in našega poslaniškega tovariša, zaradi bolezni odsotnega dr. Alberta Kramerja, ki je s svojim dosedanjim delom nesporno dokazal, da je vedno imel v vidu dobro vsega našega naroda. S tem je postal priljubljen ne samo v svoji ožji domovini temveč tudi v ostalih krajih Jugoslavije: povsod si je s svojim delom pridobil priznanje in zaupanje. Zato izrekamo tudi sedaj ministru g. dr. Albertu Kramerju neomajno zaupanje in priznanje.

Prosimo Narodno skupščino, naj to izjavo zastopnikov iz dravske banovine sprejme na znanje.«

Govor poslanca Petovarja je motil z medklici poslanec dr. Nikola Nikić. Narodni poslanec g. Anton Cerer ga je parkrat opozoril, naj ne prekinja govornika. Posl. Nikić je reagiral na način, da je povzročil še večje razburjenje. Med gg. Cererjem in Nikićem je prišlo do kratkega, a ostrega prepira, ki se je končno stopnjeval do dejanskega spopada. Priskočili so drugi poslanci in ju razločili, vendar pa je bilo razburjenje v zbornici tako veliko, da je predsednik moral prekiniti sejo.

Po zopetni otvoritvi seje so bila objavljena razna sporočila. Skupščini so bila predložena: poročilo odbora za zakonski predlog o zaščiti javnih cest in o varnosti prometa, poročilo odbora za zakonski predlog o preprečenju nezgod pri delu ter poročilo verifikacijskega odbora o volitvah v srezu Otočac. Nadalje je bilo objavljeno večje število prošenj in pritožb, med njimi dopis zveze kovinskih delavcev podružnice Celje, zveze kovinskih delavcev podružnice Štore, zveze kovinskih delavcev podružnice v Muti, strokovne komisije iz Ljubljane, delavcev in nameščencev z Broda ob Savi, delavcev in nameščencev papirnice v Vevčah ter nekaterih drugih organizacij o uvedbi osemurnega delavnika.

Narodna skupščina je nato prešla na dnevni red, na razpravo o konvenciji med našo državo in Turčijo glede izvoza opija. Poročevalec odbora je bil dr. Dragoljub Jevremović ki je obširno poročal o predloženem zakonskem načrtu. Za njim je govoril minister za trgovino in industrijo dr. Ilja Šumenković, ki je poudarjal, da predstavlja sklenjeni sporazum iskreno in lojalno sodelovanje naše države in Turčije v važnem gospodarskem vprašanju. Jugoslavija in Turčija sta glavni producentinji opija, ki ga pridelujeta 80 odstotkov celotne svetovne produkcije. Po daljši razpravi, v katero so posegli tudi poslanci Baljić, dr. Mita Dimitrijević, dr. Kostić in Vasilje Trbić, je bil zakonski predlog odobren v načelu in podrobnostih z 208 glasovi.

Prihodnja seja bo jutri ob 9. dopoldne. Na dnevnem redu so naslednje točke:

1. trgovinska pogodba z Brazilijo;
2. verifikacija poslanskega mandata za srez Otočac: verifikacijski odbor se je v svojem poročilu izrekel za verifikacijo mandata dr. Brankovića;
3. zakonski predlog o preprečevanju nezgodnih primerov pri delu;
4. zakonski predlog o zaščiti javnih cest in varnosti prometa.

Zakon o zaščiti kmeta

Beograd, 18. nov. p. Skupščinski odbor za zakonski načrt o zaščiti kmetov je danes popoldne nadaljeval načelno debato o zakonskem osnutku. V debato so danes posegli poslanci Kurtović, dr. Živković, Vojislav Trdić in Mirko Neudorfer. Diskusijo je zaključil poljedelski minister dr. Juraj Demetrović, ki je odgovarjal na pripombe raznih poslancev. Nato je bil zakonski načrt v načelu odobren. Ker pa so nekateri poslanci v načelni debati stavili nekaj konkretnih spreminjevalnih predlogov, je bil izvoljen ožji odbor, da bo vse te predloge vsestransko proučil, koordiniral in združil v enoten predlog, ki ga bo nato predložil plenumu odbora. Enotni predlog bo služil odboru kot osnova za njegovo nadaljnje delo. Prihodnja seja bo jutri popoldne.

Senat manifestira za bratstvo s Poljsko

Soglasno odobrena kulturna konvencija — Pozdravna brzojavka poljskemu senatu — Odgoditev sej

Beograd, 18. nov. p. Pod vodstvom predsednika dr. Pavelića, se je sestal danes senat; seje se je udeležilo tudi več ministrov s predsednikom dr. Srškičem na čelu. Senatu je bilo predloženih nekaj zakonskih osnutkov, ki jih je skupščina že predebatirala in sprejela, med drugimi tudi pogodba med našo državo in belgijsko-luksemburško gospodarsko unijo. Senat je pogodbo dal v proučitev odboru, ki je proučil in sestavil poročilo tudi glede konvencije s Poljsko. Pravosodni minister je nato zahteval, naj senat dovoli, da se izroči sodišču senator Toma Kovačević zaradi kršitve zakona o tisku.

Senat je nato prešel na prvo točko dnevnega reda, na razpravo o klirinški pogodbi med našo državo in ČSR. O pogodbi je poročal senator dr. Miroslav Ploj. Minister za trgovino in industrijo dr. Šumenković je dal še nekaj pojasnil, nakar je bila konvencija v načelu sprejeta s 45 glasovi, v specialni debati pa s 53 glasovi. Kot druga točka je bila na dnevnem redu konvencija o znanstvenih, šolskih in umetniških odnošajih med Jugoslavijo in poljsko republiko. Kakor pretekli teden v skupščini, tako se je razprava tudi danes v senatu razvila v spontano manifestacijo bratstva med našim in poljskim narodom. Govorili so prosvetni minister dr. Radenko Stanković in senatorji Josip Šilović, Bogdan Gavrilović, dr Valentin Rožič in dr. Momčilo Ivković. Vsi so poudarjali, velike simpatije, ki jih goji naš narod do poljskega. Pri glasovanju je bila konvencija v načelu in v podrobnostih z aklamacijo soglasno sprejeta. Obenem je senat odobril brzojavko, ki jo je predsednik dr. Pavelić poslal predsedniku poljskega senata. Brzojavka se glasi:

»Senat kraljevine Jugoslavije je sprejel danes soglasno in enodušno zakon o sporazumu glede znanstvenih, šolskih in umetniških odnošajev med kraljevino Jugoslavijo in republiko Poljsko. Ta zakon je rezultat dosedanjih dobrih odnošajev med obema bratskima narodoma in bo v bodočnosti podlaga naših vzajemnih vezi. Senat kraljevine Jugoslavije smatra za svojo dolžnost, da ob priliki tega važnega akta izrazi senatu poljske republike in vsemu poljskemu narodu občutke svojih iskrenih in trajnih bratskih simpatij in prijateljstva.«

Nato je predsednik zaključil sejo in sporočil senatu, da bo prihodnjo sejo sklical pismenim potom. Predsednik je bil pooblaščen, da predloži posameznim senatnim odborom zakonske načrte, ki jih je te dni odobrila Narodna skupščina in bodo sedaj prišli pred senat.

Omejitev pošiljanja deviz v inozemstvo

Beograd, 18. nov. p. Ministrski svet je na svoji seji 16. t. m. sklenil: 1. da se ukine pošiljanje deviz in valut v inozemstvo za vzdrževanje dijakov razen onih, ki jim manjkata le še dva ali en semester do konca študijev, kar pa morajo dokazati s potrdilom šolskih oblasti; 2. da se ukine pošiljanje deviz in valut v inozemstvo preko zneska, ki je dovoljen in zabeležen v potnih listih, kakor tudi pošiljanje deviz in valut v inozemstvo za vzdrževanje bolnikov v tujini, razen v primerih, če je bolezen taka, da je ni mogoče zdraviti v državi kar je treba dokazati s potrdilom treh domačih zdravnikov; 3. da se vsa sedaj veljavna pooblastila in legitimacije za kupovanje tujih plačilnih sredstev za vzdrževanje dijakov in bolnikov v tujini uklinejo s 15. decembrom t. l. in da morajo vse osebe, ki imajo po 1. in 2. točki tega odloka pravico, da se v inozemstvu vzdržujejo z valutami in devizami, poslanimi iz naše države, najdalje do 10. decembra predložiti oddelku državnega računovodstva za devizne in valutne posle preko svojih staršev ali oskrbnikov zadevne prošnje, ki jim morajo predložiti potrdila šolskih oblasti za dijake, potrdila zdravnikov za bolnike ter potrdila o plačanih davkih za oba primera.

Cenzura v Nemčiji

Berlin, 18. novembra AA. Od objave uredbe o časopisju v marcu 1931 pa do 10. septembra 1932 so pruske oblasti izdale 379 prepovedi listov. Dve tretjini prepovedi je veljalo listom skrajne desnice in skrajne levice.

HITLER DRUGIČ NA RAZPOTJU

Hindenburgova posvetovanja z voditelji meščanskih strank — Ključ za rešitev situacije v Hitlerjevih rokah

Berlin, 18. novembra dg. Državni predsednik Hindenburg je že pričel pogajanja z voditelji strank, da najde izhod iz težavnega položaja, ki je nastal po ostavki Papenovega kabineta. Za danes so bili pozvani v avdijenco vodja nemško nacionalne ljudske stranke Hugenberg, predsednik centruma prelat dr. Kaas in vodja nemške ljudske stranke Dingeldey, dočim sta bila Adolf Hitler in za bavarsko ljudsko stranko dr. Schäfer brzojavno pozvana za jutri. Socialni demokrati in komunisti so od konsultacij izključeni, ker gre predvsem za proučevanje vprašanja, ali in na kakšnem programu bi bilo mogoče sestaviti vlado nacionalne koncentracije.

Razgovori z voditelji posameznih meščanskih strank so se vršili v prisotnosti državnega podtajnika dr. Meissnerja in so bili proglašeni za strogo tajne vse dotlej, dokler ne bo položaj popolnoma razčiščen in dokler se ne pokaže, ali bo Hinednburg s svojimi konferencami uspel ali ne. O razvoju konsultacij ne izdajajo niti nobenih uradnih komunikejev.

O pravih namerah predsednika Hindenburga in njegovih zaupnikov ni mogoče izvedeti ničesar zanesljivega. Gotovo je le, da je od voditeljev strank zahteval predloge za rešitev krize in da slej ko prej vztraja na načelu prezidialne vlade in avtoritativnega državnega vodstva, kar pa ne izključuje vsaj delnega parlamentarnega kabineta. Z izpremembo vlade se zlasti ne sme izpremeniti dosedanja smer nemške zunanje politike. Že sedaj se zato smatra kot gotovo dejstvo, da bo Neurath tudi v novi vladi še nadalje ostal zunanji minister. Hindenburg je tudi odločno proti temu, da bi bilo nemško stališče glede razorožitvenega vprašanja vezano s kakimi strankarskimi koncesijami. Ako poizkuša sedaj Hindenburg, da pridobi politične stranke za podpiranje nove predsedniške vlade, v kateri pa bi bili tudi parlamentarci, mu gre v prvi vrsti za to, da pridobi za sodelovanje tudi narodne socialiste. Da bi predsednik države izročil hitlerjevcem vso vladno oblast, o tem ni niti govora. In kakor se čuje, niti narodni socialisti sami ne vztrajajo več na tej zahtevi, s katero so bili poprej tako energično zavrnjeni.

Ključ k nadaljnjemu razvoju položaja ima vsekakor sedaj v rokah Adolf Hitler, za čigar avdienco pri državnem predsedniku, ki bo jutri dopoldne, vlada v vsej javnosti silno zanimanje. Stališče, ki ga bo zavzel vodja narodnih socialistov, bo vsekakor odločilnega pomena. Šlo bo predvsem za to, ali bo Hitler tudi to pot vztrajal na tem, da se mu izroči vodstvo državne vlade, ali pa bo sedaj pripravljen prilagoditi se željam državnega predsednika.

Vsekakor pa rešitve nemške vladne krize ni pričakovati pred sredo ali koncem prihodnjega tedna.

Prihod Hitlerja

Berlin, 18. nov. g. Voditelj narodne socialistične stranke, Adolf Hitler, je danes popoldne prispel z letalom iz Monakovega v Berlin. V njegovem spremstvu je bilo 8 gospodov, med njimi štabni šef napadalnih organizacij, kapetan Röhn. Na letališču v Tempelhofu je pričakoval Hitlerja dr. Goebels. Hitler se je takoj po prihodu odpeljal v strankin dom, kjer so bili zbrani vsi vodilni politiki narodno socialistične stranke. Hitler je prinesel iz Monakovega s seboj spomenico, v kateri je skiciran vladni program narodnih socialistov.

V političnih krogih smatrajo, da bo Hitler v jutrišnji avdijenci manj ofenziven kot 13. avgusta. Popolno izročitev državne oblasti ne bo več zahteval, pač pa morda še vedno vodstvo državne vlade. Ni pa izključeno, da bo predlagal za vladnega šefa morda kakega drugega prominentnega narodnega socialista.

Rim, 18. nov. AA. Bivši predsednik nemškega parlamenta in eden izmed voditeljev nacionalnih socialistov, Göring, ki se je udeležil Voltovega kongresa v Rimu, je danes z letalom odpotoval v Berlin.

Kdo bo sestavil novo vlado

Berlin, 18. novembra, n. Glavno zanimanje političnih krogov je osredotočeno okrog vprašanja, kdo bo sestavil novo vlado. Pojavljajo se vse mogoče kombinacije, v katerih prihajajo predvsem v poštev: komisarski pruski notranji minister doktor Bracht, vojni minister general Schleicher, bivši vojni minister general Gessler in celo bivši predsednik državne banke dr. Hjalmar Schacht. Seveda naglašajo listi obenem, da so vse te kombinacije več ali manj brez vsake podlage, ker si sedaj niti Hindenburg sam še ni na jasnem, komu naj poveri mandat za sestavo nove vlade.

Predsednik Hindenburg vsekakor hoče, da bi se sestavila avtoritativna predsedniška vlada, ki bi imela široko podporo v parlamentu, ne pa vlada strankarske koalicije. »Tägliche Rundschau« pravi v svojem komentarju, da so za sestavo novega kabineta odločilni trije faktorji: Hindenburg, Schleicher in Hitler. List zahteva, naj se pogajanja nadaljujejo, kjer so se pred meseci med Hitlerjem in Papenom prekinila. Narodni socialisti morajo svojo silo inkorporirati v državnem sistemu. Ostali listi menijo, da državni predsednik glede sestave nove vlade nima namena, v kakršnemkoli smislu kršiti določila ustave. Le nemško-nacionalno glasilo trdi, da je bil Papenov kabinet le poslevodeča vlada, ki je ne more zrušiti nobeno glasovanje parlamenta.

Odmev v Ženevi

Ženeva, 18. novembra. n. V zvezi z demisijo Papenovega kabineta je nastalo vprašanje, kakšne posledice bo imela izprememba nemškega režima za nadaljnja pogajanja o razorožitvi. V splošnem prevladuje mnenje, da se nemška zunanja politika v načelih ne bo spremenila, ker se vse nemške stranke, ki prihajajo v poštev za sestavo nove vlade, strinjajo s Hindenburgovo politiko. Zaradi tega pričakujejo, da bo dosedanji zunanji minister Neurath ostal v Ženevi na svojem mestu kot voditelj nemške delegacije.

Amerika ne odneha

Splošen odpor proti odgoditvi plačila vojnih dolgov — V torek pride na sestanku Hoovra in Roosevelta do odločitve

Washington, 18. novembra. AA. **Poučeni krogi zatrjujejo, da je že toliko kakor gotovo, da bo ameriška vlada odklonila odgoditev decembrskega plačila medzavezniških vojnih dolgov, tembolj, ker je proračunski primanjkljaj Zedinjenih držav od 1. julija do 15. novembra narastel za 709 milijonov dolarjev.**

Politični krogi zlasti naglašajo, da bi koncesije nasproti Evropi opogumile ameriške dolžnike, to je farmarje in male bančnike, da bi tudi oni zahtevali odgoditev svojih obvez. Republikanski senator Fess je mnenja, da bi podaljšanje moratorija evropskim dolžnikom pomenilo vrh tega signal za splošen naskok ameriškega občinstva na državo, da mu olajša izvrševanje njegovih obvez nasproti državnim ustanovam, zlasti proti poljedelskemu uradu in društvu za finančno obnovo.

Predsednik finančnega odbora senata, Smoot, je izjavil novinarjem, **da bo treba vprašanje vojnih dolgov vsekakor urediti z vsako državo-dolžnico posebej in individualno, upoštevajoč plačilne zmožnosti vsake države.** Toda še ta koncesija bi prišla v poštev le v primeru, da države v resnici ne morejo izpolniti svojih plačilnih obvez na način, kakor so se v pogodbah obvezale. Senator Smoot je bil vedno proti črtanju vojnih dolgov. Po njegovem mnenju bi tak ukrep ameriške vlade samo zvišal dajatve ameriških davkoplačevalcev in ni drugega izhoda, kakor da Evropa plača svoje dolgove.

Hoover in Roosevelt bosta imela na torkovem razgovoru o medzavezniških vojnih dolgovih vsak po enega svetovalca. Hoover si je izbral zakladnega tajnika Ogdena Millsa, Roosevelt pa Raymonda Moleya, profesorja kolumbijske univerze in enega izmed svojih najintimnejših svetovalcev za volilne kampanje.

Britten, republikanski poslanec iz Illinoisa, vpliven član parlamentarne pomorske komisije, je imel te dni govor, v katerem je glavnim evropskim državam direktno grozil, rekoč: Ako evropske države ne bodo hotele decembra izpolniti svojih obvez, potem naj jih haaško razsodišče kratkomalo proglasi za insolventne in bankrotne, ter tudi nesposobne za mednarodno trgovino in za mednarodno diplomacijo.

London, 18. novembra. AA. Zaradi vesti, da bodo Američani zoper odgoditev plačila vojnih dolgov, se je začel funt spet majati. Danes je funt šterling zaključil z 83.80 frankov (včeraj 84.62), v dolarjih pa je razmerje 3.28 (3.31). V zvezi s tem je seveda narasla tudi cena zlata. Danes je znašala 124 šilingov in 10 in pol penyjev, za 8 penyjev več kakor včeraj.

»Daily Mail« piše: Če bo Anglija morala 15. decembra plačati dolžni obrok, bo prišlo do desorganizacije britanskih financ in bo funt še nadalje padal. V obrambo britanske valute pa bo vlada seveda v tem primeru prisiljena, da še bolj zadrgne uvoz in zviša carine.

Odmev Simonovega razorožitvenega govora

Francozi pogrešajo omembo varnosti, angleški listi upajo, da pride do sporazuma

Pariz, 18. novembra. AA. Francoski listi zelo različno presojajo angleški razorožitveni načrt. »Petit Parisien« naglaša predvsem, da se Angleži trudijo, da bi spravili Nemčijo nazaj na razorožitveno konferenco. »Journal« obžaluje, da Anglija trdno vztraja v prepričanju, da bo pomiritev prišla izključno samo od razorožitve. »Excelsior« meni, da si francoska in angleška teza nista nasprotni, in izraža nado, da se bosta dali spraviti v sklad s Hoovrovim predlogom. »Echo de Paris« izjavlja, da je britanski načrt antiteza francoskega načrta, »Ere Nouvelle« pa ugotavlja, da Simon niti z besedico ni omenil varnosti.

Pariz, 18. novembra. n. Painleve je imel snoči na banketu bivših vojnih letalcev govor, v katerem je dejal, da se francoska vlada na vse načine trudi, da bi preprečila vojne, predvsem pa, da bi se opustilo bombardiranje mest in ubijanje neoboroženega prebivalstva. V svoji akciji bo francoska vlada postopala oprezno in bo brezpogojno zahtevala, naj se postavi vse civilno letalstvo pod mednarodno nadzorstvo, ker ni mogoče dovoliti, da bi se civilna letala in zrakoplovi lepega dne izpremenili v nevarno orožje. Če bo vlada to dosegla, bodo v Franciji odpravili letala za bombardiranje.

London, 18. nov. AA. Vse angleško časopisje obširno komentira včerajšnji govor zunanjega ministra Simona v Ženevi. Po mnenju »Timesa« je bistvena točka Simonovega govora odstavek, v katerem je obrazložil način, kako bi bilo mogoče pritegniti Nemčijo v najkrajšem času k sodelovanju pri razorožitveni konferenci. Na podlagi teh predlogov bo Nemčiji sedaj težko ostati ob strani in še nadalje odklanjati udeležbo v Ženevi. Simonova izvajanja se v marsičem strinjajo s francoskimi načrti in s predlogi predsednika Hoovra. Če bo razorožitvena konferenca spejela vse te predloge, potem bo na vsej črti prodrlo glavno načelo prostovoljne omejitve oboroževanja s primerno kontrolo.

»Manchester Guardian« izvaja, da bo znižanje letalskih sil na eno tretjino po izravnavi s sedanjim angleškim stanjem za Veliko Britanijo z njenim ogromnim imperialnim področjem huda žrtev. Vsekakor bi ta ukrep mnogo huje zadel Veliko Britanijo kakor druge velesile. List napoveduje, da bo desnica konservativne stranke Simonove načrte o letalski razorožitvi najbrž ostro napadla.

»Daily Telegraph« odločno brani Simona. Po njegovem mnenju je Simonov predlog o postopnem razoroževanju odličen. Francoski načrt je preveč zasidran v varnostnem vprašanju in sloni skoraj v celoti na misli o organizaciji varnosti, tako da v celoti ne rešuje razorožitvenega vprašanja. Angleško politiko pa prešinja misel, da je razorožitev kot taka sama na sebi najvitalnejši ukrep varnosti.

»News Chronicle«, glasilo liberalne stranke, je mnenja, da jemljejo Simonova izvajanja Nemčiji vsak izgovor za nadaljno odsotnost iz Ženeve. Pribiti pa je treba, naglaša list, da je Simon zagovarjal splošno razorožitev vseh narodov na stanje, ki je v vojaškem pogledu sedaj obvezno za Nemčijo in da more Nemčija doseči svojo vojaško enakopravnost le z razorožitvijo drugih držav, ne pa z lastno oborožitvijo.

Težkoče grške vlade

Atene, 18. nov. AA. Konferenca, ki se je snoči vršila med vlado in voditelji političnih strank, je pokazala, da obstoje znatna nesoglasja med vlado in političnimi strankami, posebno v finančnih vprašanjih. Zato se je ponovno sestal ministrski svet, da prouči politični položaj. Trdijo, da ni izključeno, da pride do ostavke Tsaldarisovega kabineta.

Rumunska zunanja politika

Bukarešta, 18. novembra. g. »Adeverul« javlja, da zunanji minister Titulescu ne bo odpotoval v Ženevo pred sestankom splošne razorožitvene konference. V zadevi tehničnega sodelovanja Društva narodov pri finančni obnovi Rumunije še ni padla odločitev. Gotovo je, da Titulescu osebno ne bo vodil nadaljnjih pogajanj o tej zadevi. List tudi poroča, da je neresnična vest, da je vlada dobila noto iz Moskve s pogoji, pod katerimi bi Rusija vodila z Rumunijo pogajanja o zaključitvi pogodbe glede nenapadanja.

Bolivijski uspeh

Santiago, 18. novembra AA. Bolivijski generalni štab poroča, da so bolivijske čete 16. in 17. t. m. zavrnile močne paragvajske napade v odseku Saavedra in zajele mnogo ujetnikov.

Papenova demisija

Demisija Papenove vlade ni presenetila, saj so na njo kazali že vsi dogodki zadnjih dni. Že takoj po volitvah, ko se je poleglo razburjenje, se je pokazalo, da vlada pod Papenovim vodstvom ne bo mogla dobiti v parlamentu večine. Kljub temu je Papen, očividno na Hindenburgovo zahtevo, začel pogajanja s političnimi voditelji in jih poskušal pridobiti za nekako nacionalno koncentracijo. Povabljene stranke so razen nemških nacionalcev druga za drugo odklanjale sodelovanje s sedanjim državnim kancelarjem. Najostrejši sta bili odklonitvi hitlerjevcev in socialnih demokratov, ki so vabila na pogajanja kratkomalo ignorirali.

Pri Papenovih poskusih za sestavo parlamentarne večine niti ni prišlo do razprave o načelnem ali delovnem programu nove parlamentarne večine, ker se je sama Papenova oseba izkazala za nepremostljivo zapreko. Ko pa se je Hindenburg enkrat spustil na pot parlamentarnih pogajanj, je ne more zapustiti samo zaradi Papena. Tudi ako mu ni iskreno do tega, da najde iz sedanjega kaosa parlamentarno ali vsaj navidezno parlamentarno rešitev, marveč bi rad samo pokazal, da je vodstvo države na demokratični in parlamentarni osnovi nemogoče, tudi v tem primeru mora iti vsaj še malo dalje. Veliko avtoriteto in velike simpatije ima Hindenburg v vsej Nemčiji. Niso pa dovolj jake, da bi si mogel dovoliti tako briskiranje, kakršno bi ogromna večina nemške javnosti videla v tem, ako bi državni predsednik trdovratno vztrajal ravno na Papenu, ki ga odklanjajo vsi in ki stoji na politični pozornici vsaj za enkrat kot glavna ovira za sodelovanje med vodilnimi strankami.

Tako je moral Papen po dobrih petih mesecih svojega kancelarjenja zopet oditi. Ni bil odslovljen na tako robat način kakor njegov prednik Brüning, vendar pa ni dvoma, da tudi Papenov umik ni bil prostovoljen, sa je vedno in povsod zatrjeval, da ga parlament prav malo briga in da ga ne more vreči. Ali je njegov odhod trajen ali samo začasen, je težko ugibati pri sedanjih nemških razmerah, ko je vsa državna moč v rokah ozkega kroga vojaške, fevdalne in veleindustrijske oligarhije. Možno je, da se že čez nekaj dni zopet vrne, ako se pokaže, da tudi nihče drugi ne more ustvariti za delo sposobne parlamentarne večine. Možno je to, mnogo verjetno pa ne, ker je Papen v nemški javnosti res zelo omrežen.

Ko je Papenova vlada 1. junija prevzela državno upravo in se je poleglo prvo presenečenje in razburjenje, je nekaj časa kazalo, da si bo res priborila simpatije množic. Papen je spretno porabil za sebe glavna gesla, s katerimi je opajal in vabil zbegano nemško prebivalstvo Adolf Hitler Zlasti v zunanji politiki je prevzel in začel že tudi izvajati ves hitlerjevski program, v notranji politiki pa je obetal nebesa na zemlji vsem strankam razen obeh marksističnih. Borba proti tema dvema, proti socialistom in komunistom, pa je bila množicam simpatična, saj so jih v tem pravcu do dobra preparirali že hitlerjevci.

Papenova politika je bila po svojih ciljih in svojih glavnih linijah brez dvoma po duhu in po okusu pretežne večine nemške javnosti. Ni pa znal svoje politike izvajati na način, da bi si prvotne simpatije ohranil in jih še razširil.

Njegova taktika je odbijala skupino za skupino. Skregal se je s Hitlerjem, čeprav je prišel na krmilo kot njegov protektor; pognal ga je v tabor svojih najhujših nasprotnikov. Centrum mu je bil nasproten že od začetka zaradi načina, kako je izpodrinil Brüninga, Papen pa ni znal najti poti čez nastali prepad. Hitlerjevskih množic ni mogel pritegniti, ker je gospodarsko in socialno politiko usmerjal le po interesih velekapitala in veleposestva. A tudi ta dva činitelja si je odtujil zaradi svojega kolebanja, ko je danes dal kake koncesije industriji, jutri pa ji jih je zopet vzel s koncesijami agrarnim fevdalcem. S svojim udarom proti Prusiji je Papen alarmiral vse ostale pokrajine, ki so se upravičeno bale, da pridejo za Prusijo na vrsto tudi one. Posebno v južnonemških deželah je bilo Papenovo ime kakor rdeča ruta. In končno je bilo v Nemčiji tudi vedno več ljudi, ki so se jim začele odpirati oči, da tudi zunanja politika Papenove vlade ni najboljša .Res so se po ogromni večini strinjali in se še strinjajo z njenimi imperialističnimi cilji. A tudi tukaj se je pokazalo, da svet ne prenese Papenovih metod, in mednarodna pozicija Nemčije je danes kljub uspehu na reparacijski konferenci slabša kakor je bila ob nastopu Papenove vlade. Ni dvoma, da je tudi ta pasivna polletna bilanca pripomogla k Papenovemu padcu.

Hindenburg je demisijo sprejel. Hindenburg pa je samo zunanja firma za oni zakulisni krog ljudi, ki danes v Nemčiji vedrijo in oblačijo, za krog, ki ima že dalje časa v rokah ves nemški državni aparat. Ti ljudje so poklicali Papena in ga kot svoje orodje postavili na čelo vlade. Ti ljudje so ga sedaj odslovili. Niso pa s tem dali iz rok tudi moči in oblasti; gospodarji Nemčije so še vedno oni. Zato pa je tudi nemogoče prorokovati, ali je sedanja kriza resnična kriza ali pa samo farsa. Nemogoče je soditi, ali je poskus povratka k parlamentarizmu iskren ali ne.

Mnogi sodijo, da je Papenov odstop in da so vsa sedanja pogajanja s političnimi voditelji le uvod v državni prevrat, v odkrito diktaturo oligarhije, ki pa bo zopet le prehodna faza za vzpostavitev Hohenzollerncev. Odgovor na vsa ta vprašanja bo dala šele bodočnost.

Pred rešitvijo mandžurskega vprašanja

Izjavi japonskega in kitajskega delegata v Ženevi – Izročitev japonske spomenice k Lyttonovemu poročilu

Pariz, 18. novembra. AA. Mandžursko vprašanje je eno izmed najbolj perečih svetovnih problemov in mu zato tukajšnji listi posvečajo dolge članke. Tako pravi »Petit Journal« med drugim: Društvo narodov bo te dni načelo proučevanje kitajsko-japonskega problema Zato se nam je zdelo zanimivo čuti glasove dveh najbolj poklicanih zastopnikov obeh držav glede Mandžurije

List prinaša nato razgovor z generalnim tajnikom japonske delegacije Savado in voditeljem kitajske delegacije v Ženevi, Wellington-Koom Savada je izjavil:

Javno mnenje pozna danes vsaj temeljne točke tega problema Japonska je prepričana, da je Društvo narodov danes bolje poučeno o stvari kakor svoje čase in da bo moglo dati zadovoljivejšo rešitev celotnega problema Lyttonovo poročilo naglaša nedvoumno, da so neredi na Kitajskem glavni vzrok sedanjega spora Nekateri so hoteli podtaknuti da so ti neredi posledica japonskega nastopa, toda te trditve ne vzdrže resne proučitve položaja V japonskem interesu je, da vlada na Kitajskem red, dočim nered ni v nobeni odvisnosti od zunanjih vzrokov ker vlada anarhija v raznih kitajskih pokrajinah, posebno v tistih, kjer je japonski vpliv brezpomemben To se je neizpodbitno dokazalo Mednarodne pogodbe so uvedle v Mandžuriji režim ki zahteva prijateljskega sodelovanja med Kitajci in Japonci, toda že več let se je politika Čangsulianga trudila uničiti ta režim Ta volja po uničevanju reda in zakonitosti je bila tisto kar je prisililo Japonsko k nastopu

Japonska je gledala, da je na minimum znižala obseg svoje vojaške intervencije in da je izvršila svoje zaščitne ukrepe z najmanjšo uporabo efektov ki ji je bila mogoča To naj bo odgovor kitajskim trditvam po katerih se je število atentatov v Mandžuriji po japonski zasedbi pomnožilo Ne gre gledati osamljenih dogodkov, temveč bistvena dejstva Statistika namreč dokazuje, da se je gospodarsko življenje v Mandžuriji začelo obnavljati Mandžurska vlada je začela obnavljati deželo na finančnem polju in je znižala bremena ki so bila prej tako težka S tem bo zmanjšala bedo v deželi in pomagala iztrebiti razbojništvo

Pri tem delu mora dobiti vzajemna akcija med Japonsko in prebivalstvom Mandžurije odobritev Japonsko delo v Mandžuriji po l. 1906 je najboljše jamstvo za bodoči uspeh njenega sodelovanja z mandžurskim prebivalstvom Japonska ima pred očmi edin smoter zagotoviti red in blagostanje naroda v korist vseh Pravice in interesi japonskega naroda se popolnoma skladajo s pravicami in koristmi mandžurskega prebivalstva in prav tako tudi z interesi in pravicami ostalih velesil. To naj omogoči rešitev, ki naj bo sprejemljiva za vse To pa se bo zgodilo šele tedaj kadar se odpravi škoda, nastala zaradi propagande nekaterih krogov in neznanja drugih.

Kitajski delegat v Ženevi, pariški poslanik **Wellington Koo** pa je o mandžurskem vprašanju podal to-le izjavo:

Predvsem je treba vedeti, da ne gre sedaj toliko za Ženevo kakor za washingtonsko pogodbo o Daljnem vzhodu, na kateri so avtentični podpisi japonske države. Če pustite da se začne Kitajska kosati, ne boste nikoli vedeli kda, bo konec klanja Lyttonovemu poročilu se more očitati, da so se pustil člani anketne komisije preveč vplivati po dovršenih dejstvih, kar pa se je zgodilo po naukih zgodovine, ni nemogoče izpremeniti Treba se je samo spomniti položaja ki je nastal po kitajsko-japonski vojni l. 1894/95 in po portsmouthskem miru, ki je končal rusko-japonsko vojno Naj bo Japonska še tako močna, nekaj je močnejše od nje, pravica.

Kitajska preživlja zelo resne ure. Njej je do tega, da zve, ali bodo v Ženevi zbrani velesile pristale a obstoj nove mandžurske države Če se z brutalno silo ustvarjeni položaj ne da popraviti, je treba vsaj moralne obsodbe Japonci so zatajili svoj podpis na mednarodnih pogodbah in položili roko na Mandžurijo Naj vsaj ne trdijo, da so jim šli Mandžurci prostovoljno v naročje. Lyttonovo poročilo v tej točki ne pripušča dvomov. Zato ni mogoče govoriti o svobodni odločitvi naroda Osebno bom storil vse, kar bo v mojih močeh, da pripomorem v Ženevi pravičnim željam svoje države do zadoščenja.

Ženeva, 18 novembra AA. Izredni japonski delegat Matsuoka in japonski pariški poslanik Nagacka sta davi prispela v Ženevo **Ob 12. je japonska delegacija izročila tajništvu Društva narodov spomenico, obsegajočo kakih 70 strani, s pripombami japonske vlade k Lyttonovemu poročilu.** Tajništvo Društva narodov bo spomenico dalo prevesti v francoščino in jo v začetku prihodnjega tedna objavilo v obeh uradnih jezikih Društva narodov, v angleščini in francoščini.

Stavbna katastrofa

Palermo, 18. novembra AA. V Arenelli se je podrla hiša in pokopala pod seboj 10 ljudi Pet jih je bilo ubitih, ostalih pet pa nevarno ranjenih

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Pri REVMATIZMU

protinu, trganju, ishiasu, zobobolu in glavobolu se priporoča masaža za masažo. ALGA

Steklenica Din 14.—. Ogl. dov. pod S. Br. 25.80/32.

Kriza italijanske paroplovbe

Trst, 15. novembra.

Te dni je bil v Rimu izredni občni zbor največje italijanske paroplovne družbe »Italia«. Na občnem zboru je bil izvoljen novi upravni odbor, ker je dosedanji zaradi finančne krize podal ostavko

Družba »Italia« je bila ustanovljena pred letom dni po posredovanju in s pomočjo vlade. V novi družbi so se finančno in upravno združile tri največje italijanske paroplovne družbe »Navigazione Generale Italiana«, »Lloyd Sabaudo« in »Cosulich«. Režim, ki je prej podpiral vsako izmed teh družb posebej, je dajal tudi novemu podjetju enake subvencije in vlada je računala, da bo državni denar pri skupnem podjetju več zalegel, kakor pa poprej, ko je bil raztrgan na tri dele Deloma zaradi splošne krize, deloma pa tudi zaradi pretirane prestižne konkurence s starimi svetovnimi paroplovnimi podjetji, je »Italia« že v prvem letu zašla v velike težkoče. Družba je gradila ogromne ladje, ki so bile za italijansko oceansko plovbo vse predrage. Vrh tega so v okrilju družbe kljub takozvani fuziji še nadalje obstojala nekdanja nasprotstva med delničarji posameznih združenih podjetij. Ko se je nazadnje ponesrečila prva vožnja novega oceanskega kolosa »Rex« (50 000 ton), ki so se mu blizu Gibraltarja pokvarili motorji, je prišlo do ostavke upravnega odbora.

V nekaterih listih, med njimi tudi v tržaškem »Piccolu«, so se pojavile prav ostre kritike in tudi nekatera namigavanja, ki so vzbudile veliko pozornost in precejšnje razburjenje. Tudi položaj sam je silil vlado, da ukrene karkoli, da se uredi položaj družbe, katere polom bi gotovo pomenil izreden udarec režimu ne le v njegovi tako zvani »realistični politiki«, marveč še mnogo bolj v njegovih načelih o podrejenosti privatne podjetnosti državnemu sistemu.

Zares je ministrski svet na svoji zadnji seji sklenil izdati ukrepe, po katerih bodo smele delniške družbe povišati svoj kapital z emisijo novih privilegiranih delnic. »Agenzia Economica« pripomnja k temu, da se ta sklep vlade v prvi vrsti nanaša na družbo »Italia«. V italijanskih finančnih krogih so se namreč pojavile govorice, da bo družba na osnovi tega ukrepa emitirala serijo privilegiranih delnic ter tako povišala svoj kapital. Kakor pravijo, bo izdanih novih delnic za 250 milijonov lir. Delnice bodo najprej ponudili sedanjim delničarjem. Če jih ti ne bodo prevzeli, bodo emitirane javno.

Medtem so delnice družb, ki so združene v »Italiji« silno padle, tako delnice »Navigazione Generale Italiana« od 500 lir nominalne vrednosti na 145, delnice »Lloyd Sabaudo« od 250 na 82, delnice družbe »Cosulich« pa od 80 na 27 lir.

Sporazum z upniki avstrijskega Kreditanstalta

Dunaj, 18. nov. s. Pogajanja, ki so se več dni vršila v Londonu med upniki avstrijskega Kreditanstalta, so sedaj dovedla do načelnega sporazuma, ki ureja obveznost jamstva države za zunanje dolgove Kreditanstalta. Obseg teh obveznosti je bil določen s 440 milijoni. Zunanji upniki so bili doslej na stališču, da mora država prevzeti izplačilo celotne vsote in da gre le za to, da se določijo modalitete tega plačila. V sedanjih pogajanjih je uspelo pridobiti upnike za nadaljnji obstoj Kreditanstalta. Razen tega se bodo zadovoljili namesto s celotnim plačilom v gotovini s prevzemom 9 delnic Kreditanstalta v vrednosti 70 milijonov šilingov, ki se bodo emitirale, nadalje s prevzemom obligacij družbe Holding, ki bo dobila vsa inozemska posestva Kreditanstalta v vrednosti 130 milijonov in 10 milijonov lastnih delnic, dočim se druga polovica dolga v znesku 200 milijonov zniža na 140 milijonov in se bo vračal v več anuitetah. Ta oblika rešitve je za Avstrijo zaradi tega posebne važnosti, ker je bila uprava inozemskih posestev Kreditanstalta zaradi raznih deviznih in carinsko-tehničnih odredb zelo otežkočena Upajo, da bo družbi Holding lažje uspelo izrabiti ta posestva. V ostalem je preosnova Kreditanstalta zamišljena tako, da se bo že enkrat reducirana posest delnic v znesku okoli 170 milijonov žigosala na 1 milijon in se bodo za 160 milijonov izdale nove delnice, od katerih bodo inozemski upniki prevzeli 70 milijonov, država pa 71 milijonov

Po ženevskih nemirih

Basel, 18. nov. n. Na včerajšnji seji baselskega občinskega sveta so socialisti zaradi ženevskih dogodkov zahtevali, naj se seja prekine za četrt ure Ker je meščanska večina odklonila njihov predlog, so korporativno zapustili dvorano Komunisti so zaradi ženevskih dogodkov vložili tri interpelacije V debati o teh interpelacijah so bili odklonjeni njihovi predlogi. Eden izmed komunističnih govornikov, ki je ostro napadel vlado, je bil nazadnje izključen s seje Ker ni hotel sam zapustiti dvorane, so ga odstranili s silo na hodnik, nakar se je seja nadaljevala.

Bern, 18. nov. s. Zvezni svet je sklenil zaradi zadnjih nemirov v Ženevi, da izvede sodno zasledovanje zaradi upora in eventuelno zaradi zločina proti ustavnemu redu in notranji varnosti. Preiskava je uvedena zlasti proti Nicollu in drugim upornikom

Špansko-francoski obmejni incident

Biarritz, 18. nov AA. Španske obalne straže so ubile nekega francoskega ribiča. Kakor pripovedujejo, je ladja z več francoskimi ribiči lovila ribe v mednarodnih vodah, ko jo je začela zasledovati španska ladja, na kateri so bili španski obmejni stražniki Španska ladja je francosko prehitela. Stražniki so se izkrcali na francoskem obrežju in začel streljati na ribiče, ko so se ti izkrcali, ter pri tem enega izmed njih ubili Tri španske stražnike so aretirali. Izgovarjajo se, da so ribiči prvi začeli nanje streljati. Oblast je uvedla preiskavo.

Obrtniki in zahteve pooblaščenih inženjerjev

Protestno zborovanje obrtnikov proti načrtu zakona o pooblaščenih inženjerjih

Ljubljana, 18. novembra.

Danes popoldne so se zbrali v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev predstavniki obrtniških organizacij in številni obrtniki gradbenih strok, da jasno manifestirajo za svoje težko pridobljene pravice, ki jih občutno ograža načrt zakona o pooblaščenih inženjerjih. Že pretekli teden je zaradi tega zakonskega načrta priredila Zbornica za TOI anketo, ki je pokazala, v kako dalekosežni meri posega zakonski načrt o pooblaščenih inženjerjih v pravice številnih obrtniških strok in tudi v sam obrtni zakon, ki je po dolgoletnih bojih komaj stopil v veljavo.

Ta zakonski predlog omogoča velepodjetjem, ki se bavijo s prodajo tehničnega materijala in za katerimi stoji povečini inozemski velekapital, da z nastavitvijo odnosno z navidezno samostojnim sodelovanjem pooblaščenega inženerja kot poslovodje ali družabnika lahko izvršujejo in projektirajo vsa montažna, instalacijska, konstrukcijska in druga podobna tehnična dela, ne da bi imela za to obrtno pooblastilo, odnosno dovolilnje. To nasprotuje temelinim načelom obrtnega zakona, obenem pa dela iluzorne vse predpise in ustanove za zaščito domače proizvodnje in delavnosti Zakonski predlog pridržuje nadalje pooblaščenim inženjerjem **izključno pravico do cele vrste tehničnih del** ki so jih po dosedanjih zakonskih predpisih, običajih in praksi velino izvrševali obrtniki. Cela vrsta obrtniških strok bi po zakonskem osnutku izgubila s tem svoj delokrog in eksistenco. Graditelji tesarski in zidarski mojstri, ključavničarji, mehaniki, instalaterji vodovodov, centralnih kurjav in toplovodnih naprav elektrotehniki, elektroinstalaterji in še drugi bi tako postali odvisni od pooblaščenih inženjerjev

Zakonski načrt o pooblaščenih inženjerjih bi ustvaril za te inženjerje nekak monopol na tipična obrtniška dela ter bi jemal obrtnikom stare pravice, ki so si jih zasigurali celo v novem obrtnem zakonu in ki jih imajo tudi obrtniki v drugih naprednih državah. Zakonski načrt bistveno spreminja in dopolnjuje določbe povsem drugega zakona, namreč obrtnega, ki je stopil v veljavo šele 9 marca t. l.

Protestno zborovanje, ki so ga sklicale Strokovna zadruga koncesijoniranih elektrotehnikov za dravsko banovino, Zadruga stavbenikov v Ljubljani, Zadruga zidarskih mojstrov v Ljubljani, Pokrajinska zadruga kleparskih, instalaterskih in kotlarskih mojstrov v Ljubljani, Zadruga tesarskih mojstrov v Ljubljani, Zadruga ključavničarjev v Ljubljani, Organizacija diplomiranih tehnikov in Organizacija praktičnih elektro- in strojnih tehnikov v Ljubljani, je pokazalo, da so naši obrtniki zaradi pretiranih zahtev pooblaščenih inženjerjev upravičeno vznemirjeni. Velika dvorana OUZD je bila nabito polna.

Zborovanje je otvoril predsednik Zadruge koncesijoniranih elektrotehnikov g. **Tone Poljšak,** ki je najprej pozdravil podpredsednika Zbornice za TOI g. **Josipa Rebeka,** zbornicnega tajnika **dr. Pretnarja,** komisarja banske uprave g. **Šinka** in načelnike zastopanih zadrug, nakar je podrobno razložil določbe zakonskega načrta, ki se tičejo obrtnikov.

Predsednik g. Poljšak je ugotovil, da zakonski načrt o pooblaščenih inženjerjih postavlja na glavo vso sedanjo obrtno zakonodajo Gre za temeljne pravice obrtništva, na katerih je interesirano vse jugoslovensko obrtništvo Zakonski načrt ne daje pooblaščenim inženjerjem samo izključne pravice za projektiranje skoro vseh večjih in tudi manjših del v gradbenih, elektrotehničnih, instalaterskih in sličnih strokah, temveč mu daje tudi izključno pravico za izvrševanje važnih del. Obrtniki ne bi samo izgubili pravice do dela, temveč bi morali dajati tudi svoje načrte v podpis pooblaščenim inženjerjem proti visokim honorarjem. Prozoren je torej namen načrta, ki ne gre za tem, da bi dosegel tehnično izboljšanje del, temveč zato, da se piščici privilegiranih pribavi komodna eksistenca.

V imenu Zbornice za TOI je zborovalce pozdravil zbornični podpredsednik g **Jos. Rebek,** ki je v temperamentnem govoru pojasnil položaj, ki bi nastal, če bi se zahteve privilegiranih inženjerjev vzakonile Zbornica za TOI je bila prva, ki se je zavzela za pravice obrtnikov Ves obrtniški stan je poklican, da se postavi v obrambo. Stališče koncesijoniranih stavbenikov je očrtal predsednik zadruge stavbenikov g. **Bricelj,** ki je opozoril, da bi ta zakon omogočil podjetjem z nastavitvijo pooblaščenega inženerja monopol za večino gradbenih del. Pripomnil je, da so v Avstriji, Češkoslovaški in Madžarski dali po vojni stavbenikom še večji delokrog, kakor so ga imeli prej pod starim avstrijskim obrtnim redom, našim stavbenikom pa so bile pravice okrnjene že v novem obrtnem zakonu Če bi se določbe zakonskega načrta uveljavile, tedaj bi morali iti stavbeniki v službo kot zidarji ali polirji. Opozoril je še, da izvrševanje gradbenih del brez stavbenikov sploh ni praktično mogoče. Njegovim izvajanjem se je v celoti pridružil načelnik zidarskih mojstrov g. **Hlebš.** V imenu tesarskih mojstrov je govoril načelnik zadruge tesarjev g **Fr. Ravnihar,** ki je opozoril da bi po omenjenem zakonskem načrtu že prestal delokrog tesarjev pri 5 metrih razprtine in povsod tam, kjer so potrebni statični računi. Omenil je, da je tudi mnogo uglednih inženjerjev, ki zahtev pooblaščenih inženjerjev ne odobravajo. Za stavbne in strojne ključavničarje je govoril njihov načelnik g. **Martinčič,** ki je pokazal, da bi bili ključavničarji enako prizadeti kakor tesarji, za instalaterje in kleparje pa njihov načelnik g. **Pičman,** ki je ugotovil, da bi bili instalaterji pri svojem delu docela odvisni od pooblaščenih inženjerjev, kolikor bi sploh lahko izvrševali dela.

Za posebno prizadeto elektrotehnično stroko je govoril predsednik g. **Poljšak** Elektrotehnikom so že v novem obrtnem zakonu omejili delokrog na naprave do 100 kilovatov in do 250 voltov napetosti, po zakonskem načrtu o pooblaščenih inženjerjih pa bi se jim ta delokrog še nadalje zmanjšal na naprave do 15 kilovatov.

V imenu absolventov tehnične srednje šole je govoril g. **Kremžar,** ki je označil prizadevanja pooblaščenih inženjerjev kot neleno kruhoborstvo. Zakonski načrt bi 500 absolventom ljubljanske tehnične srednje šole zaprl pot do samostojnega aktivnega delovanja. Stališče organizacije praktičnih elektrotehnikov in strojnih tehnikov je končno v temperamentnem govoru označil g. **Miheličič,** ki je ugotovil, da po zakonskem načrtu absolventi elektrotehnične in strojne delovodske šole tudi po predpisani praksi in po položenih izpitih ne bi delali načrtov, proračunov, ne bi smeli postaviti gonilnega ali gnanega stroja preko 15 k. s., ne bi smeli montirati centralne kurjave, hladilnih in ventilacijskih naprav, niti bojlerjev za gretje vode; prav tako ne bi smeli upravljati parnega ali kakega drugega stroja nad 300 k. s., ali pa električnih naprav z napetostjo preko 3000 voltov, četudi znaša kapaciteta le 10 kilovatov

Predsednik g. *Poljšak* je nato prečital nekatere izmed 85 solidarnostnih izjav raznih obrtniških organizacij, nakar je zbornični tajnik *dr Pretnar* podrobno razložil akcijo Zbornice za TOI, ki je poslala že spomenice ministrom, senatorjem in narodnim poslancem Prečital je tudi obsežno predstavko ostalim zbornicam v državi. Z zadoščenjem je sporočil zborovalcem, da je bil po najnovejših informacijah načrt tega zakona vrnjen gradbenemu ministrstvu.

Potem, ko je komisar banske uprave gospod *Šink* dal zatrdilo, da bo akcijo obrtnikov banska uprava lahko podpirala, je zbor soglasno sprejel obširno resolucijo. Sklenil je tudi, da se izreče zahvala ministru na razpoloženju g. Iv. *Mohoriču* za njegova prizadevanja za interese obrtnikov glede na zahteve pooblaščenih inženjerjev

Iz veterinarske službe

Beograd, 18 novembra p. S kraljevim ukazom je bil upokojen ravnatelj veterinarsko-bakteriološkega zavoda v Ljubljani dr. Ferdo Kern

Izvoz naše živine na Dunaj

Beograd, 18. novembra AA. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine objavlja, da je urad za nadzorstvo nad izvozom živine razdelil kontingent goveje živine in svinj za teden od 20. do 26. t. m. Javljenih je za Dunaj—St. Marx: debelih svinj 8.952, mesnatih 1.142, volov 860, mesa mesnatih svinj 35.000 kg, mesa pitanih svinj 19.500 kg, zaklanih telic 1.000 glav, drobovja 500 kg. Dodeljenih je za Dunaj—St. Marx: debelih svinj 2.337 glav, mesnatih 404, volov 150, mesa mesnatih svinj 31.500 kg, mesa pitanih svinj 18.500, zaklanih telic 1.000 glav, drobovja 500 kg. Za Dunajsko Novo mesto: debelih svinj 100, mesnatih 200. Za mesto: debelih svinj 300 glav. Cene na trgu 15. t m.: mesnate svinje I.a 1.75—1.83 šilinga, kmetske svinje iz Jugoslavije 1.62—1.80, svinje iz predvojne Srbije 1.63—1.80. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine tudi pri tej priliki opozarja interesente, prozvajalce in zadruge, naj posebno pazijo na kakovost rogate živine in svinj, ki jih pošiljajo na trg na Dunaj—St. Marx. Rogata živina, ki se tja pošilja, ne sme imeti manj kakor po 600 kg, svinje pa ne smejo tehtati manj ko po 130 kg.

Vlom v zagrebško borzo dela

Zagreb, 18. novembra n. V pretekli noči so neznanci vlomili v prostore borze dela na Ilici št. 49. Prišli so iz sosedne hiše na balkon borze dela in od tu odšli v pisarniške prostore, kjer je bila železna blagajna v kateri pa so našli samo 763 75 Din. Večjo škodo so povzročili samo z razbitjem blagajne. Vlom je bil izvršen na enak način kakor nedavno v okrajno sodišče.

Silno razširjenje tuberkuloze v Bolgariji

Sofija, 18 novembra AA. Listi objavljajo strašne številke o stanju tuberkuloze v Bolgariji Po statističnih podatkih oddelka za narodno zdravje je umrlo v zadnjih povojnih letih v Bolgariji 250 000 ljudi za tuberkulozo. Na leto jih umre 18 000 ali 1500 na mesec. To pomeni, da umre v Bolgariji vsak dan 49 ljudi za tuberkulozo ali vsake pol ure eden. Zdravstveni odsek Društva narodov je postavil Bolgarijo glede umrljivosti zaradi tuberkuloze na drugo mesto med civilizarnimi državami. Sobranje se bo s tem vprašanjem še bavilo in vrhovni sanitetni svet je tudi sklenil, da bo proučil izredne ukrepe za omiljenje tuberkulozne strahote.

Huda tramvajska nesreča

Metz, 18. novembra AA. Davi je skočil tramvajski voz s tira in se prevrnil. Doslej so izpod njega potegnila dva mrtva in 30 ranjencev.

Prodaja zbirke znamk carja Nikolaja

London, 18. nov. s. Neznan zbiralec znamk je danes kupil na dražbi za 150.000 funtov zbirko znamk zadnjega ruskega carja Nikolaja Zbirka vsebuje vse originalne risbe ruskih znamk do l. 1917. V inozemstvo jo je prinesel ruski letalski častnik pred odhodom carja v Tobolsk.

Prekosila je rekord svojega moža

London, 18. novembra AA. Iz Capetowna poročajo, da je Amy Johnson-Mollison tamkaj pristala in prekosila rekord svojega moža v poletu iz Londona v Južno Afriko za 11 ur.

Izročitev Insulla

Washington, 18. novembra AA. Predsednik Hoover je podpisal zahtevo po izročitvi industrijca Samuela Insulla, ki se je zatekel v Grčijo.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno začasno lokalno razvedrivanje, nekoliko toplejše — **Situacija včerajšnjega dne:** Dve barometrski depresiji in dva posebna mala ciklona pokrivajo evropski kontinent Ena izmed obeh depresij leži nad Severovzhodno Evropo druga pa nad Španijo. Anticiklon je nad severnim Atlantikom, drugi pa nad Jugovzhodno Evropo V sredi med tema sistemoma je področje relativno nižjega pritiska toda z zelo malimi razlikami Pritisk je padel nekoliko samo v višjih krajih Hrvatske, drugače pa je narastel za 0.1 do 4 mm

Dunajska vremenska napoved za soboto: Večinoma jasno, na nekaterih krajih zjutraj megla.

Naši kraji in ljudje

Društvo „Tabor“ rešuje brezposelnost

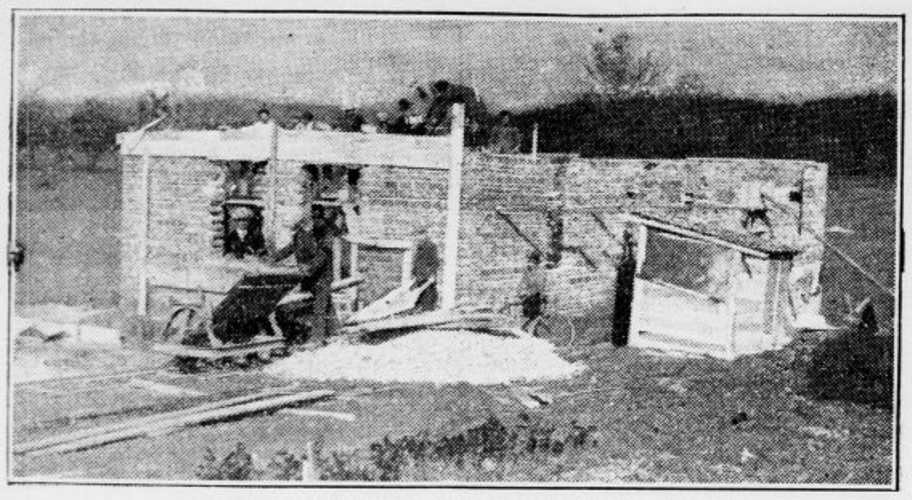

Pogled na naglo rastočo stavbo delavskega azila

Gospodarska kriza, brezposelnost in pomanjkanje vladajo vsepovsod. Društva, korporacije in javne institucije skušajo po svojih močeh in sposobnostih reševati najbednejše iz nadlog: nekateri z nasveti, drugi z vzgledi, eni uspešno, drugi zopet manj.

Mlado društvo »Tabor« je stvar zagrabilo od prave strani. Ni treba poudarjati, da so prav emigranti tisti, ki so od vseh nadlog, ki tepejo najšega človeka, najbolj prizadeti. In vsak dan prihajajo novi, ki jim je onstran postalo življenje neznosno, z upanjem, da jim bo pri nas omogočeno vsaj najpreprostejše življenje. Marsikaterega bridko razočaranje vse prehitro doleti. Za vse te, ki so podpore najbolj potrebni, je pred dobrim mesecem pričelo graditi Delavsko prosvetno društvo »Tabor« azil, da velikemu številu brezposelnih emigrantov preskrbi vsaj prenočišče.

Misel, da bi si društvo zgradilo lastno stavbo, ki naj bi od gorja in bede bičanim brezdomcem — beguncem nudila vsaj streho, je v društvu že dolgo kljuvala in si utirala pot. Povabili so na razgovore ugledne prijatelje društva in se slednjič pogumno odločili za gradnjo stavbe.

Kupili so 820 kvadratnih metrov sveta na Viču ob Cesti na Brdo po 19 Din kvadratni meter. Načrt je napravil stavbenik Tomažič. Več ko dve tretjini opeke so darovale ljubljanske stavbne tvrdke, nekatere so dale tudi stavbni les.

Vsi zidarji in zaposleni delajo brezplačno, posebno ob nedeljah je na stavbi prav živahno, ko pride na kuluk do 30 zidarjev, ki so med tednom zaposleni pri raznih podjetnikih. Z vsemi temi marljivimi rokami bo stavba, ki je dolga 22 m, v kratkem pod streho in še letos bo brezposelnim nudila prenočišče.

Društvo »Tabor« priredi nocoj v unionski dvorani akademijo, katere čisti dohiček je namenjen opremi spalnic. Ne le, da bo program nad vse zanimiv, namen akademije je tako človekoljuben, da zasluži vso pozornost. Zato je pričakovati, da bo prireditev številno obiskana. Društvu, ki je s takim poguanom in odločnostjo pričelo reševati pomanjkanje in bedo brez posebnih, gre vse priznanje.

Danes ob 4., ¼8 in ¼10 zvečer!

Najlepši film v tej sezoni

Film najglobljih čustev, najsrečnejše ljubezni in srce trgajoče tuge!

Zasanjane ustne

z edinstveno filmsko umetnico

ELIZABETO BERGNER

v glavni vlogi

Partnerja:

RUDOLF FORSTER
ANTON EDTHOFER

V predprogramu: ŠOLA SMUČANJA (krasen UFA kult. film) in najnovejši UFA zvočni tednik

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Vstopnice rezervirati v predprodaji od 11. dalje.

Literarni večer našega ženstva

Ljubljana, 18. novembra.

Društvo Atena je za letošnjo zimo pripravila vrsto literarnih večerov, ki naj bi našemu občinstvu nazorno prikazali, kaj je v teku zgodovine in v našem času ustvarila žena v slovenski književnosti. Snoči se je v dvorani Delavske zbornice vršil prvi tak večer, posvečen manom slovenskih pesnic in pisateljic. Na okusno prirejenem odru je nastopila najprej Ruža Lucija Petelinova, ki je javnosti znana kot mlada, simpatična, uvaževana književnica. V prav lepem, pesniško zanesenem govoru je po vrsti predstavila podobe in usode žen, ki so od začetka do danes delale na polju slovenske literature, od malo znanih, že skoraj pozabljenih Hausmanove in sestre Stanislave, od Josipine Turnograjske, Lujize Pesjakove, Pavline Pajkove pa do Zofke Kvedrove in Vide Jerajeve, ki sta dandanes pač najpomembnejši ženski imeni v naši literaturi. Čustveno, lepo prednašanje Petelinove je napravilo na občinstvo močan vtis.

Potem so članice Narodnega gledališča in pa ga. Popović-Adlešičeva z recitacijo in s petjem podale izbor iz njihovih del. Z vživetjem je Maša Slavčeva čitala pesmi Hausmanove in sestre Stanislave, Mila Šaričeva je solnčno lepo recitirala iz Turnograjske, Vida Juvanova pa iz Pajkove. Vse tri umetnice so za dovršeno prednašanje žele mnogo prinzanja. Za njimi je ga. Popović-Adlešičeva zapela nekaj pesmi Lujize Pesjakove in Vide Jerajeve, nagrajena z iskrenim aplavzom. Drugi del večera je bil v lepem stilu posvečen spominu dveh največjih slovenskih literarnih obiskovalk, Jerajeve in Kvedrove. Juvanova je z intimno prisrčno šegavostjo podala nekaj oroških pesmi Jerajeve. Slavčeva pa njene resne pesmi. Tu je večer brez dvoma dosegel svoj višek. Na koncu sta ga Popović-Adlešičeva in pa Šaričeva čitali še iz Kvedrove. Obe prednašalki sta želi mnogo hvaležnega odobravanja, zlasti je pretresljivo nežno učinkovala »Epizodica« iz zbirke »Vladko in Metka«

Večer je bil lep, občinstva pa je bilo precej malo. Če bodo te prireditve hotele imeti več odmeva v javnosti, jih bo naše ženstvo v bodoče moralo pripraviti na drugačnih temeljih, da bodo razen žen, ki se že same od sebe zanimajo za delovanje ženskih organizacij, zajele in pritegnile široke kroge občinstva.

Pri hripi, bronhitisu, vnetju mandljev, pljučnem katarju, zasluzenosti nosu, sapnika, požiralnika in jabolka, obolenju oči in ušes, skrbimo zato, da često očistimo temeljito želodec in črevo z uporabo naravne **»Franz Josefove« grenčice.** Znameniti strokovnjaki za nego zdravja svedočijo, da **»Franz Josefova« voda** dobro služi tudi pri šenu in drugih mrzličnih nalezljivih boleznih. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Lep jubilej dela

Ljubljana, 18. novembra.

V dobi, ko še ni bilo naših praktičnih strokovnjakov v elektrotehnični stroki, je bil sprejet k mestni elektrarni ljubljanski gospod Jakob *Slabina*, vodja oddelka elektro-števcev. Te dni obhaja svoj 35letni jubilej dela. Pod nadzorstvom inozemskih strokovnjakov se je s svojo marljivostjo in neutrudno požrtvovalnostjo povzpel iz malih početkov skozi vse faze elektrotehnične obrti do današnjega vodilnega mesta. Zanimivo je, da je naš jubilant montiral elektrotehnične instalacije od prvih početkov z raznimi načini, z instalacijo z letvami do današnjih modernih instalacij. Kot marljiv in vsemu novemu tehničnemu napredku prilagodljiv strokovnjak se je vedno zanimal za najnovejše elektrotehnične novosti, jih pozdravljal in priporočal pri vsaki novejši instalaciji na omrežju mestne elektrarne.

O delu v zgoraj navedenem oddelku govori dovolj razvoj in modernizacija oddelka samega. Ko je g. Slabina prevzel oddelek elektro-števcev, je bil ta zastarel in nepraktičen v tesnem prostoru. Pogled v da-

našnjo delavnico in moderno preizkuševalnico elektro-števcev nam pove dovolj o strokovni sposobnosti jubilanta še posebno, če vemo, da je vsa oprema preizkuševalnice in delavnice napravljena doma z njemu podrejenim osobjem in po njegovem načrtu. Ko je prevzel imenovani oddelek, je bilo na celem omrežju mestne elektrarne 2000 števcev; danes jih je preko 14.000. Takrat so vršile delo 4 delovne moči, danes je zaposlenih 14 izvežbanih moči.

V vsem občevanju s strankami, posebno pa s koncesijoniranimi elektrotehniki, se prijetno opaža njegova korektnost in točnost; prav zato uživa simpatije svojih predpostavljenih kakor tudi strank in elektrotehničnih strokovnjakov. K jubileju elektrotehničnega strokovnjaka in zglednega narodnjaka iskreno čestitamo!

Zanimivo zborovanje upokojencev tobačne tovarne

Ljubljana, 18. novembra

V Prešernovi sobi restavracije pri »Novem svetu« se je popoldne vršil izredni občni zbor Društva upokojencev in upokojenk tobačne tovarne v Ljubljani. Zborovanja se je udeležilo dokajšnje število članov, zlasti pa upokojenk, in so vsi z živim interesom sledili poročilu odbora. Kakor je predsednik g. Zupan v uvodu naglasil, društvo že dalje časa ni javno zborovalo, pač pa se je vršilo več zelo važnih in živahnih sej ter se je tudi ves čas budno pazilo na to, da se ne zamudi noben ugoden trenutek, da se izboljša stanje tobačnih upokojencev. Tudi je bilo poslanih na pristojna mesta v Beograd več deputacij. Po odbornicah pa je bilo storjenih kar deset intervencij, da bi se ugodilo upravičenim zahtevam. Društvo se je malo brigalo za klevete od izvestne strani. Uspehi so sedaj tu, za kar velja v prvi vrsti zahvala budnosti odbora.

Blagajniško poročilo je podala ga. Frančiška Rožnikova. Največ denarja se je žrtvovalo v preteklih štirih letih za omogočenje potovanja odbornic v Beograd, kjer so intervenirale za dobro stvar. Poročilo o intervencijah samih je podala ga. Marija Železnikarjeva, ki je omenjala bridke poti do uspehov, na drugi strani pa še bridkejše klevete in metanje polen pod noge odboru od strani nasprotne organizacije. Navzlic prestanim bridkostim pa stoji dejstvo, da je le odbor tega društva izposloval upokojenkam priznanje draginjskih doklad, kakor drugim državnim nameščencem. V svojem poročilu se je železnikarjeva najhvaležneje spominjala v prvi vrsti ministra dr. Kramerja, ki je šel odboru in pa njej in Banovčevi, ko sta intervenirali v Beogradu, povsod na roko, da so se tako izpolnile upravičene zahteve tobačnih upokojencev in upokojenk, od katerih imajo koristi seveda prav tako oni v nasprotnem taboru.

Po poročilih se je razvila med zborovalkami živahna debata, v kateri se je v prvi vrsti obsojalo rovarjenje članov in članic Strokovne zveze, obsodili pa so tudi druge, ki slednjim preveč verjamejo. Zatem so bila spremenjena pravila in se bo društvo poslej imenovalo Društvo državnih tobačnih upokojenk in upokojencev v Ljubljani. Tudi novemu odboru predseduje g. J. Zupan.

Schichtov
RADION
pere sam!
Razkuži otročje in bolniško perilo.

Obup v strahu pred sodbo

Maribor, 18. novembra.

Sinoči si je na tragičen način končal življenje 36letni kovinski strugar Josip Wiesthaler, uslužben v delavnicah državnih železnic in stanujoč v Studencih, Vodnikova ulica 17. Wiesthaler, ki je bil osumljen uboja železničarja Klemenčiča pred kakima dvema mesecema v Razvanju, je bil zaradi svoje usode zelo obupan. Bal se je, da bi bil obsojen in bi seveda potem izgubil službo. Svoji ženi je dosledno zatrjeval, da je glede onega uboja nedolžen. Sinoči je prišel domov izredno potrt in je hotel takoj izvršiti samomor z britvijo, ki mu jo je pa žena iztrgala iz rok.

Komaj pa se je obrnila, da bi britev skrila, je Wisthaler zgrabil velik kuhinjski nož ter si prerezal vrat. S strašno rano, iz katere je v močnih curkih bljuvala kri, se je zgudil s stola na tla in v nekaj trenutkih izdihnil vpričo žene in 4 letne hčerke. Svoje strašno dejanje je izvršil očividno že v popolni nerazsodnosti. Na pomoč poklicani mariborski reševalci niso mogli več ničesar storiti.

Nočni vlom v trafiko

Celje, 18. novembra.

V noči na danes je bil izvršen drzen vlom v trafiko gdč. Milice Strovsove v Kapucinski ulici. Neznani storilci so neopaženo izkopali z železnim drogom, ki ga je drugo jutro našla policija, skoraj 40 centimetrov široko luknjo v levo steno paviljona, v katerem je nameščena trafika. Odnesli so vso zalogo tobaka, cigaret in božičnih kart v skupni vrednosti 5000 Din in 1500 Din gotovine, ki jo je bila gdč. Štrovsova prejšnji večer slučajno pustila v trafiki. O vlomilcih še ni sledu. Škoda je menda v celoti krita z zavarovalnino. V to trafiko je bil že pred dvema letoma poizkušen vlom.

Rop iz l. 1925. pred sodiščem

Slepi Štangelj in begunski Mrvar pred senatom zaradi roparskega napada na ravnatelja Novotnega — Zločin se jima ni mogel dokazati in sta bila oproščena

Novo mesto, 18. novembra.

Pred senatom trojice, ki mu je predsedoval s. o. s. Božidar Romih, se je danes dopoldne pričela kazenska razprava proti 31letnemu Mrvarju Janezu iz Gotne vasi, občina Šmihel-Stopiče, sedaj bivajočemu v mariborski kaznilnici, kjer odsedeva zaradi raznih pregreh večletno ječo, in proti njegovemu slepemu tovarišu 27letnemu Štanglju Antonu istotako iz Gotne vasi, ki je pravtako v istem kaznilniškem zavodu od lanskega leta zaradi več tatvin in ker je 27. oktobra l. 1930. uprizoril na domačem kozolcu, ko bi moral biti aretiran, z orožniki pravcato bitko, v kateri je izgubil vid. Oba kaznjenca sta se morala to pot zagovarjati zaradi že skoro pozabljenega ropa, ki sta ga, kakor veli obtožnica, izvršila 31. oktobra l. 1925. popoldne na ravnatelja premogokopne družbe »Bele Krajine« g. Jurija Novotnega. Ravnatelj Novotni se je ta dan napotil iz Črnomlja v rudnik Kanižarico izplačevat rudarjem mezde. S seboj je nesel v aktovki 40.000 Din. Ko je mož prišel po cesti do Kristusovega znamenja ob kanižarskem gozdu, sta skočila iz zasede proti njemu dva moška. Eden je zamahnil proti njemu z nožem, katerega pa je Novotni odbil in napadalca udaril s palico po glavi, tako da se je napadalec zgrudil na tla. V tem je Novotni segel v žep po revolver, a ga je drugi napadalec prehitel in ustrelil proti njemu s samokresom. Strel k sreči ni zadel, pač pa se je v tem času prvi napadalec toliko opomogel, da je vstal, sunil Novotnega v noge in zgrabil za aktovko z denarjem. Ker je Novotni trdo držal za ročaj, se je ta odtrgal in oba roparja sta z obilnim plenom zbežala v bližnji gozd. Napadeni ravnatelj je o dogodku takoj obvestil rudarje, ki so oba roparja zasledovali, dobiti pa jih niso mogli

V mesecu juniju lanskega leta je dobila orožniška postaja v Črnomlju iz Zagreba anonimno pismo od osebe, ki se je izdajala za žensko, s katero je imel brat obtoženega, Štangelj Franc, ljubavno razmerje. V tem pismu je neznanka navedla osebe, ki so ta rop izvršile. Po tem pismu je bil pokojni Štangelj Franc ob času navedenega ropa zaposlen v kanižarskem rudniku ter je imel točno v evidenci, kdaj ravnatelj Novotni izplačuje delavce. Vse te potrebne informacije je baje po trditvi anonimnega pisca dal Franc bratu Antonu Štanglju in Mrvarju Janezu, ki sta ta rop izvedla.

Franc Štangel je po ropu kmalu odšel v Zagreb, kjer se je izdajal večkrat tudi za Štanglja Alojzija, ki je bil njegov brat in je umrl že leta 1916. Po poročilu zagrebške policije je Štangelj Franc umrl za zastrupljenjem z octovo kislino l. 1928

Orožniški kaplar Udovč Matija je med preiskavo izpovedal, da je bila orožniška postaja v Semiču brzojavno obveščena o izvršenem ropu na dan zločina. Zaradi tega je šel on v gostilno Karla Sepaherja v Semiču, da od tam opazuje, kdo bo prišel po cesti skozi Semič. Ko je že bil nekaj časa v gostilni, sta proti večeru stopila v lokal dva mlada moška in naročila pol litra vina. On je k njima pristopil in ju vprašal, kdo sta in odkod prihajata. Oba neznanca sta odgovorila, da sta ključavničarja iz Novega mesta in da gresta za delom. Ker sta oba res govorila novomeško narečje, se mu nista videla sumljiva. Opazil pa je, da se je obema močno mudilo. Orožnik je nadalje izjavil, da je Mrvarjeva fotografija prav slična enemu obeh fantov, glede drugega, to je Štanglja Antona, pa priča ni siguren, ker je Štangelj med tem časom oslepel in njegova sedanja fotografija kaže povsem drugačen izraz lica.

Tudi ravnatelj Novotni je pri pogledu fotografij kot priča izjavil, da bi utegnil biti Štangelj Anton eden roparjev, dasi tega z gotovostjo ne more trditi, ker je bil ob času napada preveč razburjen

Na današnji razpravi je slepi Štangelj dejal, da mora imeti ta zločin na vesti le oni pisec, ki je pisal orožnikom v Črnomlju anonimno pismo, v katerem je navedel, da sta on in Mrvar prava storilca. Zaslišanih je bilo sedem prič iz Črnomlja in Semiča, vendar od vseh niti eden ni mogel izpovedati kaj obremenilnega. Tudi glavna priča, kmet Panjan, je izpovedal negativno. Zato je sodišče izreklo oprostilno razsodbo zaradi roparskega napada na Novotnega. Obsojen pa je bil Mrvar zaradi tatvine kolesa v vasi Pečevniku na begu iz Ljubljane na tri mesece strogega zapora. Mrvar je senatu svečano obljubil, da se bo poboljšal.

KULTURNI PREGLED

Pred plesnim večerom Katje Delakove

Plesna umetnost je pri nas, ki si v svoje gumbnice tako radi zatikamo bele krizanteme umetnosti in kulture, še zelo malo znana in uvaževana panoga duhovnega ustvarjanja. Meščanski moralist, ki si ob besedi ples predstavlja po navadi samo manifestacijo precej vulgarnega telesnega doživljanja, se bo pač z veliko težavo dokopal do spoznanja, da je z ritmičnimi gibi telesa mogoče izraziti tudi najbolj notranjo notranjost človeške duše in da lahko gesta života in rok izobličuje vso neskončnost simbolike, s katero umetnost od pamtiveka izraža, ponazorja in poveličuje lepoto življenja na zemlji. Vse borbe, ki so se kdajkoli odigrale v najbolj skritih, najbolj zatajenih srcih, vse borbe, ki jih človek vsak dan bije na odprtih ulicah sveta, vsi porazi, ki je kdaj v njih človek klonil, in vse zmage, ki jih je kdaj izvojeval pod solncem — vse lahko najde prostora v umetnosti, vse zna izraziti lirik, pisatelj, muzik in slikar in vsemu zna dati izraza tudi najstarejši in najmlajši obenem med njimi — plesalec. Plesna umetnost pri nas prav za prav orje ledino. Ta umetnost, v katero se je bil človek zatekel v svojih prvih, davnih, pradavnih dneh, ko je v svojih plahih, komaj porojenih slutnjah prvikrat duša zazvenela v njem ta umetnost je v teh naših tesnih, zadušenih dneh postala izraz in sredstvo nove borbe za sproščenje in osvobojenje človeka na zemlji. Ples umetnika je spet postal življenska potreba družabne celote, kakor je njena potreba kruh in lepa slika in pesem. Tako težek je čas in tako velike so stvari, v katere naša družba gre, da se ne moremo in ne smemo odreči nobenemu orožju, s katerim bi se lahko šli bit za svoje sproščenje. Zato tudi ne more biti sodobnega človeka, ki ne bi razumel, do kakšnih višin lahko obogati njegovo življenje umetniški ples.

Katja Delakova nam je s svojim repertoarjem, ki smo ga gledali na njenih dosedanjih večerih, prinesla s svojim plesom novega bogatega izraza in novih umetniških možnosti življenja. Jen ples ni luksus, njen ples je manifestacija silne, plemenite življenjske borbe. Stvari tega sveta, brutalnost družbe in lepota življenja — vse to zna Katja Delakova zajeti v geste svojega života in rok. Obsodba, kar je obsodbe vrednega, in poveličanje, kar je vredno svojega obstanka — to je bilo od nekdaj poslanstvo umetnosti. Katja Delakova doprinaša s svojo umetnostjo lep delež tej borbi.

Večer, ki ga je pripravila za ponedeljek v operi, je vreden vse pozornosti. **L. M.**

Zagrebško pismo

Zagreb, 15. novembra.

Novo naštudirana **»Aida«** je bila enako bleščeča v glasbenem in odrskem pogledu. Za izvedbo se je bil zavzel Krešimir **Baranović**, ki je mnoge prizore osvežil, a v baletu je otvoril tako zvani veliki skok, kakršen se doslej pri nas ni prakticiral. Pri tem smo slišali v tretji sliki glasbo, ki je skoraj popolnoma neznana, ker je niti v inozemstvu ne izvajajo. Ta glasba je dala naši primabalerini Margareti **Fromanovi** priliko, da ustvari učinkovite plese, izmed katerih se je prav posebno odlikoval originalni zamorski ples.

Naš dolgoletni dirigent Milan **Sachs**, ki je postal operni ravnatelj v Brnu, se je bil vrnil k nam in nam dirigiral »Mojstre pevce« ter dva baleta Stravinskega (»Svatba« in »Petruška«). Milan Sachs je preveč znan našemu občinstvu, da bi bilo treba še posebej govoriti o njegovih kvalitetah. Naj omenim samo to, da so »Mojstri pevci« pod njegovim vodstvom imeli seriozno stilno obeležje in popoln umetniški uspeh.

Dragutin **Freudenreich**, član slavne gledališke dinastije Freudenreichov, je slavil 50. letnico odrskega delovanja. Takega jubileja pač ne dožive mnogi umetniki. Pol stoletja je Freudenreich zvesto in uspešno služil naši Taliji in si pridobil ogromnih zaslug za razvoj naše gledališke umetnosti. Za jubilejno predstavo si je bil izvolil vlogo »Harpagona v Molièrejevem »Skopuhu«. Njegovo kreacijo je res vredno pogledati. Še danes igra ta umetnik tako ognjevito, da mora gledalca navdušiti. Proslava njegovega jubileja je bila ob koncu predstave; obdan s svojimi prijatelji in častilci, je Freudenreich sprejemal številne častitke, darila in visoka odlikovanja našega kralja in francoske republike.

Premiera **Connersove** komedije **»Moderna Pepeljka«** (The Patsy) je imela med občinstvom velik uspeh in se zdi, da bo še dalje zanimala publiko, dasi je stvar sama po sebi vprav otipljivi kič.

Slavna ruska igralka **Polovickaja** je gostovala več večerov zapovrstjo. Nastopala je v tehle komedijah: Ostrowski, »Poslednja žrtev«; Turgenjev, »Plemiško gnezdo«; Dumas, »Dama s kamelijami«; Urbančev, »Vera Mirceva«; Vinčenko, »Črni panter«. Polevickaja je nedvomno zanimiva igralska osebnost, vendar njeno gostovanje v Zagrebu ni moglo vzbuditi posebnega zanimanja. Gledališče je bilo pri vseh predstavah obupno prazno. Vzlic temu je umetnica podaljšala svoje gostovanje in bo s svojim ansamblom nastopila še nekajkrat. Čemu tako forsiranje, ni jasno nikomur.

Na koncertnem podiju smo imeli zares veliko glasbeno senzacijo. Bil je to nastop omladinskega pevskega zbora iz Trbovelj, **»Trboveljskih slavčkov«**. To, kar nam je pokazal ta zbor (pod vodstvom Avgusta **Šuligoja**), je **vprav fenomenalno in daleč nadkriljuje petje znamenitega dunajskega deškega zbor (»Wiener Sängerknaben«).** Predvsem postaneš pozoren na zborovo odlično disciplino in na njegovo veliko muzikalnost, ki te preseneča v največji meri. Nadaljnje prednosti zbora so še: jasna, vzorna vokalizacija, skrbna dinamika, čista intonacija, muzikalna gotovost in pevska tehnika. Zbor poje kaipak vse na pamet, a na kontrapunktnih mestih te vprav osupne s svojimi gotovimi in preciznimi vpadi. »Trboveliski slavčki« so odpeli program izključno domačih skladateljev. Nekatere skladbe so tako težke (n. pr. Kogojeva »Trobentica«, čije tema si je težko zapomniti), da nas je temboli presenetilo veliko znanje tega nad vse talentiranega mladinskega zbora. Kaj takega v Zagrebu ne premoremo in kaj nam preostane, kakor da se ponašamo s tem zborom iz Trbovelj, ki je vsekakor edinstven v naši domovini in nam vsem v čast in ponos. Zbor je imel izredno velik uspeh in je morala deca mnoge pesmi ponoviti. Dobili so tudi številna lepa darila. Željno pričakujemo, da nas ta zbor, sestavljen iz samih malih angelčkov, čim prej zopet obišče!

Zagrebška filharmonija je imela svoj drugi simfonični koncert. Dirigiral ga je Lovro **Matačić**. Program je bil sestavljen tako-le: Weber, Ouvertura »Čarostrelca«; Čajkovski, koncert za klavir in orkester; Bruckner, III. simfonija. Dirigent in orkester sta se odlikovala po solidnem in serioznem igranju. Posebno je uspela Weberjeva ouvertura, ki ji ni nedostajalo dramatske sile. Mogočna Brucknerjeva simfonija je bila interpretirana plastično in muzikalno. V koncertu Čojkovskega je nastopila mlada ameriška pianistka Rosalind **Kaplan**. V nji smo spoznali fenomenalno tehničarko, ki v nobenem pogledu ne pozna tehničnih težkoč. Njena gotovost pri klavirju je vprav ogromna in sem globoko prepričan, da bi ona lahko med igranjem Čajkovskega čitala šale in se smejala, ne da bi se pri tem le za trohico zmedla. Pri tej umetnici (ki je stara 19 let) je zanimivo tudi to, da se prav za prav nikdar ni učila klavirja. V osnovnih načelih se ni nikdar vadila, nikdar igrala etude ali skale. Začela se je učiti z Bachovimi deli (Kleine Praeludien und Fugen). Takrat ji je bilo šest let, z osmimi leti je že imela prvi javni koncert. Po vsem tem se torej zdi, da ji je tehnika tako prirojena kakor komu drugemu plavanje ali vožnja na kolesu. Gleite, tudi taka čuda imajo v Ameriki! **Žiga Hirschler**

Domače vesti

* **Minister prosvete g. dr. Radenko Stanković na seji Glavnega prosvetnega sveta. Nova sezija** sej Glavnega prosvetnega sveta se je pričela 4. t. m. v ministrstvu prosvete v Beogradu. Je to 1933. seja v dobi 52 let, odkar je bil ustanovljen Glavni prosvetni svet. Na dnevnem redu je pretres učnega načrta za nižjo osnovno šolo, dalje določevanje ocene osnovno-, meščansko in srednješolskega učiteljstva, ekvivalenca šolskih izpričeval, nostrifikacija srednješolskih izpričeval in drugi tekoči posli. Sejam predseduje predsednik GPS g. dr. Vladimir Petković, rektor beograjske univerze, podpredsednik je g. Jelenko Mihajlović, rektor višje pedagoške šole v Beogradu, glavni tajnik pa g. dr. Milan Glavinić. Iz dravske banovine sta člana gg. Josip Mazi, načelnik prosvetnega oddelka, in Ivan Grimnik, predsednik JUU, sekcije Ljubljana. K otvoritveni seji je prišel tudi novi minister prosvete g. dr. Radenko Stanković. Seznanil se je z vsemi člani GPS. Zanimal se je za delo in iznesel svoj prosvetni program. Ob zaključku svojega govora je prosil vse člane, da z njim sodelujejo in ga odkritosrčno podpirajo pri izvajanju njegove prosvetne politike. V zadnjih 4 letih je bil to prvi obisk prosvetnega ministra v Glavnem prosvetnem svetu, kar je napravilo na vse člane najboljši vtis. Kot prva točka je bila na dnevnem redu razprava o učnem načrtu za osnovno šolo.

* **Izpiti za profesorje inženjerje in arhitekte.** Za predsednika komisije pri izpitih za inženjerje in arhitekte, profesorje srednjih tehničnih šol, je za Ljubljano imenovan g. Jaroslav Förster, inženjer in redni profesor tehnične fakultete ljubljanske univerze.

* **Smrt znanega gospodarstvenika.** V Požarevcu je umrl g. Ljuba Stojadinović, bivši narodni poslanec in član glavnega odbora bivše radikalne stranke. Pokojnik se je mnogo udejstvoval v gospodarskem delu. Bil je podpredsednik Udruženja izvoznikov in član mnogih gospodarskih institucij.

T E O K A R O V I Ć

TEOKAROVIĆ

Zopet stare nizke cene!

Došlo je:

sveže blago za zimske suknje in velika množina pletilne volne v vseh barvah.

Na drobno in debelo!

Magacin tovarne — Gradišče 4

* **Slovenska predavanja v Zagrebu.** Vrsto predavanj v zimski sezoni prosvetnega dela slovenske Narodne knjižnice in čitalnice je nedavno otvoril priljubljeni predavatelj univerzni profesor dr. Boris Zarnik, predsednik društvenega prosvetnega odseka, z zanimivim predavanjem o činiteljih, ki določujejo spol. Prihodnjo sredo bo isti predavatelj govoril o velikem mislecu Benediktu de Spinozi (ob tristoletnici rojstva). Nadalje bodo predavali: 30. t. m. dr. Rafael Dolinšek o raku žene (s projekcijami), 7. decembra univerzni profesor dr. Albert Ogrizek o planinskem gospodarstvu (s projekcijami), 14. decembra dr. Fran Kogoj o tuberkulozi kože (s projekcijami), 21. decembra univerzni profesor dr. Fran Ilešič o začetkih slovenske moderne književnosti, 29. decembra pa dr. Fedor Mikić o umiranju dojenčkov (s projekcijami).

* **Nov parnik Jadranske plovidbe.** V sušaško pristanišče je priplul novi parnik Jadranske plovidbe »Jugoslavija« pod komando kapitana Tonkovića. Zgrajen je bil parnik v Angliji. Na ladji je prostora za 1200 potnikov v vseh treh razredih. Na gornji palubi je tudi bar Na razpolago so kopelji. Kabine je opremila ljubljanska tvrdka Naglas. Novi parnik »Jugoslavija« bo postavljen v promet meseca januarja prihodnjega leta namesto »Ljubljane« na progi Sušak—Kotor.

* **Vojnim invalidom.** Vojni invalidi imajo po invalidskem zakonu trikrat na leto — če potujejo po privatni potrebi — pravico do ugodnosti polovične vozne cene (za osebne in brze vlake in brodove) in se opozarjajo, da jim ta ugodnost pripada le tedaj, če imajo legitimacije direkcije državnih železnic, katere dobe preko finančne uprave, ki jim izplačuje invalidnino Kadar pa jih kličejo in pošiljajo pristojna oblastva na zdravniški pregled, zdravljenje, zaradi protez ali drugih ortopedskih pomočkov, na pouk itd., pa imajo pravico do brezplačne vožnje v razredu potniškega ali mešanega vlaka in na rečnih ladjah, ki jim pripada glede na čin v vojski, vendar le tedaj, če posedujejo poleg zgoraj omenjenih legitimacij tudi objave, ki jih izda oblastvo, katero poziva invalide na pregled in tako naprej. Legitimacije podaljšujejo one finančne uprave, kjer prejemajo invalidnino, za ruske invalide pa ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje. Ker večina invalidov zaradi nepoznanja teh naredb potuje brez omenjenih listin in ima z železniškimi organi neprijetnosti, se invalidi opozarjajo, da pravočasno preko finančnih uprav zaprosijo za izdajo legitimacij, ki jim služijo za pridobitev voznih olajšav po železnicah in brodovih (v državni eksploataciji), kakor to predpisuje invalidski zakon.

* **Izlet gostilničarjev v ormoško-ljutomerske gorice.** Zveza gostilničarskih zadrug za dravsko banovino priredi 29. in 30. t. m. izlet gostilničarjev v ormoško-ljutomerske gorice. Namen izleta je predvsem ta, da se gostilničarji seznanijo z vinogradniki in stopijo z njimi v neposredne stike. Priprave za izlet so v teku. Zveza je razposlala gostilničarjem svojega področja posebne okrožnice, pa tudi sezname prvovrstnih vinogradnikov in v njihovih kletch se nahajajočih vinskih zalog Na izlet so povabljeni tudi gostilničarji iz sosedne Avstrije. Od svoje strani pa se pripravljajo tudi vinogradniki na dostojen sprejem gostov. Po določenem načrtu dospejo udeleženci 29. t. m. zjutraj z vlakom ali z avtobusi v Ormož, kjer bo sprejem v Rajhovem hotelu. Po kratkem odmoru in pokušnji vina v Ormožu se napotijo udeleženci proti Sv. Miklavžu, središču ormoško-ljutomerskih goric, odtam pa v posameznih skupinah na okrog ležeče vinske griče, kjer bodo v posameznih kleteh preizkusili letošnji vinski pridelek. Pa tudi lanskega je še dovolj v zalogi. Obiskani bodo: Vinski vrh, Brebrovnik, Svetinje, Pavlovski vrh, Kajžar, Sv. Miklavž, Ilovec, Cerovec, vinogradno posestvo nemškega viteškega reda itd. Zatem odhod črez svetovno znani hrib Jeruzalem proti Ljutomeru in drugi dan naprej proti Gornji Radgoni v Slovenske gorice. Gostilničarji, zdaj se Vam nudi najlepša prilika, da se seznanite na licu mesta z vinogradnikom in z njihovim letos posebno dobrim vinskim pridelkom. V kleti vinogradnika najdete to, kar potrebujete, to je dobro, pošteno in pristno ljutomersko vinsko kapljico po nepretirani ceni. Udeležite se izleta!

* **Revija »Zdravje«.** Izšla je dvojna številka zdravstvene revije »Zdravje« za september in oktober z naslednjo vsebino: Med zdravjem in boleznijo (dr. Ivo Pirc); Duševno zaostala deca (dr. Fran Göstl); Zakaj ne začno otroci pravočasno govoriti (Fran Grm); Naloge organizacije proti raku (dr. Mirko Černič); Sadje in pitje vode; Ali naj zdravnik redno pove resnico (dr. J. G.); V borbi proti nervoznosti; Na zrak in na sonce; Glasnik higijenskih ustanov v dravski banovini, ki ga urejuje dr. Karel Petrič. »Zdravje« izhaja mesečno ter stane za celo leto 30 dinarjev.

* **Odkup predvojnega srebrnega denarja.** Kakor se uradno razglaša, odkupuje Narodna banka predvojni srebrni denar po naslednjih cenah: srebrne dinarje za 5 Din po 16 Din, dvodinarske novce po 6 Din, srebrne dinarje po 3 Din, novce za 0.50 Din po 3 Din, srebrne avstro-ogrske petkronske novce po 5.60 Din, srebrne avstrijske goldinarje po 8 Din, tolarje Marije Terezije po 16.80 Din, ruske srebrne rublje po 13 Din, srebrne nemške marke pa po 3.50 Din.

DR. ČERNETOV POSLOVNI KOLEDAR IN ADRESAR ZA 1933 DIN 30.

* **Franc Jožefova grenčica** povzroči lahko odvajanje.

* **Obleke in klobuke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.**

Iz Ljubljane

u— **Največja umetnostno-družabna prireditev v Ljubljani** je vsakoletni novinarski koncert 1 decembra v Unionu. Letos nastopijo na njem naši najodličnejši glasbeni činitelji z Orkestralnim društvom Glasbene Matice na čelu. Posebno bogat bo pevsko-instrumentalni program, ki ga bosta absolvirala dva odlična solista. Pri vsem tem pa bo koncert obdržal svoj tradicionalni ljudski značaj, zaradi katerega je bil doslej naval na vstopnice za prireditev vedno ogromen.

u— **Društvo »Tabor«** vabi vse na svojo prireditev, ki bo drevi ob 20. v veliki dvorani »Uniona« in katere čisti dobiček je namenjen nabavi opreme za prenočišče, ki ga društvo gradi na Viču za brezposelne in lačne brezdomce Na prireditvi bodo nastopili razen društvenega pevskega, dramskega in mandolinističnega odseka tudi priznani člani kraljeve opere in izvajali obsežen in zelo pester spored Vstopnina: sedeži 15, 12, 8 in 6, stojišče pa 3 Din. Prodaja vstopnic vnaprej v Matični knjigarni. Blagajna pri vhodu bo odprta že ob 19.

u— **Danes »Rango« v Elitnem kinu Matici.** Že dolgo ni ZKD nudila svojim zvestim pristašem tako lepega filma kakor sedaj, ko predvaja v kinu Matici krasni film iz eksotične Sumatre, film »Rango« V tem filmu nam je predočena idila življenja v čarobnem svetu neprodirnega pragozda, kjer domuje ob človeku kolonizatorju tiger in druge najbolj divje zveri teh krajev Vsebina je izredno mikavna, predstavlja nam malega fantka, ki si je udomačil opico, mladega orangutana Zvesto ga spremlja mladi tovariš po vseh njegovih potih, dokler ne pade v kremplje krvoločnega tigra Poleg filma »Rango« je na programu zanimiva šaloigra s priljubljeno miško Micky, ki bo nedvomno v veselje mladini in vsem posetnikom tokratnega lepega sporeda ZKD Film se bo predvajal danes ob 14.15 in jutri ob 11.

u— **Lutkovno gledališče Sokola I na Taboru.** V nedeljo 20 t. m. ob 16. repriza zelo dobro uspele pravljične igre v 4 dejanjih s predigro »Začarani gozd« v priredbi dr. Ivana Laha Med igro in v odmorih bo igral Ajaks-band. Cene so globoko znižane Posetite v obilnem številu kraljestvo lutk!

Proslava 25letnice obstoja Sokola I na Taboru

V soboto 19. novembra ob 20. uri

slavnostna akademija

Cene prostorom 20, 15, 10, 5 Din

V nedeljo 20. novemb. ob 20. uri:

zabava s plesom

VSTOP PROST. 13440

u— **Delavski oder »Svobode«.** V nedeljo 20. t. m. ob pol 21. bo v dvorani Delavske zbornice veselo-žalostna zgodba »Karijera Možina«, ki jo je napisal pisatelj Cerkvenik. Režira Joža Č. Zanimivi, veselo-žalostni in resnični bodo dogodki na odru. Vstopnice so po 10., 8, 6 in 4 Din.

u— **Plesni večer v operi.** Katja Delakova nastopi v ponedeljek 21. t. m. ponovno v ljubljanski operi z novim sporedom. Pri klavirju g. Gallatia. Osnutke za nove kostume je izdelal Ljubivoj Ravnikar.

KINO LJUBLJANSKI DVOR
Telefon 2730

Danes ob 4., pol 8. in 9. zvečer.

Pat in Patachon med ljudožrci

BOMBA SMEHA!

Najnižje cene 2, 4 in 6 Din.

u— **Zelo dobro obiskan sestanek** se je v četrtek zvečer vršil pri »Mraku«. Člani obeh krajevnih organizacij JRKD za dvorski okraj so napolnili salon in vse stranske prostore. Sestanek je otvoril predsednik inž. Lado Bevc, ki je sporočil tudi pozdrave sreske organizacije. G. župan dr. Dinko Puc je nato v daljšem, zelo zanimivem in poučnem poročilu podal sliko občinskega gospodarstva in razvoja Ljubljane. Ko je bila Ljubljana pred vojno pravcata Dolga vas z 30.000 prebivalci, je imela 10 milijonov zlatih kron dolga, kar bi bilo po današnji vrednosti 120 milijonov Din. A danes, ko šteje 60.000 prebivalcev, je zadolžena za 150 milijonov Din. Občinska podjetja so aktivna in donašajo lepe dohodke, velika javna dela pa so vidna vsakomur, ki ni slep. Že danes je Ljubljana taka, da je lahko vsa država zadovoljna s svojo tretjo prestolnico, pri tem pa je še posebno važen socialni moment, da javna dela nudijo množici ljudem zaslužka. C. župan ni pozabil omeniti tudi podpore, ki je je Ljubljana doslej bila deležna od strani države. Nato je g. Rudolf Juvan poročal o letošnjem programu za preskrbo brezposelnih in gladujočih, dr. Spiller-Muys pa je podal zanimivo poročilo o regulaciji Ljubljanice. G. župan je dal še pojasnila na nekatera vprašanja, nakar je g. inž. Bevc nekaj po 23. uri zaključil vsebinsko polni sestanek.

ZVOČNI KINO IDEAL

WILHELM DITERLE

Lissi Arna — Anton Poitner

v filmu iz apaškega podzemlja velemesta

Ples

se nadaljuje . . .

Ob 4., 7. in 9. zvečer

Na novi zvočni aparaturi!

u— **Pavle Winter hudo obolel.** Naš popularni zbiratelj, grafik in numismatik g. Pavle Winter je, kakor čujemo, težko obolel Jedva je pred nekaj meseci po dolgoletnem službovanju stopil v prezaslužen pokoj, pa se ga je lotila zahrbtna bolezen ravno ko je imel polno lepih načrtov, da stavi svoje veliko znanje zlasti kot spoznavalec stare grafike širšim krogom na razpolago. Mnogobrojni prijatelji in spoštovalci mu prisrčno žele skorajšnje trajno okrevanje.

u— **Umrl je** Slavko Košak, sin upokojenega strojnega stavca Alojzija Košaka. Pogreb bo danes ob pol 4. uri iz splošne bolnice. Zapušča ženo in dva nepreskrbljena otroka.

Plesna šola S. K. Svobode

se vrši danes ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice. 13501

u— **Dovoz nageljnov na ljubljanski trg.** V zimskih mesecih je živahna sezona za uvoz nageljnov iz inozemstva. Sama Ljubljana izda za to krasno cvetje lepe denarce. Svoječasno je izšla pobuda, da bi se začelj ljubljanski vrtnarji zanimati za dalmatinski trg nageljnov. Deset ljubljanskih vrtnarjev se je pred dnevi odpravilo v Dalmacijo, da proučilo tamošnje vrtnarske razmere in da se poučijo o rentabilnosti uvoza nageljnov iz Dalmacije. Vrtnarji so ugotovili, da Split nikakor ne bi mogel zalagati vseh ljubljanskih vrtnarjev z nageljni, k večjemu le posameznika. Cene nageljnov na splitskem trgu pa so tudi tako visoke, da nikakor ne konvenirajo ljubljanskim vrtnarjem-trgovcem. Treba bo, da merodajne oblasti, zlasti one v Dalmaciji, vprašanje organizacije uvoza dalmatinskih nageljnov na ljubljanski trg temeljito prouče in ga sistematično urede.

Moderne zimske plašče

v veliki izbiri in po najnižjih cenah dobite

pri ***Elite***

damska in moška konfekcija

Ljubljana, Prešernova ulica 7

u— **Ribji trg** je imel včeraj bogato zalogo morskih, pa tudi precej sladkovodnih rib. Sprva so se gospodinje precej zanimale za ribe, vendar je blaga še preostalo, kupčija je bila srednja. Po morskih ribah so gospodinje močno segale, zlasti po tuninu in sardelah Cene so bile: tunin 36, sardele velike 20, male pa 12 do 14, barboni 40, skombri 35 in cevoli 30 Din kg. Donavske ščuke so bile po 15 Din kg, domače žive 22 do 24, karpi živi 18, pečenke 8 do 10, klinj in platnice iz Save po 14 Din kg. Včerajšnji sadni trg je imel na razpolago izredno lepo, prvovrstno blago. Fina jabolka, vsa izbrana (tako voščenke, kanadke in zlata parmena) so bila po 4 Din, slabše vrste pa od 2 do 3 Din. Gobji oddelek je bil dobro založen s poznojesenskimi gobami, zlasti sivkami. Kljub veliki množini so se cene držale po 1.50 Din za l, kg pa po 3.50 Din. Za sivke je postalo med ljubljanskimi konzumenti večje zanimanje.

u— **Nezgode.** Trgovski vajenec Karol Marjek iz Zgornje Šiške je padel v telovadnici v Šiški in si poškodoval desnico. Štiriletna hčerka delavca Stanislava Rejčeva z Grajske planote si je pri padcu zlomila desnico. Posestnikova hči Kristina Rožančeva iz Topola pri Begunjah je včeraj dopoldne padla doma po stopnicah in si zlomila levico. Pri sekanju drv je spodletela sekira 22 letnemu mizarju Petru Petarosu iz D. M. v Polju, odsekal si je kazalec levice. Hujšo nesrečo je doživela tudi 38 letna delavčeva žena Marija Drnovškova iz Toplic pri Zagorju, ki je pri padcu dobila občutne notranje poškodbe

Smuči in cepin za planine nista tolikega pomena

kot pa čevlji. Te si dajte pomeriti pri strokovnjaku, ki edini ve, da mora zanje porabiti le najboljše tvorivo tako za podplate kot za gornje usnje.

BRATA NAGLIČ, industrija čevljev, ŽIRI

Zahtevajte prospekte! Nadrobna prodaja pri tvrdki **A. Gorec d. z o. z, Ljubljana, — Dunajska cesta.**

u— **Huda nesreča kolesarja.** Na Dunajski cesti se je pripetila včeraj okrog 15. huda nesreča, katere žrtev je posta 16-letni mizarski vajenec Anton Iglič iz Šutne pri Kamniku Iglič se je bil pripeljal s kolesom po poslu v Ljubljano. V bližini Kačičeve gostilne je premalo pazil na cestna dela. V dokajšnjem diru je naenkrat zapeljal nad odtočni kanal, ki ga kopljejo tamkaj, kolo je padlo v odprtino in na spodaj zaposlenega zidarja, dočim je Iglič sam odletel čez jarek in padel z glavo naprej na obcestni kamen Hudo se je pobil po glavi, dobil je dve rani, obenem pa se je tudi notranje pretresel. Na kraju nesreče se je seveda hitro zbrala množica radovednežev. Iglača so prepeljali z reševalnim avtom v bolnico.

u— **Petičen berač.** Na Aleksandrovi cesti in drugih prometnejših ulicah je nadlegoval pasante že dalje časa nepoznan, starejši berač, ki je znal biti prav ponižen, včasi pa tudi uprav neslano vsiljiv. Policijski agenti so ga opazovali že dalje časa, a so ga pustili v miru. Predsinočnjim se je berač spet nastavljal ljudem v Beethovnovi ulici, kjer ga je ustavil neki policijski uradnik in ga opozoril, da je beračenje prepovedano. Tedaj pa je pričel prosjak uradnika psovati in se je sploh vedel kakor prismojen. Njegovo obrašanje je dalo uradniku povod, da ga je odvedel na policijo, kjer so ugotovili, da imajo opravka s 65 letnim Štefanom Joškovcem, doma iz Zaprešiča pri Zagrebu, ki pa živi v Ljubljani ze okrog 30 let. Pri telesni preiskavi so našli pri podjetnem Štefanu nad 3000 Din gotovine v raznih bankovcih, dočim je imel v žepu le nekaj drobiža. Pri zaslišavanju so se morali policijski uradniki znova prepričati, da je beračenje po mestu res prav donosen posel Seveda, znati je treba. Štefanu se je zaletelo, da je priznal čisto odkritosrčno, da plačuje na Zaloški cesti 18 200 Din na mesec za stanovanje, da pa tudi vobče ne živi slabo. Kakor znano je poleg Štefana v Ljubljani še par beračev, ki prav dobro izhajajo. Obiskujejo redno svoje stranke in imajo te zanje vedno skromen miłodar, dočim morajo drugi prazni izpred vrat, med njimi včasi tudi taki, ki so res lačni. Tudi je velikemu delu ljubljanskega občinstva znano dejstvo o par beračih, ki jih je nedavno opažati na ulicah, da posedujejo premoženja celo v nepremičninah. O enem govore celo, da ima v Pulju kar več hiš

u— **Pred velikim senatom** je včeraj stal Polde M. z Dolenjskega, obtožen, da je bil član četvorice, ki je 1. oktobra ponoči na vogalu Škofje ulice napadla delavca Josipa Berganta in mu ugrabila 150 Din. Stražnik ga je našel spečega na Hrvatskem trgu in ga aretiral. Pri razpravi je Polde povedal, da je sam bil od treh postopačev ukraden in da so mu raztrgali hlače in suknjič. Senat ga je oprostil obtožbe roparskega napada, obsodil pa ga je zaradi tatvine 500 Din vrednega kolesa na mesec dni strogega zapora – Pred malim senatom se je nato zagovarjal delavec France Kastelic, doma iz Sela pri Grosupljem, obtožen da je 20. septembra ponoči zažgal hišo svoje žene in gospodarsko poslopje v vrednosti 29.650 Din, razen tega pa povzročil tudi požare v Mehletovem gospodarskem poslopju, vrednem 29.000 Din. Mali senat je Kastelica oprostil z motivacijo, da sicer proti obtožencu govori mnogo indicijev, katerih vrsta pa ni sklenjena.

u— **Zahvala. Pleiweiss Karl, javni notar v Ljubljani,** se po tem potu iskreno zahvaljuje neznanim pasantom za pomoč ob nezgodi 9. t. m. zvečer, ko je bil povožen od cestne železnice v Šelenburgovi ulici Istočasno prosi vse, ki so videli potek dogodkov pred nezgodo, da se zglase v njegovi pisarni na Kralja Petra trgu št. 2 na kratek razgovor.

u— **Klub Primork** vabi članice, da se udeleže **današnje dobrodelne prireditve** društva »Tabora« ob 20 v Unionu.

u— **Pristno štajersko novo vino** od 5 l naprej po 6 Din čez ulico, a po 7 Din liter toči gostilna Svetič, Gerbičeva ulica 7 (pri Koleziji).

Pripravite likerje že sedaj

sicer jih boste za praznike težko pogrešali.

Par tednov vležani likerji so najboljši

Ekstrakte za vse likerje dobite v drogeriji **GREGORIČ, Prešernova 5,** kjer lahko vse likerje brezplačno pokusite. 13498

u— **Izredni občni zbor Organizacije gradbenorokodelskih šol** bo jutri ob 9 v vestibulu Delavske zbornice. Dnevni red: vprašanje pristopa k Savezu gradbenih delovodja Jugoslavije.

u— **Tečaj za avtogensko varjenje** bo v prvi polovici decembra na institutu za rudarstvo ljubljanske univerze Tečaj bo trajal okrog 15 dni. Predavanja bodo vsak večer po 2 uri. Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov vabi člane, ki se zanimajo, da se prijavijo neposredno rudarskemu institutu (oddelku za separiranje in briketiranje) v Ljubljani Aškerčeva ulica 11. Za izvenljubljanske člane se bo v primeru dovoljnega števila prijavljenih vršil poseben tečaj, ki bi trajal dva do tri dni.

Ali potrebujete čistilno sredstvo?

Zgodaj zjutraj dosežete normalno lahkotno izčiščenje, če vzamete prejšni večer 2—3 dražeje ARTINA. Dobi-to se v vseh lekarnah. - Vsebina škatlice po Din 8·—

ARTIN

zadostuje za 4 do 6 krat.

Odobreno od Ministr. soc. politike in narodnega zdravja San. oddel. S. Br. 12258 od 12. julija 1932.

u— **»Preporod«** bo imel drevi redno plesno vajo. Začetniki, bodite točno ob pol 20., kajti mojster g. Jenko bo nadaljeval nove slike. Igral bo priznani jazz »Ronny«. Vstop bo dovoljen le proti dijaški legitimaciji in gostom, uvedenim po članih. Odbor bo z vso strogostjo pazil, da se bo to tudi izvajalo.

u— **Obiskujte naše brezplačne fotografske tečaje** za začetnike in bolj izvežbane ter specialne tečaje za povečanje. Predava g. Cvetko Švigelj. Prijave v Kančevi drogeriji, Židovska 1.

u— **Plesna vežba perfekcija** bo drevi ob 1/2 21. v Kazini. — Vodstvo Jenko.

Iz Celja

c— **Sreska konferenca JRKD** se bo vršila v nedeljo 20. t. m. ob 8. zjutraj v Celjskem domu v Celju. Vabljeni so vsi predsedniki in tajniki krajevnih organizacij JRKD v celjskem srezu, vsi župani in drugi odposlanci. Na dnevnem redu bo med drugim razprava o načrtu zakona o občinah. Konference se bo udeležil tudi narodni poslanec g. Ivan Prekoršek.

c— **Članski sestanki** krajevne organizacije JRKD za mesto Celje se bodo zaradi važnih sej v prihodnjem času vršili doslej vsako drugo sredo. Prihodnji sestanek bo 30. t. m. ob 20. v Celjskem domu.

c— **Za dvojno gostovanje mariborskega »Narodnega gledališča** vlada po Celju in okolici veliko zanimanje ter so za popoldansko predstavo »Celjski grofje« in za »Friderika« vse vstopnice v parterju in na galeriji že razprodane. Na razpolago so še lože, zato opozarjamo interesente, da si še pravočasno nabavijo vstopnice. Pri večerni predstavi sodeluje v orkestru s harfo znani mariborski godbenik g. Lukež.

c— **Mladinska predstava v celjskem gledališču.** Dramsko društvo v Celju pripravlja za Miklavža uprizoritev Golieve otroške pravljice »Jurčeka« v režiji ge. Sadarjeve.

c— **Proti razdeljevanju koledarjev ob novem letu.** Uprava Združenja trgovcev za sreze Celje, Gornji grad in Šmarje pri Jelšah je poslalo članom mešane in sorodnih strok okrožnico z navodili glede razdeljevanja koledarjev ob novem letu. V tej okrožnici opozarja člane na sklepe, ki so si jih sami osvojili na sestankih v raznih krajih v februarju, da se naj običaj razdeljevanja koledarjev odpravi. Ker uprava združenja nima zakonite opore da bi članom zabranila ta običaj, apelira na solidarnost glede na zadevne sklepe.

c— **O obrtnem zakonu** bo predaval v sredo 23. t. m. ob 19.30 odvetnik g. doktor Reisman iz Maribora v spodnjih prostorih Narodnega doma v Celju. Vabljeni so vsi zasebni nameščenci in drugi, ki se zanimajo za svoje pravice.

c— **Savezni smučarski izpiti** za celjsko in mariborsko sokolsko župo se bodo vršili v nedeljo 11. decembra ob 10. dopoldne v Narodnem domu v Celju.

c— **Tat v stanovanju.** V torek 15. t. m. zvečer je pustila neka sorodnica zobozdravnika g. dr. Rudolfa Sadnika v sprejemnici v zobozdravnikovem stanovanju na Krekovem trgu 6 svojo 1600 Din vredno zlato zapestno uro. Ko je kmalu pogrešila uro in stopila v sobo, ni bilo ure več nikjer. Policija je aretirala neko osumljenko, ki pa zanika krivdo

c— **V celjski bolnici** je umrl v četrtek 17. t. m. 63 letni brivec Peter Večerkovič iz Konjic, na Teharju pa je umrl 53-letni pismonoša Josip Gruber iz Celja.

c— **Mestni kino.** Drevi ob 20.30 izvrstna vojaška zvočna komedija »Rekrut Kalimerko« z znanim komikom Fricem Schulzom in nov Foxov zvočni žurnal.

Telefon 33-87

Martha Eggerth in Gustav Fröhlich v pesmi in ljubezni se Vam predstavita v krasni operetti

Pesem, poljub, čekle

Predstave: Danes ob 15½, 18. in 20. uri. Jutri ob 20. uri.

Režija: Geza v. Bolwary. Pri vseh predstavah »Fox« zvočni tednik.

Pride: **Moja žena bohštaplerica.**

CENE: 10, 8, 6, 5, 4 DIN

SVENGALI

psihografološke analize

sprejema le nekaj dni v UNIONU od 10. ure do 12. ure in od 15. ure do 19. ure. 13493

Vremensko poročilo

18 novembra.

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. Čas opazovanja 2 stanje barometra 3 temperatura. 4 relativna vlaga v %. 5. smer in brzino vetra 6 oblačnost 1—10. 7 vrsta padavin. 8 padavine v mm — Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo

Ljubljana 7, 769.8, 1.0, 70, mirno, 10, — —; Ljubljana 13, 769.6, 4.0, 60, NE 1, 1, — —; Maribor 7, 768.9, 1.0, 90, mirno, 10, — —; Zagreb 7, 769.7, 2.0, 80, W 2, 10, — —; Beograd 7, 769.3, 1.0, 90, W 2, 10, — —; Sarajevo ni depeše; Skoplje 7, 767.4, 1.0, 70, NW 4, 10, — —; Split 7, 764.6, 4.0, 60, NE 8, jasno, — —; Kumbor 7, 762.2, 10.0, 70, E 2, 6, — —; Rab 7, 764.9, 4.0, 70, NW 4, 6, — —.

Temperatura: Ljubljana 4.0, 1.0; Maribor 4.0, 1.0; Zagreb 4.0, 2.0; Beograd 2.0 0.0; Sarajevo 1.0, —; Skoplje 6.0, 0.0; Split 9.0, 3.0; Kumbor — 10.0; Rab — 4.0

Sonce vzhaja ob 7.1, zahaja ob 16.29, luna vzhaja ob 20.5, zahaja ob 11.59.

Če ženico — mojo Mico doleti kdaj stvar nevšečna, se požurim. z nio odkurim k Slamiču in brž je srečna

13434

Iz Maribora

a— **Nesrečen padec po stopnicah.** Predvčerajšnjim je padel po stopnicah 46letni posestnik Ivan Šrca s Koroške ceste tako nesrečno, da si je nevarno poškodoval levo nogo. Zdravniško pomoč je moral poiskati v bolnišnici.

a— **Izpremenba v mariborski »Grajski kleti«.** Znano mariborsko »Grajsko kleti« je kupil od restavraterja g. Majdiča primorski rojak g. Grga Basičić, svoječasni restavrater v Trstu, Pulju in Zagrebu. Še leta 1920. je imel restavracijo v puliskem Narodnem domu ,ki jo je pa moral pod pritiskom razmer opustiti in se preseliti v Jugoslavijo. Zadnja tri leta je v splošno zadovoljstvo vodil restavracijo v Zdraviliškem domu v Krapinskih toplicah.

a— **Na včerajšnjem ribjem trgu** je bilo precej izbere, cene pa so ostale še vedno visoke. Prodajale so se sardelice po 16 Din, sipe po 18 Din, kalamari po 28 Din, lososi in donavski fogoši po 18 Din in živi krapi po 16 Din za kilogram.

c— **Dober lov policije.** Predvčerajšnjim so aretirali Stanka Zelča v trenutku, ko je skušal vlomiti v neko hišo na Meljski cesti. Pri zaslišanju je Zelič priznal, da je izvršil več tatvin, zlasti se je bavil s tatvinami zimskih sukenj. Pred dnevi je bil tudi v župniji v Kamnici, kjer je hotel prositi miloščine. Ker pa v župnišču slučajno ni bilo nikogar, je v nekem predalu ukradel 200 Din. Izročen je bil sodišču.

Iz Tržiča

č— **Zima trka na duri** in vedno večje je število tistih, ki so javne pomoči potrebni. V Tržiču so naše vrle kolašice tisti činitelji, ki je pokrenil zopet akcijo za pomoč vsem potrebnim. S prodajo oljk na cvetno nedeljo je bil položen temelj za letošnjo podporno akcijo, vendar to še davno ne zadošča. Zato sklicujejo kolašice sestanek vseh svojih članic in vsakogar na nedeljo zvečer ob 18. v hotel pri pošti, kjer se bodo pomenili o razdelitvi podpor in o božičnici za revne otroke. Kolikor je tudi razgovor o teh stvareh mučen in časih neprijeten zaradi kopice predlogov in naziranj, toliko bolj priačkujemo od tega sestanka uspehov že zaradi tega, ker se bo vršil ob gorkem čaju, ki ga bodo udeležnice ponujale tržiške gospe pod vodstvom predsednice ge Anke Polakove. Kako potreben je letos tak sestanek, dokazuje najbolj številka lani izdanih podpor, ki doseza višino 10.000 in čez in nihče se ne bo upal trditi, da so se časi letos obrnili na bolje. Vsi, ki so dobre volje, bodo radi pomagali tržiškim kolašicam.

Iz Zagorja

z— **Izpremembe pri rudniku.** Bolezenski dopust je nastopil obratovodja v Kotredežu g. Ulrich. Na njegovo mesto je prišel g. Schneider, ki je bil pred kratkim prestavljen iz Trbovelj v Hrastnik. Zagorski rudnik kaj rad sprejema tujce, kakor da bi domačih ljudi ne bilo.

z— **Premiranje goveje živine v Zagorju.** Podružnica Kmetijske družbe v Zagorju si je pred 6 leti ustanovila živinorejski selekcijski odsek, ki si je nadel nalogo, da izboljša živinorejo v zagorski dolini. Ko je prišel v Zagorje živinozdravnik g. dr. Bizjak, je pričel ta odsek posebno živahno delovati. S pomočjo subvencije se je nabavilo nekaj krav in telic montafonske pasme. Letos je banska uprava odredila premiranje goveje živine, ki se je vršilo te dni na živinskosejmskem prostoru v Zagorju. Privedenih je bilo čez trideset bikov, krav in mladih goved. V komisiji za premiranje so bili pod predsedstvom g. inž. Jelačina sreski ekonom g. Zorčič in živinozdravnik g. Varl oba iz Litije, dalje živinozdravnik g. dr. Bizjak in načelnik sreskega kmetijskega odbora g. Kolenc. Po premiranju so bile razdeljene nagrade v prostorih g. Drnovška kjer je predsednik g. inž. Jelačin v izpodbudnih besedah dal navzočnim živinorejcem navodila za pospeševanje živinoreje.

Iz Hrastnika

h— **Danes in v nedeljo** odpadejo v kinu Narodnem domu vse kinematografske predstave, ker se ponovno uprizori v nedeljo popoldne igra »Trije vaški svetniki«.

Iz Trbovelj

t— **Sokolsko gledališče** opozarja občinstvo, da se prične predstava »Deseti brat« drevi točno ob 20., da se ne zavleče predolgo v noč. Občinstvo blagovoli to upoštevati.

t— **Strelska družina** naznanja, da se po vršilo streljanje samo še to in naslednjo nedeljo (20 in 27. t. m.), potem pa bo strelišče zatvorjeno.

Iz Ptuja

j— **Za brezposelne.** Ga. Adela Mahničeva, učiteljica v pokoju, je darovala na občini za brezposelne 100 Din. Iskrena hvala! Posnemajmo! !

j— **Sestro je oklal** Te dni je Ignac Černezel, posestniški sin v Vintarovcih, v vinjenosti izzval doma prepir in zabodel z nožem sestro Alojzijo v levo roko. Ranjenka se zdravi v ptujski bolnišnici.

j— **S sekiro nad očeta** Te dni je bil zaposlen viničar Franc Krajnc iz Goronjskega vrha v Halozah s svojim sinom pri sosedu, kjer so kuhali žganje Med sinom in očetom pa je prišlo do prepira Sin je odhitel domov ter počakal očeta pred domačo hišo. Ko je prišel oče v bližino, je med njima zopet nastal prepir, med katerim je sin Ivan zamahnil s sekiro proti očetu ter ga zadel v levo roko Razen tega mu je še zadal več drugih poškodb po vsem telesu, da so ga morali prepeljati v ptujsko bolnišnico.

Iz Ljutomera

lj— **»Dve nevesti«** To zanimivo Golarjevo igro bo dramski odsek Sokola zaigral drevi in v nedeljo 20. t. m popoldne. Obeta se nam mnogo neprisiljene zabave in smeha, zato je pričakovati številnega poseta.

Gospodarstvo

Nizek obtok bankovcev

V izkazu Narodne banke od 15. t. m. so zabeležene večje spremembe. Obtok bankovcev se je zopet zmanjšal in je padel pod 4.7 milijarde, zmanjšal se je namreč za 90.6 na 4691.2 milijona Din, kar je glede na jesensko sezono zelo malo. Lani je bil na ta dan obtok bankovcev za 520 milijonov Din večji, predlanskem pa za 661 milijonov, kar je najboljši dokaz, da pri nas ni niti najmanjše inflacije. Tudi če upoštevamo povečan obtok kovanega denarja (za okrog 300 milijonov) je skupni obtok letos precej nižji, ne glede na to, da je znaten del bankovcev zaradi tesavriranja docela odtegnjen prometu.

Zlata in devizna podlaga se je v drugi četrtini novembra zmanjšala za 35.6 milijona dinarjev na 1990.5 milijona Din, in tudi devize, ki se ne vštevajo v podlago so nazadovale za 11.3 na 79.5 milijona Din. Posojila so enako nazadovala, i. s. menična za 11.0 na 2188.8 milijona Din, lombardna pa za 0.5 na 351.0 milijona Din. Na pasivni strani pa opažamo v zvezi z nazadovanjem obtoka bankovcev povečanje obveznosti na pokaz za 30.9 na 870.6 milijona Din.

Navzlic skrčenju podlage se kritveno razmerje bistveno ni poslabšalo. Kritje obtoka bankovcev in obveznosti na pokaz v zlatu in devizah znaša 35.78% (v zadnjem izkazu 36.04%), kritje v samem zlatu pa je celo naraslo na 31.77% (31.42%).

Stanje na dan 15. t. m. je bilo naslednje (v milijonih Din: v oklepajih razlike napram stanju od 8. t. m.): **aktiva:** podlaga 1990.5 (—35.6), od tega v zlatu 1767.1 (+2.2) v valut. 0.6 (—3.8), v devizah 222.8 (—34.0); devize, ki se ne vštevajo v podlago 79.5 (—11.3); kovani denar 165.2 (+75.3) posojila na menice 2188.8 (—11.9); lombard 351.0 (—.5); stari državni dolg 1811.2 (+0.4) začasni avans glavne državne blagajne 600.0 (—); **pasiva:** obtok bankovcev 4691.2 (—90.6); obveznosti na pokaz 870.6 (+30.9) od tega nasproti državi 7.5 (+6.5), po žiroznih računih 460.6 (+12.3), po raznih računih 402.5 (+11.8); obveznosti z rokom 1457.0 (—3.3).

Zaposlenje v naši državi

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani je sedaj izdal tudi statistiko o gibanju zaposlenih delavcev v dravski banovini v mesecu oktobru Pred dnevi smo poročali, da je bilo povprečno število zavarovanih delavcev v oktobru za 1264 manjše nego v septembru. To zmanjšanje članstva pri OUZD je bilo zgoli sezonskega značaja, zakaj redukcijé zaposlenega delavstva so zabeležene le v izrazito sezonskih obratih, tako v gostilnah, kavarnah in prenočiščih za 260, v stavbni industriji industriji kamenja in pri gradnji cest ter vodnih zgradb pa za 1691. Samo v industrijskih in obrtnih panogah, ki so v zvezi z gradbeno delavnostjo je torej nazadovanje večje nego nazadovanje celotnega članstva. Iz statistike za oktober posnemamo naslednje podatke o številu zaposlenega delavstva v posameznih panogah in o prirastku odn. padcu v teku meseca:

	Štev. delavcev	Prirast. abs.	ali padec v %
kemična ind.	1572	+ 92	+5.9
tekstilna ind.	9297	+328	+3.5
papirna ind.	1714	+ 40	+2.5
čevljarska ind.	3380	+ 85	+2.5
oblačilna ind	4429	+ 98	+2.2
hišna služinčad	8047	+130	+1.6
kovinska ind.	6246	+ 73	+1.2
lesna industrija	4165	+ 13	+0.0
usnjarska ind	1514	+ 5	+0.0
gozdna industrija	5918	— 45	—0.8
grafična ind.	1124	— 11	—1.0
prehranbena ind.	3503	— 51	—1.5
gostišča	2903	—260	—9.0
stavbna ind.	5871	—672	—11.5
ind kamenja	3633	—617	—16.7
cest. in vod zgr.	2121	—402	—18.9

Največji prirastek beleži tekstilna industrija, namreč 328 delavcev (v septembru je znašal prirastek 171 delavcev). V čevljarski in usnjarski industriji skupaj je zabeležen prirastek od 90 delavcev (v sept. 120), v oblačilni industriji 98 (v sept. 27), v papirni industriji 40 (v sept 64), v kovinski industriji 73 (v sept. 75) in v kemični industriji 92 (v sept. nazadovanje za 18).

Gospodarske vesti

= **Sporazum s Španijo glede plačilnega prometa.** Po avtentičnih informacijah Saveza lesnih industrijcev in trgovcev na Sušaku je dosežen med našo in špansko vlado sporazum glede ureditve plačilnega prometa ki bo stopil v veljavo še pred koncem novembra. Ves plačilni promet bo koncentriran pri obeh novčničnih bankah, ki bodo domačevale v celoti vsa izvršena plačila. Pričakovati je, da bo sedaj španska vlada ukinila zaporo glede dobroimetij naših izvoznikov

= **Zborovanje lesnih trgovcev v Celju.** Uprava sreskega združenja trgovcev v Celju je sklicala za sredo 23. t. m zborovanje lesnih trgovcev članov tega združenja. Zborovanje se bo vršilo v mali dvorani Celjskega doma v Celju s pričetkom točno ob 9 dopoldne. Vabila na to zborovanje so bila razposlana vsem članom lesne stroke, ki imajo obrtno pooblastilo Vabljeni so tudi trgovci, ki nimajo specijelnega obrtnega pooblastila za lesno trgovino, vendar se tudi v tej stroki udejstvujejo na podlagi pooblastila za mešano stroko. Dnevni red vsebuje naslednja vprašanja: Poročilo o dosedanjem delu sekcije splošen pregled gospodarskega položaja lesne trgovine, izvoz spričo kliringa, razprave glede predlogov za organiziranje tehničnega aparata pri osredaji sekciji lesnih trgovcev dravske banovine (taritnega, carinskega, davčnega odbora odbora za pospeševanje trgovine v tuzemstvu in inozemstvu itd.), nadalje razprave o pripravah za organizacijo nacionalnega vsedržavnega predstavništva lesne stroke, pravila in izvolitev članov v odbor sekcije, predloge članov in slučajnosti. Z ozirom na izredno važnost vprašanj, o katerih se bo na zborovanju razpravljalo in spričo nepremostljivih bremen in težkoč s katerimi se bori naša lesna stroka, polaga uprava združenja vso pažnjo na to da bo zborovanje polnoštevilno obiskano. Združenje je povabilo na zborovanje tudi narodne poslance ter predstavnike Zbornice za TOI v Ljubljani in Zveze trgovskih združenj. O udeležbi se bo vodila točna evidenca in bo uprava združenja zopet člane ki se zborovanja ne udeležili, ne da bi se predhodno tehtno opravičili postopala po § 365. obrtnega zakona — Uprava

= **Glavne prireditve Ljubljanskega veleseima v letu 1933** Uprava ljubljanskega veleseima sporoča, da se bo vršil XIII. ljubljanski mednarodni vzorčni veleseiem od 3 do 12 junija 1933 Jesenski sejem »Ljubljana v jesenie« s priključenimi razstavami gospodarskega in kulturnega značaja pa se bo vršil od 2. do 11. septembra 1933.

= **Konkurz** je razglašen o imovini Prve jugoslovenske tovarne hladilnih strojev, družbe z o. z. v Ljubljani, Šelenburgova ulica (upravnik mase dr. Vl. Kreč; prvi zbor upnikov 2. decembra ob 9. pri dež. sod. v Ljubljani) prijavni rok do 31. decembra, ugotovitveni narok 7. januarja 1933).

= **Živinske sejem v Ptuju.** Na živinski sejem 15. t. m. je bilo prignanih 288 krav, 12 telic, 140 volov, 32 bikov in 81 konj. Cena kravam je bila 1.25 do 3.25 Din, telicam 2 do 4, volom 2.50 do 4, bikom 2 do 2.50 Din za kilogram žive teže. Konji so se prodajali po 100 do 2.800 Din za komad Vsega je bilo prodanih 278 glav živine. — Na svinjski sejem 16. t. m. pa je bilo pripeljanih 48 prascev in 137 svinj. Prasci so bili po 60 do 200 dinarjev za komad, plemenske svinje 200 do 400 Din za komad, polmastne svinje po 7 do 8 Din kg. Vsega je bilo prodanih 73 svinj.

= **Dobave.** Direkcija državnega rudnika Banjaluka sprejema do 24. t. m. ponudbe glede dobave 250 kg vijakov z maticami ter glede dobave 2000 kg mila. Direkcija državnega rudnika Senjski rudnik sprejema do 28 t. m ponudbe glede dobave 500 m platnenih cevi, 3 sit za separacijo premoga ter glede dobave transportnih trakov Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 6. decembra ponudbe glede dobave 2000 m jeklenih vrvi. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 6. decembra ponudbe glede dobave 35.000 kg pšenične moke, 2000 kg riža, 2400 kg svinjske masti, 400 kg bučnega olja 400 kg kave 1800 kg koruznega zdroba, 600 kg terpentinovega mila 300 kg cikorije in 400 kg papirnatih vrečic

Borze

18 novembra.

Na ljubljanski borzi so tečaji deviz ostali v glavnem nespremenjeni, le London je nekaj pa je popustil. Devize New York, Trst in Amsterdam so bile za malenkost čvrstejše.

Na zagrebškem efektnem tržišču je Vojna škoda nadalje čvrsta in se je danes trgovala po 200 in 203, za december pa po 200 Precej so se dvignile tudi 4 odst. agrarne obveznice, ki so bile zaključene po 27 Od dolarskih papirjev je imelo promet le 7 odst. Seligmanovo posojilo po 43.

Devize

Ljubljana, Amsterdam 1313.46 — 2324.82, Berlin 1367.64—1378.44 Bruselj 79.857—802.51, Curih 1108.35—1113.85, London 188.36—189.96, Newyork ček 5740.20—5768.46, Pariz 225.77—226.89, Praga 170.56—171.42, Trst 294.46—296.86.

Zagreb Amsterdam 1313.46 — 2324.82 Berlin 1367.64 — 1378.44, Bruselj 798.57 do 802.51, London 188.36 — 189.96, Milan 294.46 do 296.86, Newyork kabel 5762.20 — 5790.46, Newyork ček 5740.20 — 5768.46 Pariz 225.77 do 226.89, Praga 170.56 — 171.42, Curih 1108.35 — 1113.85.

Curih, Pariz 20.37, London 17.025, Newyork 519.87, Bruselj 72.10, Milan 26.62, Madrid 42.50, Amsterdam 208.725, Berlin 123.55, Stockholm 90.50, Oslo 86.75, Kobenhavn 90 Sofija 3.76 Praga 15.39, Varšava 58.275, Bukarešta 3.085.

Efekti

Ljubljana, Vojna škoda 200 bl., 7% investicijsko 45—49 8% Blair 43—45, 7% Blair 39—40, Ruše 125 den.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 200 — 202, za november 200 — 203, za december 200 — 201, 7% investicijsko 45.50 do 48, 4% agrarne 25 — 27, 6% begluške 33 den., 7% Blair 39. — 40, 8% Blair 41 do 42.50, 7% Drž. hipotek. banka 43 — 47; bančne vrednote: Narodna banka 4000 do 4400, Priv. agrarna banka 225 — 230.

Beograd. Vojna škoda 200 zakli., 7% investicijsko 47 den., 4% agrarne 24.50 — 25.50, 6% begluške 34 34.75 zakli., 7% Blair 41 bl., 7% Drž. hipotek. banka 44 zakli., Narodna banka 4150 den., Priv. agrarna banka 225 zakli.

Dunaj. Trboveljska 19. Alpine - Montan. 11.80.

Blagovna tržišča

ŽITO

+ **Chicago**, 18. novembra. Začetni tečaji: **Pšenica:** za december 43.25, za marc 48.50 za maj 49.625; **koruza:** za december 24.75, za marc 30.375, za maj 31.875; **oves:** za december 16.25, za marc 18.375; **rž:** za december 28.625, za marc 32.50.

+ **Winnipeg**, 18. novembra. Začetni tečaji: **Pšenica:** za december 46, za maj 51.25.

+ **Ljubljanska borza** (18. t. m.). Tendenca za žito nespremenjena. Prometa ni bilo. Nudi se pšenica (slov. postaja, mlev. tarifa, plač. v 30 dneh): baška 76 kg po 197.50 — 200, baška 77/78 kg po 200 — 202.50 sremska 79/80 po 205 — 210; moka (slov postaja) baška 0 po 330 — 335 banatska po 340 do 345 **koruza** (slovenska postaja mlevska tarifa) baška umetno sušena po 117.50 do 120, za november po 122.50 — 125 za december po 125 — 127.50

+ **Novosadska blagovna borza** (18. t. m.) Tendenca nespremenjena. Promet 47 vag. **Pšenica** (76 kg) baška okolica Novi Sad Sombor srednjebaška, sremska 150 — 152.50 baška potiska 154 — 156; ladja Tisa 155 do 157 ladja Begej 154 — 156 gornjebanatska 147 — 149; gornjebaška, 78 kg 152 — 154; **oves:** baški sremski 98 — 102 **Koruza** baška 54 — 56 za december — januar 57 do 57.50; za marc - maj 70 — 72.50; banatska 51 — 53; sremska 55 — 57; sremska sušena 65 — 67; pariteta Indija 65—67; ladja 71 — 73; banatska sušena 62 — 64; baška sušena 64 — 66. **Rž:** baška 125 — 127.50 — **Ječmen:** baški in sremski, 64/65 kg 94 do 96. — **Moka:** baška, banatska »0« in »0gg« 250 — 265 »2« 230 — 250 »5« 210 do 220; »6« 170 — 180 »7« 125 — 135 »8« 85 — 90 **Otrobi:** baški in sremski 64 — 66 banatski 63 — 65. — **Krompir:** slovenski beli 117.50 — 122.50 — **Fižol:** baški in sremski beli 115 — 120.

+ **Somborska blagovna borza** (18. t. m.) Tendenca nespremenjena. Promet 74 vagonov. **Pšenica:** baška, okolica Sombor 149 do 151; baška potiska 151 — 152; banatska 146 do 148; banatska potiska 151 — 152 **Oves:** baški 95 — 97; sremski slavonski 97—100. **Ječmen:** baški, sremski 94 — 96. **Koruza:** baška za december - januar 56 — 57; banatska 52.50 — 54; baška, sremska sušena 65 — 67. **Moka:** baška, banatska »0« in »0gg« 255 — 265; »2« 230 — 250; »5« 210 do 220 »7« 125 — 135; »6« 170 — 180; »8« 85 do 90 **Otrobi:** baški, sremski 60 — 68; banatski 64 — 66.

+ **Budimpeštarska terminska borza** (18 t. m.) Tendenca čvrsta, promet srednji **Pšenica:** za marc 13.22 — 13.24, za maj 13.53 do 13.55; **rž:** za marc 8.12 — 8.20; **koruza:** za maj 8.28 — 8.30 za julij 8.79 — 8.80.

Pristopajte k Vodnikovi družbi

Dogodki za mejo

Novi davki in dolgovi v občinah

V posameznih občinah v goriški pokrajini pripravljajo v zadnjem času nove občinske proračune, ki jih morajo predložiti v odobritev pokrajinskemu upravnemu odboru. V teh je ta odbor odobril proračune črniške, kanalske, štanjelske, šempaške, opatjeselske in temeniške občine. V vseh teh občinah bodo z novim proračunskim letom uvedli nove občinske doklade na neposredne državne davke. V Opatjem selu bodo najeli poleg tega še 50.000 lir posojila v Temenici pa prodali vrednostne papirje v skupni vrednosti 50.000 lir.

Novi proračun tržaške pokrajine.

Rektorat tržaške pokrajine, ki obsega, kakor znano, poleg mesta in okolice, tržaški Kras in Pivko, je pripravil proračun za poslovno dobo 1933. Dohodki so po proračunu zenačeni z davki in znašajo 17.348.646 lir (69 milijonov Din).

Zadeva ruskega lažnega zdravnika

Kdo je »doktor« Mihajlo Andrijanov?

Zadeva ruskega lažnega zdravnika Mihajla Andrijanova, ki se seveda nikakor ne sme zamenjavi s pravim dr Mihajlom Andrijanovim, vojaškim zdravnikom v Ljubljani, je sedaj v preiskavi na okrožnem sodišču za mesto Beograd, ki bo brez dvoma storilo vse, da se stvar popolnoma razčisti, zlasti pa vprašanje, kako si je beograjski Mihajlo Andrijanov mogel prilastiti verovljene prepise izvirnih listin pravega dr. Andrijanova, da si je potem ž njimi prisleparil od beograjske zdravniške zbornice dovoljenje za izvrševanje zdravniške prakse v prestolnici. Da se stvar temeljito prečisti, je tem potrebneje, ker je lažni zdravnik Andrijanov, kakor se doznava sedaj, v svoji praksi *zapisoval zdravila v takih dozah, da se nekatere lekarne niso upale izvršiti njegovih receptov, dočim so jih pa druge izvršile in se je bati, da so se bolniki ž njimi zastrupili.* Obenem s to stranjo razčiščevanja pa gre seveda tudi za ugotovitev osebnosti lažnega zdravnika in je v tem pogledu podal važne podatke o njem šef beograjske ambulance Ruskega rdečega križa, bivši izredni profesor zagrebške medicinske fakultete dr. Lapinski.

Po teh podatkih, ki jih je dr. Lapinski dobil od znanca, ki dobro pozna Mihajla Andrijanova, ker ga je spoznal kot prostovoljca v rusko-japonski vojni, Andrijanov pred vstopom v rusko vojsko gotovo ni bil zdravnik V vojni se je izkazal s hrabrostjo, postal je podčastnik in pozneje celo podporočnik. Dalje ni mogel napredovati, ker ni imel potrebne vojaške predizobrazbe. V svetovni vojni je bil tudi častnik ruske vojske in se je bil težko ranjen Ker so ga prepeljali v bolnico v notranjosti države, ga je znanec dr Lapinskega izgubil iz vida. Pojavil pa se je potem zopet v »beli armadi« kot častnik, nakar je zopet izginil in se pojavil šele sedaj. Kako pa si je Andrijanov upal sedaj prilaščevati pravico do izvajanja zdravniške prakse, je seveda uganka. Menda si je za časa svojega vojaškega službovanja in bolovanja pridobil nekaj površnih splošnih pojmov o zdravniškem poklicu, pa je to »znanje« hotel izkoristiti. Preiskava, ki se vrši z vso potrebno vnemo, bo gotovo razjasnila vse te stvari, kakor je potrebno. —

Ker sem zgoraj omenil šefa beograjske ambulance Ruskega rdečega križa, naj tu še dodam, da je tudi proti tej ambulanci vložena pritožba zaradi nepravilnega poslovanja. Pritožbo je vložila pri zdravniški zbornici uprava beograjske državne bolnice zaradi pritožb beograjskih zdravnikov in lekarnarjev, češ da ambulanca za svoje ordinacije sprejema honorar, sicer v obliki prostovoljnih prispevkov, toda vendarle plačilo, za katero se vsak bolnik, ki se zatече v ambulanco, smatra moralno obvezan, ko postavijo pušico predenj In ambulanca ima baje tudi svojo lekarno, iz katere izdaja zdravila za plačilo, kar bi ne smelo biti, ker sme ambulanca imeti samo priročno lekarno za prvo pomoč. Tako da so nekemu bolniku, ki je bil bolan na ledvicah, dali v ambulanci opijski preparat za olajšanje bolečin, za kar so mu zaračunali 54 Din.

Dr. Lapinski pojasnjuje poslovanje ambulance tako, da se v ambulanci izdajajo recepti samo za ubožne ruske begunce, drugače pa da se samo v nujnih primerih izdelujo potrebna zdravila v ambulantni lekarni in se računajo po lastni ceni. Tako da je bilo tudi v omenjenem primeru. Ker je v ambulanci zaposlenega precej osobja, se je moralo uvesti tako zaračunavanje, da se more vzdrževati institucija Rusi plačujejo za vsak pregled po 15 Din, drugi bolniki pa dajejo prostovoljne prispevke. Za ubožne ruske begunce se pa zdravila izdelujejo v ambulantni lekarni po lastni ceni, torej znatno ceneje kakor pa v lekarnah, in odtod pač pritožba lekarnarjev.

Uboj zaradi litra vina

Novo mesto, 18. novembra.

Dopoldne se je pred novomeškim okrožnim sodiščem zagovarjal posestnik Josip Marušič iz vasi Roviš pri Krškem. Kratka obtožnica navaja, da je na nedeljo 14. avgusta s kolom pobil posestnika Franca Amigonija, doma iz Roviš. Usodnega dne je bil Marušič v zidanici posestnika Josipa Starca v Rovišah, kjer je bilo tudi več drugih gostov. Pri tej priliki je posestnik Amigoni poklical k sebi Marušiča na liter vina ter nekako zafrkljivo pripomnil: »Na, Marušič, sedaj boš pa ti plačal za liter vina, da ne boš govoril, da samo jaz popivam in pijančujem.« Te besede so povzročile prepir. Marušič je pahnil Amigonija od sebe, v istem hipu pa je Amigonijev bratranec že potegnil nož. Amigoni je nato spodnesel Marušiču nogo in sta se oba zvrnila po tleh Prvi se je pobral Marušič, ki je planil po kol, a mu ga je posestnik Anton Žibert izvil iz rok. V divji jezi je pa Marušič zagrabil za drug kol in oplazil Amigonija tako močno po glavi, da je drugi dan umrl Pri sodni obdukciji so ugotovili, da je imel Amigoni razbito lobanjo, v kateri je zevala 10 cm dolga in 10 cm široka rana. Marušič se je zagovarjal s silobranom, obsodili so ga na 8 mesecev ječe.

Žensko truplo v brzem vlaku

Na postaji v Napoliju so odkrili v železniškem vagonu Turin-Genova-Napoli dva ročna kovčka Ko so ju odprli so našli v njih kose razsekanega trupla mlade ženske Glava je bila ločena od vrata takisto tudi noge in roke, ki so jih našli v drugem kovčegu.

Svarilo!

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Zagrebu je izdala pod štev. 11.373 (III) 1932 uradno potrdilo, glasom katerega je samolastnik tt. »Sidol« v Zagrebu, v občino mesta Zagreb pristojen in polnopraven državljan kraljevine Jugoslavije, da je torej tt.

„SIDOL“

proizvod kemičnih preparatov, Zagreb, Hatzova ulica 25, smatrati za

popolnoma domače podjetje

Istočasno potrjuje navedena zbornica na temelju doprinešenih dokaznih dokumentov, da je sedanje uradništvo in delavstvo omenjene tvrdke jugoslovenske narodnosti.

Opozarjamo, da bomo proti vsakomur, ki bi širil o nam neresnične vesti, postopali sodnijskim potom.

»SIDOL« proizvod kem. prep., Zagreb, Hatzova ulica 25. 13487

Sirov napad na starčka

Murska Sobota, 18. novembra.

Sezonski delavci so se vrnili iz tujine. Prinesli so nekaj dinarja domov, da bodo laže prebili zimo. Tudi družinski očetje so med temi delavci. Polanec Jožef iz Vučje Gomile se je tudi vrnil domov k rodbini, a praznih rok, ker je ves zaslužek zapravil. Preveč ga mika alkohol in v takem stanju je zelo nasilen, da se ga bojijo vsi občani.

Pred kratkim je brez vsakega povoda vdrl v hišo 75letnega posestnika Rituperja ter navalil na ničesar hudega slutečega starčka Z nekim topim orodjem, najbrže s kamnom, ga je začel biti po glavi in po životu Zaradi ropotanja sta prihiteli v sobo žena in hči in našli besno udrihajočega Polanca nad onemoglim Rituperjem. Prestrašeni sta zbežali po pomoč k sosedu županu, ki je prihitel z nočno stražo k Rituperu, toda napadalca ni bilo nikjer več. Ko sta se žena in hči pozneje vrnili samt domov, je bil zopet Polanec v hiši. V krvi ležečemu Rituperju je prigovarjal, naj ga nikar ne javi orožnikom, češ, da mu bo zato dal žganja. Mati in hči sta se njegove navzočnosti zelo prestrašili in sta ponovno tekli po pomoč.

Pri zaslišanju je hudo ranjeni Rituper izpovedal, da mu je Polanec že pred dnevi grozil, da ga bo pretepel zaradi tega, ker je moral neki Polančev sorodnik plačati Rituperu nekaj denarja za bolečine po nekem pretepu. Stanje ranjenega Rituperja je zelo resno. Posebno hude poškodbe ima ranjenec na glavi. Skoro ni verjetno, da bo okreval Nasilnež mu je zlomil tudi podlaktnico na levici. Ljudstvo je nad Polančevim zločinom splošno ogorčeno.

Repertoarji

DRAMA

Začetek ob 20.

Sobota, 19.: Veseli vinograd Izven.
Nedelja, 20.: Ob 15. Srce igračk. Mladinska igra. Izven. — Ob 20. Veseli vinograd. Izven.
Ponedeljek, 21.: Gospa Inger. C.

OPERA

Začetek ob 20.

Sobota, 19.: Manon Premijera A.
Nedelja, 20.: Ob 15. Rigoletto. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Viktorija in njen huzar. Izven. nižane cene.
Ponedeljek, 21.: Plesni večer Katje Delakove. Izven. Znižane cene.

Veseli vinograd se vprizori 19. t. m. in v nedeljo 20. t. m. obakrat ob 20. kot predstava izven abonmaja. Zaposlen je ves moški ansambel drame in dame: Medvedova, Boltarjeva, Slavčeva, Rakarjeva in Javanova.

Nedelja v drami V nedeljo popoldne se ponovi prvič Golieva ljubka otroška igra Srce igračk, ki je doživela pri premijeri nadvse ljubeznjiv in prisrčen uspeh Opozarjamo starše na to predstavo, ki se vrši izven abonmaja. — Zvečer se ponovi uspela veseloigra Veseli vinograd. Priporočamo občinstvu, da si nabavlja vstopnice v predprodaji v opernem gledališču pri dnevni blagajni od 10. do pol 1. in popoldne od 3. do 5.

Premijera v operi. Po daljšem presledku se vprizori zopet Massenetova opera Manon z go. Gjungjenac v naslovni vlogi. Opera je popolnoma na novo naštudirana in sicer ima muzikalno vodstvo kapelnik Štritof, režijo pa vodi g. Debevc V ostalih vlogah so zaposleni g. Betetto, g. Gostič

V nedeljo popoldne se poje znamenita Verdijeva opera Rigoletto z g. Primožičem v naslovni vlogi. G. Primožič je tragičen lik grbavca Rigoletta pel na raznih velikih odrih v Zagrebu. Budimpešti in je njegova kreacija v vsakem pogledu prvovrstna in dovršena. Vlogo vojvode poje g. Banovec — Zvečer se ponovi ljubka operета Viktorija in njen huzar, katera se je našemu občinstvu priljubila s svojo melodijoznostjo in šarmom.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Sobota, 19.: Ob 20.: »Moje dete«. Premiera.
Nedelja, 20.: Ob pol 11.: Dijaška koncertna matineja. — Ob 20. koncert Brandl-tria.

★

Iz mariborskega gledališča. »Moje dete« je naslov zelo zabavne burke ameriške pisateljice Margarete Mayo. Premiera bo drevi. Režira Hinko Tomašič Veljajo bloki. Jutri koncertira v gledališču priljubljeni trio Brandl, ki si je v poslednjem času v inozemstvu in v dunajskem radiju pridobil mednaroden sloves. Ob pol 11. bo matineja za dijaštvo ob najnižjih cenah, ob 20. pa koncert z izbranim sporedom. Veljajo dramske cene. »Boccaccio«, znamenito Suppéjevo komično opero, delo izborne muzike in traine privlačnosti, bodo peli kot naslednjo glasbeno premiero v teku prihodnjega tedna. Režira g. K. Bachmann kot gost.

CELJSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20

Nedelja, 20 ob 16 Celjski grofje Zmerno povišane cene — Ob pol 21 Friderika Gostovanje Narodnega gledališča v Mariboru.

Iz življenja in sveta

Smrt — in potem?

Gerhart Hauptmann o posmrtnosti

Tudi Gerhart Hauptmann ima svojega Eckermanna kakor svoj čas Goethe. Ta Eckermann se imenuje Josef Chapiro in je za 70-letnico velikega nemškega dramatika izdal knjigo »Pogovori z Gerhartom Hauptmannom«. Eno najzanimivejših poglavij v tej knjigi je razgovor, ki sta ga imela oba moža o raznih transcendentalnih vprašanjih

»Ali verjamete v nadaljnje človekovo življenje v onostranosti?« je vprašal Chapiro.

»Mogoče je, mogoče,« je odgovoril Hauptmann, »čeprav bi vam mogel to le težko pojasniti. Smatram pa, da je življenje po smrti, kakor je bilo pred rojstvom. Preden smo se rodili, smo bili, drugače bi se ne rodili. Mohamed je dejal dvomljivcem: Ali bi vas tisti, ki vas je enkrat ustvaril, ne mogel ustvariti v drugič? — In Gita pravi: Nebivajočemu ni namenjeno bivanje in bivanju ni namenjeno nebivanje — ali: rojenemu je določena smrt, prav tako smrti rojstvo. — Gotovo poznate čestokrat izraženi, skoraj že banalni občutek, da ste to, kar pravkar doživljate, čutite, hočete, vidite ali mislite, že nekoč doživeli, čutili, hoteli, videli in mislili. Ne veste več kdaj in premišljujete, iščete. Ker sem pa prepričan, da nič ne nastaja iz ničesar, verjamem, da je bila vsaka iluzija, vsaka sanja, vse neotipljivo nekoč resničnost in da stojimo tudi z najbolj fantastičnimi prividi na trdnih, čeprav neprijemljivih tleh resničnosti. Ni abstraktnih umetnikov Človek, ki hoče vse zgraditi na abstraktnosti, ne more biti niti pomemben pesnik niti pomemben slikar ali glasbenik. Prividi so izraz nečesa dejanskega, da, doživljenega. O tem sem tako prepričan, da ne smatram niti resničnega umetnika za svobodnega v njegovem ustvarjanju; ni on, ki ustvarja obliko umetnine, temveč oblika je že v njem, še preden se je dela lotil. Prepričan sem, da je tudi v tem smislu vnaprej določena harmonija in noben resnični umetnik se ne bo drznil neupoštevati te praharmonije, ki je najglobje zvežana z vsem njegovim čutenjem in bitjem.«

Zlato pod Hudsonom

Mamonova trdnjava v Ameriki

Globoko pod ogromnim, trdnjavi podobnim poslopjem Zvezne rezervne banke v New Yorku leži zlat zaklad kakršnemu ni para v Ameriki. 900 milijonov dolarjev ali še več je vreden in v njegovo varstvo so si zimislili vse mogoče ukrepe.

Njegovo glavno stražo predstavlja 100 bivših ameriških vojnih mornarjev, samih izbranih mož, ki so še posebej izučeni v boju z banditi in stoje stalno pod vojno disciplino Načeluje jim polkovnik, ki se je izkazal že v kopici vojn in ki je tudi sam izdelal načrt za obrambo 900 milijonskega mamona.

Že zunaj na stopnicah stoji eden njegovih mož v črno-modri uniformi s puško ob roki. S stopnic prideš v veliko, golo dvorano, v kateri stoji spet cela vrsta podobnih stražarjev, eden pa sedi za mizo, na kateri je postavljena strojnica. Vsepovsod, na hodnikih, ob jeklenih vratih, ki ločijo oddelek od oddelka, stoje takšni možje s puškami. Izmenjavajo se vsako jutro, vsak dan jim pregledujejo orožje in jih vadijo v napadanju in obrambi in zlasti v manipuliranju s strojnimi puškami.

Središče te obrambe je v skrbno zastraženem kontrolnem prostoru v notranjosti banke Na stenah so vse mogoče vrste signalnih priprav, kazalcev, ur, ob stenah strojne puške, plinske bombe itd. Ob pisalni mizi sedi mornar in pred njim, poleg telefona, strojna puška... Vse, kar se dogaja v banki, pride kot sporočilo sem, nekje se neka vrata odpro in na steni zagori rdeča luč nekje se zapro in vžge se zelena. Če se odprejo nekje vratca, ki bi se ne smela, zapazi to straža takoj in takoj ve tudi, katera vrata. V desetih sekundah so vsi izhodi iz banke zaprti, oddelek strojnih pušk steče nemudoma na kraj alarma in ti ljudje imajo povelje, da morajo streljati, čim zapazijo, da nekaj ni v redu.

Zlati zaklad počiva v obočenem prostoru pet nadstropij pod cestnim tlakom in 20 m pod gladino reke Hudson. Do tja vodi dvigalo. Vhod zapira najprvo železna mreža, za katero sedi resen, oborožen stražar. Ta natančno pregleda potni list vsakega prišleca, celo uradnih vodnikov. Brez potnega lista namreč ne pride nihče sem. Če je vse v redu, se odpre mreža. Za njo se je treba vpisati v posebno knjigo, potem zavrti neki možakar nekakšno krmilno kolo in v nasprotni goli steni se odmakne mogočna jeklena plošča. Za ploščo se odpre ozek rov, ki vodi v najnotranjejši prostor. Na levo in desno ga omejujejo debeli jekleni drogi, za temi drogi pa se kopičijo vreče z zlatom in na policah zlate palice. Kamor pogledaš, samo zlato...

Okoli tega zlatega prostora teče ozek hodnik z zrcalnim sistemom, ki omogoča čuvaju, da vsak čas in z vsakega mesta pregleda ves hodnik. Stena tega hodnika je iz 3—4 m debelega betona, ki počiva direktno na stalnem manhattanskem dnu, a v steni je gosto, nevidno omrežje vodov za tok visoke napetosti. Skoraj nemogoče je popisati vse naprave, ki so si jih izmislili tu ljudje, da bi očuvali največji zlati zaklad na svetu. A več nego nemogoče je, da bi neoboklican človek prodrl do tega zlatega zaklada.

Nemška republika stvar zadrege in slučaja

Francoski gospodarski list »Le Capital« je objavil te dni senzacionalen razgovor svojega sotrudnika z nemškim državnozborskim poslancem Scheidemannom o ustanovitvi nemške republike l. 1918

Scheidemann označuje proglasitev Nemčije za republiko za stvar zadrege in slučaja Če bi bil Viljem ostal v Nemčiji, ne bi se mu bil skrivil niti las in Nemčija bi bila ostala do danes monarhija Cesarstvo je torej izgubil samo zaradi svoje strahopetnosti. Na nadaljnjo vprašanje, če bi Nemčija danes branila svoj republikanski značaj tudi z orožjem, je odvrnil Scheidemann skeptično, da v to zelo dvomi. Nemčija je podpisala versajlesko mirovno pogodbo samo iz strahu, da ne bi Francija zasedla Porenja in Bavarske, s čemer bi bil razbit okvir Bismarckove države

Slavni lahkoživec

V času gospodarske stiske in splošne krize bi bilo prav hvaležno, opisati dogodivščine in doživljaje pokojnega francoskega markija Bonija de Castellane, če ne bi bil tega opravil sam v svojih knjigah »Kako sem odkril Ameriko« in »Spomini«. Pri tem ni ničear olepšaval in obdelal vse z nekakšno ošabno filozofijo, s katero je še enkrat v spominih obnovil bogate užitke, ki mu jih je nudilo ono nezaslišano zapravljanje denarja v dolgi vrsti let pred vojno. Boni de Castellane je umrl kot berač; ob smrti je bil do vratu zadolžen, dasi je pred vojno skozi okno metal milijone, kajpa večinoma milijone svoje žene Pri tem so ga menda vodile one duhovite besede Montesquieua: „Saj je že dovolj žalostno, če človek nima več denarja Ali naj se zato še odreče čemurkoli« Po končani vojni je sprejel v svoji palači v Rue de Lille maršala Joffrea in tudi kronane glave Za takšne prilike je zbobnal armado služabnikov iz vsega predmestja, oblečenih v modre suknje z belimi nogavicami. Ob sprejemu gostov so imeli v rokah goreče baklje. Dan poznejе so oblegli njegov dom razni trgovci, da bi jim poravnal račune, seveda brez uspeha Boni pa je šel in napisal knjigo o umetnosti, kako človek lahko zmerom ostane siromašen.

Bonija ne smemo zamenjavati z obema bratoma, Jeanom, ki je bil še nedavno delaven predsednik pariškega mestnega sveta, in Stanislavom, ki je bil dolgo predsednik poslanske zbornice. Tudi ta dva Castellanea sta bila elegantna in svetovnjaška, toda brata Bonia nista dosegla nikoli. Slavni Boni ni bil samo potomec davne plemenitaške rodbine, temveč je po vseh svojih lastnostih spadal v ono dobo, ki so jo pred vojno označevali kot „fin de siecle«. Napel je vse sile, da bi svetovnemu Parizu ohranil vabljivi sloves mesta, kjer se lahko lahkomiselno uživa in nedosegljivo zadosti želji za zapravljanje denarja

Ko je bil star 35 let, se je še z dvema prijateljicama iz aristokratskih krogov podal na moderno pot Argonavtov, da bi prinesel zlato runo iz Amerike, in sicer v obliki milijardne dote neke dolarske princese. Možje so šli snubit hčer železniškega kralja Goulda. Kdor bi jo dobil, bi moral po dogovoru plačati ostalima dvema stroške za pot. Sreča je čakala Bonija de Castellane. Svatba je bila svečana kakor še nikjer. Ko se je mladi zakonski par vozil v Pariz, se je začelo življenje, o katerem še danes radi pripovedujejo najstarejši Parižani Boni si je dal ob cesti v Bois de Boulogne zgraditi grad iz rdečkastega marmorja, in sicer po vzorcu Trianona v versajleskem parku. Tamkaj je sprejemal kralje in kneze.

»Vsak mož ljubi vsaj nekaj pri ženski. Jaz ljubim pri svoji ženi denar, ki ga je prinesla. Moja ljubezen je torej pristna!« Takšne šale je uganjal ta novi Casanova ki seveda ni posvečal posebne brige svoji zakonski zvestobi. V ostalem pa so ga često videli z lepo in duhovito milijarderjevo hčerjo, tako da je bil — kakor pravi v svojih „Spominih« — precej iznenaden, ko je prišlo do ločitve. Družabna kronika Pariza pa je imela zaradi nje za nekaj mesecev hvaležno gradivo. Tako se je Bonijevim dogodivščinam, kjer je bil res prizadet, priključilo še na stotine legend in izmišljenih zgodbic, ki so prav po krivem dolžile osamelega lahkoživca vseh mogočih zakonskih in zakonitih prestopkov

Kako je Boni razumel spravljati svojo »bolšo polovico« v dobro voljo, kaže naslednji dogodek: Za 21. rojstni dan svoje žene je Boni najel del boulognskega gozda, kjer je priredil veliko nočno slavnost Tri sto oseb je bilo povabljenih in tri stotisoč predvojnih frankov je bilo stroškov. Po travi so bile položene prave perzijske preproge. Celo ameriški milijarderji, ki so bili med gosti, so strmeli. Za prostor je posredoval pri mestni upravi v spremstvu svojega strica, kneza Sagana. Ko so strica vprašali, zakaj prireja nečak tako ogromno slavje, je stric odgovoril kratko: »Kar za zabavo, gospod!« Uradnik je dovolil vse, kar sta hotela. Da je bila prireditev še bolj slovesna, je dal mobilizirati republikansko gardo, ki je stražila vse dohode v Bois de Boulogne.

Toda tudi te slave je bilo konec. Markiza de Castellane, rojena Gould, je zvedela za razne zgodbice svojega moža. Med drugim so ji nesli na uho tudi možev izjavo, s katero je kazal obiskovalcem svojega gradu spalnico svoje žene. Vsakomur jo je pokazal kot „kapelo spravе«. Boni in milijarderjeva hči sta se ločila. Kmalu potem se je razočarani mož na ulici stepel z vojvodo Talleyrandom, ki se je kar čez noč oženil z ločeno ženo svojega bratranca. Za Bonija so se pričeli slabi časi. Postal je trgovec s starinami. Kdor ga je obiskal, mu je ponujal — samo za gotovino — dele graščinske opreme. Klub skromnim sredstvom pa je bil še dolgo vzor moške elegance: rože ni nikdar pozabil vtakniti v gumbnico, če je šel na ulico.

Umrl je po dveletni bolezni, 65 let star. Prav za prav je čudno, da ni bil starejši. Kajti lepi časi, ko so se vršile v Bois de Boulogne slavnosti njegovega kova, so že tako daleč. Vsekako mu je bila prihranjena ob smrtni uri jeza, ki bi ga bila gotovo pograbila, če bi bil zvedel, da so se ob njegovi smrti predramili samo knjigotržci. Vsebina njegovih knjig je postala spet zanimiva. Dobiček te zadnje reklame pa so vtaknili drugi!

Herriot v nemški luči

Odkar je Francija objavila svoj razorožitveni načrt (dosedaj so znani načrti Brianda, Tardieuja in Herriota), prikazujejo Nemci to akcijo ne kot jamstvo za francosko varnost ,ampak za nadvlado Francije v svetu. V zadnjem času so začeli smešiti tudi Herriotov načrt, ki jim je sicer najbližji in mu nimajo kaj ugovarjati. Naša karikatura, posneta po nemških listih, prikazuje Herriota, ki se trudi s pihanjem v trobento Društva narodov za mir, v resnici pa stoji na topovih

Vi boste kupovali darila

Ne pozabite na skupino romanov iz »Jutrove« knjižnice. Cene neverjetno nizke

Svinčenka iz svetovne vojne

V svetovni vojni je moral na bojišče med drugimi tudi dninar Jožef Mayr iz okolice Linca. Pri nekem spopadu ga je zadela krogla iz puške v pljuča. Odkar je dobil ta strel, je stalno bolehal. Zadnje dni je napadel Mayra hud kašelj, po katerem se mu je udrla kri. Ko so pozneje pregledali izmeček, so našli v njem svinčenko. Zdravnik je odredil prevoz invalida v bolnišnico, kjer se zdaj Mayr počuti bolje.

Zbogom!

Nemški kancelar von Papen
je odstopil zaradi položaja po zadnjih volitvah

Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, miglanju oči, razdraženih živcih, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna **»Franz Josefova« grenčica** odprto telo in olajša krvni obtok. Poizkusi na univerzitetnih klinikah so dokazali, da se alkoholiki, ki so trpeli na želodčnem katarju, v kratkem času zopet dobili veselje do jedi z uporabo staro preizkušene **»Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Pri takšnih živcih mora biti dober tek

Ameriška skupina gradbenih delavcev, ki obedujejo v vrtoglavi višini 250 m, takorekoč v zraku. Delavci sedijo na železnem ogrodju nebotičnika

Pradavno življenje

Čudeži paleobiologije

Novi rektor dunajske univerze dr. Othenio Abel je imel pri svojem nastopu predavanje, v katerem je obširno razpravljal o metodah in uspehih znanosti, ki se bavi s proučevanjem pradavnega življenja, t. j. paleobiologije.

Ta znanost je prišla v novejšem času do čisto novih izsledkov na temelju spoznanja, da je oblika telesnih udov posledica njih naloge in da kažejo iste prilagoditve pri živih in fosilnih oblikah isti način življenja. Življenjski sledovi pradavnosti imajo vrednost neposrednih življenjskih dokumentov. Iz stopinj praživali sklepamo lahko na njih način premikanja, lego končin, telesno velikost, obliko in proporcijo. Celo o popolnoma neznanih nam živalih sklepamo lahko po stopinjah na to, v kakšno vrsto in razvojno vrsto so spadale.

Sledovi ugrizov in ostanki hrane na gostiščih in v telesnih duplinah nam tudi mnogo pripomorejo do spoznanja pradavnih živali in njih življenjskega načina. Številne fosilne živali so nam ostavile svoja stanišča in votline. Na ostankih okostja itd. lahko doženemo bolezenske spremembe. Baš znanost o boleznih fosilnih živali je v zadnjih letih zelo napredovala. V nekih primerih je utegnila ugotoviti celo hormonalne motnje. Takšna in podobna spoznanja so v mnogočem razširila naše znanje o življenju fosilnih vrst. Seveda pa ne gre v prvi vrsti za to znanje, temveč za spoznanje zakonov, po katerih se ravna življenje sploh. Eden najvažnejših med temi zakoni je zakon o premočrtnem razvoju, ki veli, da se razvoj ne povrača in da se nekoč okrnjene ali izgubljene oblike ne vračajo več. Drugi važni zakon je zakon o povratku vseh vrstnih razvojnih stopenj v embrionalnem razvoju posameznika. Vsi zakoni pa so podrejeni višjemu »biološkemu zakonu vztrajnosti«.

Smrt Masarykove svakinje

Konec oktobra je umrla v Brooklynu dr. Evelina Garrigue, sestra pokojne žene češkoslovaškega predsednika Masaryka. Masarykova svakinja je l. 1895. doktorirala na Medical College of the Womans Hospital, nakar je prevzela vodstvo zavoda, v katerem je poučevala anatomijo in tečaj za strežnice. Pozneje se je v Parizu in na Dunaju specializirala za nevropatologijo ter je imela zdravniško prakso v Brooklynu. Masaryk ima še tri žive svakinje: Eleonoro Garrigue Fergusen, Alice Garrigue Mott in Esperanzo Garrigue.

Strogi ukrepi proti delavcem v Rusiji

Svet ljudskih komisarjev v Moskvi je izdal dekret, ki odreja, da se ima vsak delavec, ki izostane tudi samo en dan brez vzroka z dela, odpustiti brez odpovedi. Vrhu tega izgubi vse prednosti, ki jih je imel za časa zaposlenosti. Druga represalija je še hujša od prve, ker pomeni konkretno, da se delavcu odvzemejo izkaznica za živila, stanovanje in druge ugodnosti. Tako ukorjeni delavec je s tem popolnoma uničen, ker ne dobi pri nobenem državnem podjetju več službe. Drakonični ukrep smatrajo za poostritev forsiranja sovjetske industrijske produkcije, ki je v okvirju svojih dosedanjih programov mogočno zaostala.

Suho grozdje v kruhu

Solunski list »Esterina Nea« poroča, da je grško finančno ministrstvo odredilo, da sme vlada zaukazati pekom, naj dodajajo kruhu suho grozdje. Kruh te vrste bodo začeli peči najprej v Atenah, Solunu in Pireju. Upajo, da bodo s tem porabili 15 milijonov funtov rozin, prihranili pa enako množino moke, oziroma žita. S tem bo grška državna blagajna prihranila lepo vsoto deviz, ki gredo za živila v inozemstvo. Če se bo stvar obnesla v večjih mestih, bo vlada zadevo pospešila za vse grško ozemlje.

Ženske in zaposlitev

Glasilo ženskega gibanja na Francoskem »Mouvement feministe« priobčuje zanimive statistične podatke o zaposlitvi žensk v posameznih državah. Največ ženskih uslužbencev ima Poljska, kjer si služi kruh 6 milijonov žen ali 45 odst. Poljski sledi Francija z 8 milijoni in pol ali 42 odst., potem Finska s 57 odst., Nemčija s 36 odst. in Švica z 31 odst. Tu nastane presledek. Potem pride na vrsto Italija s 27 odst., Madžarska s 26 odst., Anglija s 25 odst. in Španija z 9 odst.

Izlet z letalom v Afriko

Švicarski letalec Walter Mittelholzer je te dni startal z osmimi potniki na polet čez Italijo, Maroko in Španijo. Potniki so sedli v Fokkerjev aparat CH 166, ki gaženejo trije motorji tipa Wright, ki razvijajo skupno 1000 k. s. in napravijo do 180 kilometrov na uro. V štirinajstih dneh bodo izletniki zopet doma. V tem času pa bodo videli v najbolj etapah Rim, Vezuv, Etno in Catanio, od tam poidejo čez Girgenti in otok Pantellerio v Tunis, čez gorovje Atlas do južnega roba Sahare, nazaj pa čez Fez, Tetuan Sevilijo, Barcelono in Marseille v Curih. Mittelholzer bo ponovil sličen izlet prihodnje leto v marcu.

Pred veselim dogodkom v Bolgariji

Kakor poročajo iz Sofije, bo postala bolgarska kraljica Giovanna v januarju 1933 mati.

Primer navidezne smrti

V Braili (Rumunska) je umrlo za legarjem mlado dekle po imenu Nikolina Lepusco. Zdravnik je ugotovil smrt in je dal truplo prenesti v mrtvašnico. Drugo jutro pa je našla strežnica krsto prazno in dozdevna mrtvakinja je čepela v nekem kotu. Zdravnik, ki so ga takoj pozvali, ji je dal injekcijo, vendar je dekle umrlo čez kakšno uro — tokrat zares. Truplo so dali obducirati, da ugotovijo, ali ni kriva te smrti zdravnikova injekcija.

Francoski škandal z utajevanjem davkov

Po poročilih iz Pariza se je raztegnil postopek francoskih oblasti glede utajevanja davkov z boni Trgovinske banke v Baslu na 1018 oseb. Glede na toliko število krivcev bi potrebovalo sodišče tri leta časa, da bi zadevo preiskalo in sestavilo obtožnico. Da pa ne bo trajalo delo toliko časa, je pariško sodišče razdelilo obtežilno gradivo med 38 sodnikov, ki bodo spešili zadevo kolikor se bo dalo. Tako upajo, da se bo lahko začel proces proti sleparskim bogatašem že letos v decembru.

Amy Johnson v zapadni Afriki

Mollisonova žena Amy Johnson, ki leti iz Londona v Capetown, je v torek opoldne pristala v Gaou, odkoder je po kratkem odmoru nadaljevala polet proti Duali.

ANEKDOTA

Pred palačo Društva narodov je našla postrežnica zavoj. V njem novorojenček in listek s kratkimi besedami: »Oče sedi v Svetu Društva narodov.« Postrežnica je odnesla nepričakovano najdbo v predsedstvo. Predsednik je v veliki zadregi, končno pravi: »Prosim, odnesite najdenčka v glavno tajništvo.« Na listek pa je napisal besedo »Zaupno«. V glavnem tajništvu je bilo vse presenečeno. Uradniki ne vedo, kako bi pomagali. Končno se je oglasil vrhovni inspektor Društva narodov Maier: »Nemogoče, da bi otrok izviral od tu, kajti, prvič, pri nas ni še nihče nikoli delal s strastjo in ljubeznijo, drugič nima to, kar pride iz nas, nikoli ne rok ne nog, tretjič se ni pri nas še noben akt rešil v devetih mesecih!«

Vsak dan ena

Ribolov za zabavo v dobi sesalnih naprav za prah.

Michel Zévaco: 198

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

»Videl bom!«

Nočilo se je že, ko sta se vrnila v mesto. Jehan ni smel tratiti časa, ako je hotel pred zaprtjem vrat dospeti v novo skrivališče. Poslovil se je od viteza in urno krenil proti Montmartrskim vratom.

Pardaillan ga je spustil nekoliko naprej in jo nato od daleč ubral za njim. Videl ga je, kako je s svojimi dolgimi, prožnimi koraki krenil skozi mestna vrata.

»Ali ne bi šel stražit na njegov prag?« je pomislil sam pri sebi. Nekaj časa je okleval, nato si je dejal:

»Prepričan sem, da ga ni nihče zasledoval... Naj bodo še tako zviti, vendar ne morejo uganiti, kje bo spal. Zato ni misliti, da bi ga čakalo nocoj kako novo razburjenje Sicer je pa pozno; glej, že zapirajo vrata.«

Obrnil se je in krenil po ulici Sv. Dionizija.

»Skrajni čas je, da se obesim temu Perfektu Goulardu za pete. Edino ta mi more pokazati pot do Acquavive... Če ga najdem, se pomeniva o marsičem!«

Jehan Hrabri je prišel do hiše, ki mu jo je bil označil Gringaille. Tudi on je bil prepričan, da ga nihče ne zasleduje. Preden je potrkal na vrata, je še pogledal okoli sebe.

Koliba je bila prislonjena ob vogal zidu, ki je obdajal velik, nepravilen štirikotnik, čigar dve stranici sta bili vzporedni z mestnim obzidjem. Ob tisti strani, kjer je stal Jehan in ki je bila obrnjena proti Montmartrskemu predmestju, sta sloneli še dve podobni hiši. Od hiše do hiše je bila precejšnja razdalja. Na tej strani obzidja so pravkar začenjali graditi ulico in povsod, kamorkoli si se ozrl, so ležali veliki kupi gramoza. Hiša je imela zaradi tega v pročelju samo eno nadstropje, zadaj pa dve.

Jehana je sprejela stara ženska, ki ga je gostobesedno ogovorila:

»Nu, vendar ste prišli, mladi gospod? Nestrpno sem vas pričakovala. V mojih letih človek ne leže rad pozno spat. Pojdiva, da vam pokažem sobo.«

»Ne zamerite, gospa,« je vljudno rekel Jehan, vzpenjaje se po strmih stopnicah, »mislil sem, da bom našel moškega — Enooki Simon mu menda pravijo.«

»Simona ni več tu,« je odvrnila starka. »Prav danes se mu je nasmehnila sreča: prodal je hišo... Tu je vaša soba, gospod plemič. Če bi kaj potrebovali, pridite in potrkajte: moja spalnica je spodaj. Lahko noč, gospod plemič.«

Starka je postavila svečo na vegasto mizo in pustila začudenega Jehana samega.

»Vraga,« je rekel sam pri sebi, »kaka nepričakovana prodaja! In ta brlog! Gringaille je dejal, da ne bo zelo udoben. Pa je kar čisto gol. Najrajši bi pri tej priči odšel.«

Pomislil je, nato pa sklenil takisto kakor Pardaillan:

»Kam naj se obrnem ob tej uri? In kdo bi neki mogel slutiti, da sem tu? Kvečjemu če so zasledovali Gringailla... To je mogoče, a verjetno ni. Vino je natočeno, treba ga je izpiti.«

Vendar je bil pa toliko vznemirjen, da si je skrbno ogledal čumnato. Vrata so se mu zdela trdna. Imela so močan zapah, ki ga je Jehan takoj potisnil v skobo. Nato je odprl okence in pogledal venkaj.

»Do vrta je obilno dve nadstropji. Na levi — obzidje. Hm! Ta zid je zelo blizu okna! Nu, vendar mislim, da se s te strani ni bati presenečenja. Lezimo in zaspimo... Jutri zjutraj jo pa odkurim, in vrag naj me vzame, če še kdaj stopim v ta brlog.«

Vse se mu je zdelo sumljivo: stanovanje in gospodinja s svojimi pojasnili, ki niso ničesar pojasnjevala. Kar očital si je svojo nezaupnost; a naj se je še tako zmerjal, vendar mu je ostal občutek, da ni varen.

Zavil se je v plašč in legel, oblečen kakor je bil, z golim mečem pokraj sebe.

»Zaspimo!«

Toda njegova vznemirjenost je bila tolikšna, da dolgo ni mogel zaspati. Z napetimi živci je ležal na postelji, gledal v temo in prisluškoval.

Mir in tihota sta ga nazadnje utolažila. Zadremal je...

Sredi noči se je mahoma zdrznil iz spanja. Okoli njega je bilo tema kakor v rogu. Bilo mu je, kakor da bi ga dušilo. Oster vonj ga je stiskal za vrat.

Odprl je oči. Zazdelo se mu je, da ga milijoni iglic zbadajo v zrenice. Zamižal je in potegnil na uho. Z vseh strani je slišal čudno, zlovešče prasketanje. Pod njim se je oglašalo mogočno rohnenje, ki ga ni hotelo biti konca...

Bil je popolnoma zbujen, a občutki, ki so ga navdajali, so se mu zdeli tako nenavadni, da je zagodrnjal:

»Vraga, kakšna môra! Duši me, prav res da me duši! Zbudimo se — tak zbudimo se že!«

Občutek, da ga duši, je postajal čedalje hujši. Vse težje in težje je dihal. Pot mu je curkoma lil po telesu. Nenavadna vročina je prihajala Bog si ga vedi odkod. Jehan je obupno brcnil in zastokal:

»Prekleto! Ali se res ne bomzbudil!«

SPORT

PRIMORJE : RAPID

Zanimiv mariborski gost

Jutri se sestane novinec I. razreda mariborski Rapid z ljubljanskim Primorjem. Rapid je baš začel serijo zmag, ko ga je doletela usoda, da je moral po sklepu JNS na pobudo priziva Celja, pričeti borbo za vktop v I. razred.

Vse te težke borbe je dovršil Rapid zmagovito V Mariboru tudi računajo, da bo Rapid odnesel točki ali pa vsaj točko jutri v prvenstveni tekmi proti Primorju. To je vse mogoče, posebno v nogometu, ki bi ne bil nogomet, če bi se v njem ne doživljala dosledna iznenadenja. V to verovati je mogoče tudi zaradi tega, ker Primorjaši še niso f t in v kondiciji, kar bi Rapidu dajalo veliko upanja na zmago Lep uspeh preteklo nedeljo, ki so ga Primorjaši dosegli nad predstavnikom Maribora, je pokazal še mnogo pomanjkljivosti v poedinih delih meštva Primorja.

V ostalem: pričakovati smemo zanimivo borbo in prepričani smo, da bo Rapid izpolnil nade ki jih vanj polagajo njegovi pristaši. Tekma se bo odigrala ob vsakem vremenu na igrišču Primorja ob 14.30 Ob 13. igrata predtekmo moštvi Svobode II. in Grafike.

Službene objave LNP

(Nadaljevanje s seje p. o. dne 16. 11. 1932.)

Odobrijo se prijateljske tekme 20. t. m. Zagorje : Litija v Zagorju. Trbovlje : Dobrna v Trbovljah, Hrastnik : Jugoslavija v Hrastniku. Določijo se termini za odigranje prvestven h tekem z Rapidom: 20. novembra Primorje : Rapid v Ljubljani, 27.: Rapid : Svoboda, 4. decembra: Maribor : Rapid, 11.: Rapid : Ilirija, 18.: Rapid : Železničar, vse štiri v Mariboru. Za SK Celje v drugem razredu MO Celje: 27. novembra: Celje : Olimp v Celju. 4. decembra: Celje : Atletiki v Celju, 11.: Celje : Laško v Celju, 18.: Celje : Jugoslavija v Celju.

Protest SK Šoštanja proti verificiranju prvenstvene tekme Šoštanj : Laško se odstopi SZNS v Ljubljani v izjavo. Na znanje se vzamejo zapisniki MO Trbovlje od 14. t. m., MO Maribor od 31. oktobra in 14. t. m ter MO Celje od 7 in 14. t. m. Protest Maribora proti verificiranju prvenstvene tekme Maribor Ilirija odigrane 9. oktobra v Ljubljani, se na podlagi izjave SZNS v Ljubljani zavrne, ker se konstatira, da je v protestu napadena sodnikova materialna odločitev, proti kateri protest že načeloma ni mogoč. Iz istih razlogov se zavrne tudi protest Čakovečkega SK proti verificiranju prvenstvene kvalifikacijske tekme čakovečki SK : Rapid 23. oktobra v Čakovcu, in ker je bil sodnik pravilno delegiran. Verificirajo se tekme Ilirija : Maribor 3:2, Rapid : Čakovečki SK 5:2 in Rapid : Celje 5:4 ter se s tem kvalificira Rapid v nadaljnje tekmovanje v prvem razredu.

Kazenskemu odboru se predasta sodniški poročili o prvenstvenih tekmah Slovan : Jadran z doseženim rezultatom 4:1 in Laško : Jugoslavija 3:2 v nadaljnje postopanje. Na znanje se vzamejo dopisi ZNP Zagreb št. 1641/32 od 10. t. m., dopis Gradjanskega SK Čakovac od 9. t. m. ter poročila službujočih odbornikov g. Königa od 13. t. m., g. Šalekerja od 6. t. m. in g. Tomca od 13. t. m.

Verificirajo se s pravom nastopa 26. t. m. za Hermes Mihelak Vincenc, za Rapid Fišer Friderik, za Maribor Kislinger Rudolf, za Sparto Ljubljana, Majhenič Al. Poziva se Svoboda, Maribor, da pošlje do prihodnje seje legitimacijo igralca Kislingerja Rudolfa. — Zavrne se verifikacija igralcev Cotiča Vojka in Szepesy Elmera za Maribor, ker niso priložene slike. — Igralec Vukovič Slobodan bo verificiran za Ilirijo čim prejme LNP njegovo odpustnico od SNP Sarajevo.

Poziva se Čakovečki SK, da javi do prihodnje seje zadržek proti verifikaciji igr. Jovića Božidarja za drug klub. — Iz seznama verificiranih igralcev se črtata Benedetič Stane, Jadran, in Turk Ivan, Železničar.

Vzamejo se na znanje sodniška poročila o prvenstvenih tekmah Olimp : Laško 3:1 Maribor : Svoboda 5:0, Sparta : Domžale 4:3, Železničar : Ilirija 4:3 Retje : Dobrna 0:0 ter o prijateljskih tekmah Trbovlje : Sloga Loke 7:5, Grafika : Disk 6:1. — Tajnik II.

Službeno iz LNP. Dovoli se poskusna tekma Gradjanskemu SK iz Čakovca s ČSK II dne 20. t. m. v Čakovcu.

Službeno iz OZDS pri LNP Delegira se za poskusno tekmo ČSK II. : Gradjanski SK dne 20. 11. v Čakovcu ob 13. na igrišču ČSK g. Hampamer (rez. g. Oberlindtner) Predsednik.

Službene objave LHP (Seja u. o. dne 16. XI 1932.) Na znanje se vzame prijava Ilirije za prvenstveno tekmo Celje : Ilirija, ki bo 20. t m. SK Korotanu v Kranju se odredi za nedeljo 20. t. m. druga poskusna tekma. Kot nasprotnik se mu določi TKD Atena, ki se obvesti o tem s posebnim dopisom. Korotan naj javi početek igre direktno Ateni Čitajo se s pravico nastopa dne 24 XI. za Ilirijo Koželj Justina, za Ptuj Kysela Vilma, Sturm Johana, Krois Marija, Kropf Rudi, Versel Josefina, Blagovič Anica, Fischer Amanda, Fuhrmann Irma Brunč Marica, Tkalec Štefica. SK Ptuju se potrjuje prejem 115 Din. Atena se poziva, da nakaže prijavo 10 Din za tekmo Atena : Borec dne 9. X., Korotan pa prijavo 10 Din za poskusno tekmo Korotan : Ilirija dne 12. t. m. Za prvenstveno tekmo Celje : Ilirija se delegira savezni sodnik g. Baltesar, rez. g. Doberlet, za poskusno tekmo Korotan : Atena pa pods. sodnik g. Luin.

Savez sportnih savezov kraljevine Jugoslavije. Prometno ministrstvo je dovolilo polovično vožnjo vsem članom SSS, ki se bodo udeležili letošnjega kongresa saveza dne 20. novembra v Zagrebu. Člani naj kupijo na odhodni postaji celo vozovnico, ki bo s potrdilom predsedstva kongresa veljala tudi za povratek. Znižana vožnja bo veljala od 18. do 24. novembra za II. in III. razred brzih in osebnih vlakov.

K motocikličističnim dirkam, ki se bodo vršile jutri v Zagrebu, vozi avtobus iz Ljubljane ob 6. zjutraj, če bo dovolj udeležencev Interesenti naj se danes javijo v trgovini Gorec, palača Kreditne banke, do 16 Cena 100 Din za tja in nazaj.

Zagorski sport. SK Zagorje : SK Litija 4:1 (0:1). Ker je zaključeno jesensko tekmovanje za prvenstvo trboveljskega okrožja, je v nedeljo pohitela enajstorica v Litijo. V prvem polčasu so igrali proti vetru in prejeli en gol. V reprizi so z živahno igro postavili zasluženo končni rezultat. — **SK Svoboda : SK Rudar 0:5 (0:1).** Kljub nekaj dobrim močem v napadu je moral SKS kloniti na svojem terenu po krivdi neizkušenega vratarja gostom, ki so imeli precej sreče pred golom in boljšo taktiko. Predtekma obeh rezerv se je končala z istim rezultatom. — **SK Sloga : SK Trbovlje komb. 5:7.** Tudi SK Sloga je izrabil nedeljo in gostoval s prav častnim uspehom proti starejšemu in izkušenemu rivalu, ki je igral po večini z drugo garnituro. V nedeljo se vršita prijateljski tekmi, in sicer dopoldne ob 10. na Lokah med SK Slogo in zagorsko Svobodo. Popoldne pa revanžna tekma med SK Zagorjem in SK Litijo.

Ilirija : Hermes. Ilirija in Hermes odigrata jutri popoldne na igrišču Ilirije dve prijateljski tekmi. Ob 13. uri nastopita rezervni moštvi, ob 14.30 prvi moštvi. Igra se ob vsakem vremenu.

SK Ilirija, nogometna sekcija. Danes ob 15. ob vsakem vremenu trening I. moštva in rezerve. Točno! Sestava moštev za jutrišnji tekmi s Hermesom bo objavljena na običajnih mestih. I. in II. juniorsko moštvo naj bo jutri točno ob 10.30 na igrišču zaradi fotografiranja in treninga.

SK Ilirija (hazenska sekcija). Jutri odigramo v Celju prvenstveno tekmo proti SK Celju. Za to tekmo določene igralke morajo biti s kompletno opremo ob 7. zjutraj na glavnem kolodvoru. Prihodnji teden pričnemo s treningi v dvorani.

ASK Primorje. Predsedstvo prosi članstvo, da se v čim večjem številu udeleži akademije Tabora danes ob 20. v veliki dvorani hotela Uniona.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Drevi ob 19.30 obvezen sestanek v Konzumu: Starc, Svetic Hasl, Sočan, Slamič Pišek II., Jug II., Erman, Lute, Jozič, Urbič.

TSK Slovan. V nedeljo ob 13.30 naj bodo na igrišču Korotana na Rakovniku: Zavrl I Marchiotti I Grm Seunig Rudi, Polšak Uhan Bögel, Sluga Šorn, Lumbar I in II., Ceglar in Rozman, stranski sodnik Dejak Reditelji Fuček, Jerančič in Poznik morajo biti na igrišču ob 13. Moštvo igra v starih dresih in rdečih hlačkah.

ŽSK Hermes (nogometna sekcija). Jutri morajo biti ob 12.15 na igrišču Ilirije igralci: Poženel, Daneu, Zore, Hirkić, Prešern Lorbek, Kerpan, Ferjan, Primar, Fluhar, Šefket, Močnik, Por, Simčič I. Ob 14. Burja, Pleš, Sernec, Kretič, Klančnik, Glavič, Živko, Barducky, Mokorel, Pikić, Škrajnar, Kos. Danes ob 20. obvezen sestanek vseh navedenih v lokalu.

NSK Sparta poziva za 20. t. m. na igrišče SK Korotana, Ljubljana, tele igrače: Majhenič, Novak I., Novak II., Dolinar, Zupanc Wohlfart, Magister I. in II., Ban, Vrhovc I. in II., Jenko, Krašovec.

Sokol

Župni vaditeljski tečaj za članice. Načelništvo sokolske župe Ljubljana je otvorilo v četrtek 17. t. m. v Narodnem domu vaditeljski tečaj za članice, ki bo trajal do 30. t. m V tečaj se je prijavilo 21 članic iz društev Ljubljanski Sokol, Sokol I. Tabor, Sokol III. Sokol IV., Ljubljana—Šiška, Zg Šiška, Moste, Zalog, Medvode, Kočevje Radomlje, Stare Cerkev Št. Vid nad Ljubljano, Brezovica in Trebnje, župa Novo mesto Ker je tečaj izredne važnosti za čim uspešnejše delo v telovadnici, bi pričakovali večjo udeležbo Tečaj vodita župna načelnica sestra Silva Boltauzerjeva in sestra Anuška Jugova, kot predavatelji in predavateljice pa sodelujejo v tečaju bratje in sestre župnega tehničnega odbora. Predavanja se vršijo dnevno od 8. do 12. in od 14. do 18 Sestre tečajnice bodo dobile v tečaju vso potrebno snov v vajah na orodju, v lahki atletiki, prostih vajah itd. kar jim bo brez dvoma izvrstno služilo kasneje pri vadbi v sokolski telovadnici. Želimo tečajnicam kar najlepših uspehov pri njihovem nadaljnjem delu v telovadnici, zlasti glede na pokrajinski zlet prihodnje leto v Ljubljani.

Idejna šola Sokola Ljubljana II. Po navodilih Saveza SKJ morajo vsa društva ta mesec prirediti idejno šolo za novo članstvo. Sokol Ljubljana II. priredi v ponedeljek 21. t m. ob pol 20. predavanje br. dr. Pavla Pestotnika: Sokolstvo — vzgoja k nacionalizmu in demokratizmu. Dne 22. t m ob 19 bo predaval starosta br. dr Šubic: »O organizaciji Sokola kraljevine Jugoslavije« in 25. t. m. ob 19. župni načelnik br. Lojze Vrhovec: »O pomenu sokolske telovadbe. Vsa predavanja bodo v telovadnici na realki Idejna šola je strogo obvezna za vse v letu 1932 pristopivše člane, ki so prebili šestmesečno poskusno dobo, ostalo članstvo pa je bratsko vabljeno. Svečana zaobljuba članstva bo pri telovadni akademiji 3. decembra ob 20. na realki.

Sokol v Tržiču. Prosvetni odsek pripravlja Cankarjevega »Kralja na Betajnovi«. Režija br Šter, izvežbani ansambl jamči, da bo predstava popolnoma zadovoljila. — Na članskem sestanku v ponedeljek je predaval v meščanski šoli br. dr Pance Pavel o higieni sporta. V poljudni besedi podana snov in povezana s praktičnimi primeri iz telovadbe in sporta vseh panog, je jako zanimala navzoče, posebno nazorno podajanje delovanja dihalnih organov, ki so važni za telovadca in sportnika. Obris starostnega razdobja, v katerem naj se vadijo posamezne panoge, bo dobro služil predvsem vaditeljem.

Sokol Ljubljana—Šiška ima uradne ure statističnega odseka vsak petek od pol 19 do tri četrt na 20. v Sokolskem domu.

Iz življenja na deželi

Iz Krškega

kr— **Izredna plodovitost gobanov.** Gobji blagoslov je bil v naši okolici res izdaten in v zvezi z njim je bilo tudi prekupčevanje s svežimi in suhimi gobami izredno živahno. Te dni je našla Marija Požunova iz Krajnih Brd skupino štirinajstih veselih jurčkov, ki se niso ustrašili bližajoče zime. Štirje večji, ki so sestavljali tako rekoč osnovo skupine, so bili počasnejši, zato pa se je ostalim desetim bolj mudilo in so pognali kar iz stebel in klobukov svojih bratcev, kar je izredno redek primer. Zanimivo skupino je Marija Požunova prinesla krškemu dopisniku »Jutra«.

kr— **Razstava slovenskih umetnikov.** Glede na zadeven članek, ki ga je prinesel »Slovenec« 11 t. m., je treba navesti naslednje: O razstavi slovenskih umetnikov so ljudje vedeli toliko kakor nič, če niso po naključju zašli v gostilno, kjer se je razstava vršila. Tudi so plakati (v celem trije), ki so bili izvršeni popoldne pred dnevom razstave, popolnoma molčali o imenih, ki jih navaja »Slovenčev« dopisnik. To bi lahko bilo znano »Slovenčevemu« dopisniku Slabega obiska razstave pač ni mogla biti kriva krška »naprednost« nego skrajno neprodna organizacija te prireditve. Če je razstava imela namen zvezati podeželje z našimi umetniki, bi morala biti prirejena drugače in v primernejšem prostoru.

kr— **Šola in dom.** V nedeljo ob 15. se bo v šolski telovadnici vršil ustanovni sestanek društva »Šola in dom«. Iz Ljubljane prispe bivši prosvetni šef g. dr. Dragotin Lončar, ki bo imel predavanje. Pridite!

★

BLED. V nedeljo 20. t. m. bo odigral g. Ciril Vidmar iz Ljubljane z blejskimi šahisti simultanko. Udeleženci naj prinesejo s seboj po možnosti igralne deske. K sestanku so vabljeni vsi naši šahisti.

METLIKA. V nedeljo 20. t. m. se bo vršil ob 14. v prostorih bivše davkarije v mestni ustanovni občni zbor Tujsko-prometnega društva. Udeležite se zbora polnoštevilno!

POLJČANE. V sredo je odšel odtod za postajnega načelnika v Zreče pri Konjicah dolgoletni tukajšnji železniški uradnik g. Franc Kozjek. Sokol mu je na prejšnji večer priredil v svoji dvorani prisrčno odhodnico. Br. Kozjek je bil neumoren sokolski delavec in izvrsten družabnik. Tudi njegova soproga in hčerka sta vedno z vso vnemo sodelovali. Na odhodnici so se spominjali njegovih zaslug starosta postajni načelnik br. Lovrec, prosvetar br. Kovič, br. Živko in br. Vodenik in v imenu planincev g. Žen. — Umrl je v Čretniku pri Poličanah 75-let znani posestnik g. Ivan Kodrič. Zadela ga je kap. Blag mu spomin!

PRAGERSKO. V nedeljo 13. t. m. je g. dr. Pučnik iz Slovenjske Bistrice pomagal ustanoviti na Sp. Polskavi organizacijo JRKD. V nagovoru je očrtal g. dr. Pučnik razmere, ki so bile pred 6. januarjem l. 1929., katerim je napravil konec naš modri vladar. Minili so žalostni časi strankarstva in vsi se hočemo strniti v polit. organizaciji JRKD, ki je velikega pomena zlasti tudi za našega kmetovalca. Nato je govornik prečital program in organizacijski statut. Izvoljen je bil naslednji odbor: predsednik g. Rajšp, blagajnik g. Samastur, tajnik g. Batier in še drugi odborniki. — Na Pragerskem in v okolici se je v zadnjem času razširila svinjska bolezen rdečica.

SEVNICA OB SAVI. Gospodarsko-socialni odsek krajevne organizacije JRKD v Sevnici je sklenil, da otvori stalen nedeljski tečaj o prosveti, zasebni in zadružni samopomoči, ki naj bi bil nekaka nadalievalna šola za vso kmečko in delavsko mladino. Tečaj ima namen, dajati pouk in nasvete o vseh socialnih, gospodarskih, političnih in kulturnih vprašanjih. Otvoritev tega vprašanja bo v nedeljo 20. t. m. ob 8. v osnovni šoli. Tečaj bo vsako nedeljo. Vabljeni vsi!

ŠMARJE PRI JELŠAH. Pododbor ZKD za sodni okraj Šmarje je imel 12. t. m. prvo sejo. Izvoljen je bil naslednji odbor: predsednik Berce Rafko, tajnica Rožičeva Ela, blagajničarka Straškova Ivanka; namestniki: dr. Sašel Joso, Bevc Franjo in Zidar Milovan. Na seji je bil tudi sestavljen podroben program za prosvetno delo v področju pododbora. — Primorski večer 16. t. m. je prav dobro uspel. »Morje adrijansko« je otvorilo večer. Učitelj g. Berce pa nam je očrtal posledice rapallske pogodbe. Večer je zaključila pesem »Oj Doberdob«, ki jo je zapel moški zbor. — Pogrešanega vajenca Sečka Ludovika, ki je bil uslužben pri trgovcu g. Löschniggu, so našli pri njegovi materi v Murski Soboti.

Radio

Sobota, 19. novembra

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče. — 17: Salonski kvintet. — 18: Angleščina — 18.30: Gimnastične vaje. — 19: Poglavje iz sociologije. — 19.30. Planine in planinci. — 20: Prenos iz Uniona. — 22: Čas, poročila. — 22.15: Samospevi ge. Jos. Sivec in g. Avg. Živka.

Nedelja, 20. novembra

LJUBLJANA 9.30: Cerkvena glasba. — 10: Versko predavanje. — 10.30: Gospodarsko predavanje. — 11: Salonski kvintet. — 12: Čas, poročila, plošče. — 15.15: Žensko predavanje. — 15.45: Plošče. — 16: Zlatorog. — 20: Prenos koncert z Dunaja. — 22.30: Čas, poročila.

BEOGRAD 12.30: Orkester. — 16: Narodna glasba. — 20: Prenos programa z Dunaja. — Ciganska godba. — ZAGREB 11.30: Koncert na ploščah. — 17: Plesna glasba. — 20: Koncert z Dunaja. — Lahka glasba. — PRAGA 19.25: Slovaške pesmi. — 20.15: Godba na pihala. — 21.35: Pevski koncert. — 22.20: Plošče in jazz. — BRNO 19.25: Pevski koncert. — 20.15: Prenos iz Prage. — 21.15: Popotne pesmi. — 22.25: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 17: Koncert solistov. — 20: Pevski koncert. — 20.40: Prenos z Dunaja. — DUNAJ 10: Schiedermayrjev koncert. — 11.25: Plošče. — 12.45: Lahka glasba. — 15.30: Komorna glasba. — 16.50: Popoldanski koncert. — 19.35: Pesmi — 20.05: Mojstri dunajske operete. — 22.45: Plesna glasba. — BERLIN 20: Draseke: Requiem. — 21.05: Mešan program. — KÖNIGSBERG 19.05: Prenos opere. — 20.55: Koncert na čelo. — 21.25: Prenos iz Berlina. — MÜHLACKER 19.15: Skladbe za čelo. — 19.45: Beethovnova simfonija »Eroica«. — 20.30: Nagrobne pesmi. — 21.45: Kantata južnega tečaja. — 22.45: Plošče in orgle. — BUDIMPEŠTA 17.45: Igra. — 20: Prenos z Dunaja. — Koncert ciganske kapele. — RIM 16.45: Vokalen in instrumentalen koncert. — 20.30: Operni večer.

Na splošno željo se ponovi
MISTIČNI VEČER

Svengali

v ponedeljek dne 21. t. m. v veliki dvorani hotela UNION

Iz čistega dobička prireditve prejmejo brezposelni podporo.

Znižane cene!

Predprodaja vstopnic v Zvezni knjigarni pred glavno pošto

13506

DRVA IN PREMOG
pri Iv. Schum
Dolenjska cesta
Telefon št. 2951

SERŽANT DIAVOLO

uči, kako se ne sme živeti, kako se moraš spokoriti, kako se žrtvovati in kako ljubiti.

* * *

Naročite skupino romanov iz »Jutrove« knjižnice, dokler veljajo znižane cene

I. ljubljanski zavod za straženje in zaklepanje

VLJUDNO NAZNANJA PRESELITEV SVOJE PISARNE

na Mestni trg štev. 10 dvorišče
(Skabernetova hiša) 1 507

Tudi hranilne knjižice
S POLNO VLOGO VZAMEM V RAČUN ZA

PFAFF ali PUCH
SIVALNE STROJE KOLESA

ZA CENJENA NAROČILA SE PRIPOROČA TVRDKA
IGN. VOK, LJUBLJANA
Tavčarjeva 7

Cene malim oglasom

Ženitve in dopisovanja, vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam po kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokali«, »Stanovanja odda«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrti« in »Lese« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma ih je vposlati v dismu obenem z naročilom.

Mali oglasi

Za odgovor **3 Din** v znamkah

Za Miklavža in Božič

10 mičnih mladinskih knjig, vsaka z nad 50 slikami.

Dobi se jih v vseh podružnicah »Jutra«. Po pošti jih razpošilja uprava »Jutra« v Ljubljani.

G. Th. Rotman:

Janko in Stanko

33.

Skozi eno izmed odprtih oken sta zletela naravnost v dvorec. Tam je zadovoljno sedel stari bogataš in pušil vodno pipo: SST! SST! Tedajci pa so se zganili zastori; slišal je skok, toda videl ni ničesar. Toliko, da ni od strahu izgubil copate. »Ali boste takoj izpustili ubogega najemnika in njegovo ženo?« je kriknil Stanko s kar moči strašnim glasom.

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Višjo natakarico sprejmem. Obširne ponudbe s sliko na hotel »Jadran«, Bakar. 47592-1

Prodajalko po možnosti z jamstvom, sprejmemo takoj za svojo detajlno trgovino z delikatesami in nogavicami v Zagrebu. V poštev pridejo le agilne, popolnoma samostojne in zanesljive moči, ki obvladajo poleg hrvatskega tudi nemški jezik. Tovarna Ježnikov in nogavic Josip Vidmar, Ljubljana, Prešernova cesta 19. 47534-1

Natakarico pošteno in popolnoma vešče gostilniške obrti, lepe zunanjosti, zdravo, s 1000 Din kavcije sprejmem takoj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 47674-1

Pletilja dobro izurjeno sprejme takoj strojna pletarna Javornik v Mariboru, Vojaška ulica 2. 47665-1

Lesostrugarja spretnega in vajenega galanterijskih del, sprejmem takoj. Le dobro izurjeni naj pošljejo ponudbe na naslov: Drago Višnar, Jesenice. Sprejmem pa tudi izurjenega izdelovalca lesenih igrač. 47681-1

Mesarski pomočnik samostojen v vseh mesnih izdelkih, dobi takoj stalno službo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 47783-1

Trgovec-vdovec dobro situiran, potrebuje za takoj več gospodičen z dežele, čedne zunanjosti in dobre računarice, ki imajo veselje do gospodinjstva in trgovine. Ponudbe za oglasni oddelek »Jutra« pod »Računarica«. 47722-1

Knjigovodinja samostojna, s perfektnim znanjem nemškega in srbohrvaškega jezika, dobi takoj nameščenje. Ponudbe z navedbo plače na oglas. oddelek »Jutra« pod »Perfektna 777«. 47703-1

Večletna moč dobro izurjena v steklenih in porcelanasti stroki — zmožna samostojno voditi trgovino, vešče tudi v nakupovanju blaga, kalkulaciji in vseh pisarniških delih, išče nameščenje. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Eleja«. 47710-1

Mlado kuharico samostojno, išče restavracija v Ljubljani. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Kuharica«. 47736-1

Čevljar, pomočnika dobro izurjenega sprejme takoj Jakob Orosel, Pekre pri Mariboru. 47769-1

Vajenci ke

Učenko zdravo, poštenih staršev, s primerno predizobrazbo — sprejme takoj trgovina z mešanim blagom. Prednost imajo hčerke železničarjev. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Dežela«. 47593-44

Kroj. vajenca sprejme Lojze Prešelj v Ljubljani, Sokolski dom — Tabor 13. 47737-44

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. — Kdor sprejema potnike, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (5)

Zastopstvo Šager-predmeta za Slovenijo, proti gotovini oddam. Vprašati v hotelu »Slon«. 47562-5

Mesečni zaslužek lahko Din 4 do 5000. — Iščem agilnega potnika za obisk privatnih strank. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Provizija št. 12«. 47091-5

Vsakdo more pri nas kupiti prostor ali hišo na neznatne mesečne obroke (počenši od 90 Din in pa višje) za ceno brez konkurence in v najlepših delih Beograda

Mi iščemo inteligentne, poštene in sposobne gospode ter gospe v vseh krajih Jugoslavije kot reprezentante našega podjetja, ki bi v smislu navodil nabirali kupce za stavbišča in hiše

Mi nudimo vsakemu svojemu reprezentantu možnost trajnega in velikega zaslužka. — Gospodje in gospe, ki so sposobni za gori navedeno nameščenje, naj vpošljejo svoje ponudbe pod šifro »Dobra i sigurna egzistencija« na Publicitas d. d., Beograd. 47684-5

Iščem zastopstvo boljših tvrdk. Vpeljan sem po vsej Srbiji kakor tudi južni Srbiji. Sprejel bi zastopstvo samo za Niš. Ponudbe na naslov: David Golubović, Niš, Kadadžićeva 1. 47690-5

Potnika agilnega, veščega in trežnega sprejme tekstilna tovarna. Avto na razpolago. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Avtopotnik 156«. 47680-5

Potnika za prodajo potrebnega blaga sprejmem za Ljubljano. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Drva«. 47731-5

Pouk

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Dijaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 3 Din. (4)

Nemščino in klavir poučujem. Cenjene dopise prosim na oglasni oddelek »Jutra« pod »Strokovna učiteljica«. 47700-4

Instruirala bi vse predmete realne gimnazije. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Akademičarka«. 47748-4

Knjige

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja pa vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (8)

Kupim »Ilustrovani Narodni koledar« l. 1909. Levstikovo brošuro: »Svoboda!«, Dostojevski: »Ponižani in razžaljeni«, Maksim Gorkij: »Foma Gordjejev« in Zola: »Tri novele« (Nais Micoulin, Jacques Damour). — Knjige morajo biti dobro ohranjene in čiste. — Ponudbe z navedbo cene in prevzajalcev na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Vezava postranska stvar«. 47614-8

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Pekovski pomočnik zanesljiv, zmožen vseh del, išče nameščenje. Jos. Kuharič, Zidani most 38. 47733-2

Služkinja stara 19 let, vešča gospodinjstva, hišnih in vrtnarskih del, išče službo s 1. decembrom — najraje v Ljubljani. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 47724-2

Diplomiran jurist s končano sodno prakso, ki govori in piše perfektno več tujih jezikov, išče primerno službo proti mali nagradi. Zmožen je položiti tudi kavcijo. Cenjene ponudbe pod »Pravnik« na anončni biro Hinko Sax, Maribor. 47683-2

Avtolastnike lukseznih, tovornih in avtobusnih vozil, se vljudno prosi za podelitev mesta

šoferja serioznemu, ne predkaznovanemu avtovozaču, z vestraneko dolgoletno prakso jezikovno izobrazbo in najboljšimi referencami — **vdovcu, očetu 3 otročičev,** ki je radi opuščitve obrata dosedanjega službodajalca, **in vsakih sredstev ostal brez kruha**

Opravljal bi tudi vsa druga pisarniška ali pomožna tehnična dela. Gre v vsaki kraj države. Ponudbe prosi na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Vestransko uporabljiv šofer« 47709-2

Knjigovodinja zmožna stenografije, korespondence in vseh pisarniških del, išče mesto v pisarni; gre pa tudi k otrokom, vajena je vseh gospodinjskih del, šivanja in finega vezenja. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Prijateljica«. 47419-2

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Damsko kolo dobro ohranjeno, za 550 Din naprodaj v vinotoču v Vošnjakovi ulici št. 4. 47696-6

Fotoaparat 9 × 12, Agfa, Objektiv 4.5, z vsemi pritiklinami, popolnoma nov, ugodno naprodaj. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Fotoaparat«. 47754-6

Radio

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (9)

Radio-aparat novega tipa, tri- ali štiricevnega kupim na obroke po 100 Din mesečno. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Poceni 100«. 47564-9

Avto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

Bencin-motor 10 HP, Langenwolf, ležeč, prav malo rabljen, nudim za 6000 Din. Vzamem tudi bančne vložne knjižice. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Bencinmotor 6000«. 47336-10

Vozove 3 težke, 2 srednje težka, v prav dobrem stanju, kakor tudi komate in razno

konjsko opremo radi vpeljave avtomobilne vožnje po nizki ceni proda Mihael Omahen — Višnja gora. 47676-10

Odprt avto štirisedežen, z majhno porabo bencina, takoj proda Uron, Ljubljana, Mestni trg št. 11. 47785-10

Avto, priložnost! Fiat limuzina 525 super, skoro nova, za vsako sprejemno ceno naprodaj. Ena tretjina na obroke. — Vzamem tudi avto v račun. Muhič, Studenci pri Mariboru. 47770-10

Kolesa

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (11)

za besedo. Oglasi socialnega značaja po 50 par beseda. Za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. oziroma 5 Din.

Kolo znamke »Aiglon«, belo, 1 leto rabljeno, zelo poceni prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 47718-11

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Mikroskop kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Mikroskop«. 47654-7

Rezervarje samo velike kupim. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »30.000«. 47653-7

Strešne opeke 170 m², ali Eternit, franko postavljeno Zagorje pri Kozjem (Polšak), potrebuje Bratuž Genovefa, Konjščina, Savska banovina. 47691-7

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Hranilno knjižico Ljubljanske kreditne banke tudi z večjo vlogo, kupim proti gotovini. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Prilika 6666«. 46910-16

Mizarja za pohištvo, samostojnega, z 10—15.000 Din sprejmem kot družabnika. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Ljubljanska okolica« 47749-16

Hranilne knjižice štajerskih hranilnic kupim. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek Jutra pod »Vloga«. 47751-16

Vložne knjižice Ljubljanske kreditne banke do 2.000.000 Din kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Gotovina takoj«. 47752-16

Vložno knjižico Ljubljanske kreditne banke do 2.000.000 Din, prevzamem na prvo hipoteko. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Varnost«. 47753-16

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Kuhinjska oprava dobro ohranjena naprodaj v Mostah, Šušteršičeva 3. 47738-12

Spalnica popolnoma nova ugodno naprodaj. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 47778-12

Oblačila

Trg. oglasi po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (13)

Nov damski plašč črn, iz finega blaga, prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 47708-13

Lokali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Skladišče in ležarinski prostor ob kolodvoru v Ljubljani oddam v najem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 47661-19

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (33)

Pozor! Dobavljam vsako količino lepih letošnjih orehov, krompirja in ostalih deželnih pridelkov. Ponudbe na naslov: Anton Fricelj, Sv. Lovrenc na Pohorju. 47546-33

Prvovrstni koruzni in činkvantin

ZDROB

dobite po najnižjih cenah pri Pavlu Bertoncelj, valjčni mlin — Domžale.

Les

Vsaka beseda 1 Din; za lajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (15)

Leskove palice v premeru 2—2½ cm, dolge 1.20 do 1.60 m, ponudite z obvezno ceno za komad in količino na naslov: Ilirija d. z o. z., Ljubljana, Dunajska c. 46 47550-15

Mizarji, pozor! Dospele so topolove vezane plošče (Sperrplatten), izvrstne za furniranje — po izjemno nizki ceni. Tvornica »Ukod«, Dunajska cesta 31. 47403

Okroglice popolnoma suhe, bukove in hraستove stalno kupuje Ilirija družba, Dunajska cesta 46. 47662-15

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Parcelo 618 m² veliko, pri sv. Krištofu prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 47409-20

Stavbno parcelo krasno, v bližini kolodvora Vižmarje prodam. Pojasnila v Vižmarjih št. 100 46806-20

Hišo novo ali staro, v ceni do 200.000 Din, kupim v Ljubljani ali najbližji okolici. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Takoj 4«. 47728-20

Štiristanovanj. vila novozgrajena, z vodovodom, elektriko, pri dveh stanovanjih kopalnici, obdana z velikim vrtom, na prodaj 3 minute od tramvaja. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra« 47530-20

Zidano hišo z opeko krito, 6 × 12 m, okna in vrata komplet — za odstraniti — za 15.000 Din naprodaj v Streliški ulici 33. 47714-20

Vogalno parcelo preko 1000 m² veliko prodam pod Rožnikom. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 47643-20

Parcelo okoli 600 m², na željo tudi več, krasno zaraščeno, ob Dunajski cesti prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 47644-20

Stavbni svet 800 m², peščena tla, elektrika in vodovod, prodam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Nova Ljubljana«. 47734-20

Stavbna parcela za vilo, cca 800 m² velika, v bližini glavnega kolodvora, med Kobaridsko in Dunajsko cesto ugodno naprodaj. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Plačilo v gotovini«. 47774-20

Stanovanje odda

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (21)

Celo hišo ali posamezna stanovanja oddam v najem v Kamniku. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani. 47563-21

V Mostah poceni oddam enosobno stanovanje s pritiklinami. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 47670-21

Štirisob. stanovanje moderno, z vsem komfortom za 1500 Din mesečno z vsemi dokladami odda Društvo hišnih posestnikov, Ljubljana, Salendrova ulica 6. 47702-21

Stanovanje sobe in kuhinje oddam za 240 Din s 1. decembrom v Sp. Šiški, c. p. št. 63. 47729-21

Štirisob. stanovanje s kopalnico, zaprto verando, teraso in pritiklinami v novi vili oddam. Pojasnila v Staničevi ulici 12/I. 47746-21

Krasno stanovanje z 1 sobo ali sobo in kabinetom ter pritiklinami oddam v Jarnikovi ulici 6 — pri Stadionu. 47747-21

Lepo stanovanje v novi hiši, štirisobno, z vsem komfortom ter etažno centralno kurjavo, v solnčni legi, takoj oddam mirni in dobri stranki proti nizki najemnini. Vprašati v Dvořakovi ul. 12, pritličje desno. 47750-21

Stanovanje 2 sob, kuhinje in pritiklin, z elektriko, odda takoj Hron v Zg. Šiški št. 231, poleg tramvajske remize. 47775-21

Stanovanja išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Stanovanje tri- ali štirisobno, v mestu išče se s 1. februarjem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Februar«. 47786-21/a

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Poceni sobo opremljeno — s posebnim vhodom, z vso oskrbo in dobro domačo hrano oddam solidnemu gospodu s 1. dec. Vprašati v mesariji na Kodeljevem. Zadružna ulica 8. 47465-23

Prazno sobo s posebnim vhodom oddam Mestni trg 7/I; event. se opremi. 47114-23

Opremljeno sobo lepo, separirano, v bližini sv. Krištofa takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 47671-23

Opremljeno sobo s separiranim vhodom, v lepi in mirni legi odda Zupanc, Cesta na Rožnik št. 51. 47698-23

Opremljeno sobo s posebnim vhodom, z eno ali dvema posteljama, poceni oddam blizu tramvaja v Sp. Šiški — Černetova št. 31/I-4. 47695-23

3 mesečne sobe v mestu oddam — Metelkova ulica 13. 47726-23

Prazno sobo veliko, s posebnim vhodom odda Društvo hišnih posestnikov v Ljubljani — Salendrova ulica štev. 6. 47701-23

Sobo opremljeno ali prazno — solnčno in mirno, poleg glavne pošte oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 47720-23

Opremljeno sobo s separiranim vhodom in elektriko oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 47707-23

Sobo zelo udobno, s posebnim vhodom, elektriko in zajtrkom, event. s klavirjem oddam enemu ali dvema solidnima osebama, takoj na Taboru 5/I desno 46512-23

Veliko prazno sobo z vhodom s stopnišča takoj oddam za 200 Din mesečno v Vodmatski ul. 14. 47740-23

Oddam sobo tik gorenjskega kolodvora — Polakova 11. 47742-23

Opremljeno sobo zračno in čisto, s posebnim vhodom ter elektriko oddam s 1. decembrom solidnemu gospodu v Krojaški ulici 1/III — Mestni trg 20. 47782-23

Prazno sobo veliko, ulično, pripravno za pisarno, atelje ali stanovanje, odda takoj Uran v Ljubljani, Mestni trg 11. 47784-23

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23-a)

Opremljeno sobo s posebnim vhodom, iščeta s 1. decembrom dva študenta — eden s hrano, drugi brez. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Ne daleč od kolodvora«. 47711-23/a

Sobico s posebnim vhodom s stopnjic, blizu postaje cestne železnice iščem za takoj. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Gorenjka«. 47615-23/a

Avtopromet

Ljubljana—Trst potujem dvakrat tedensko z avtomobilom. Prevzamem naročila in komisione. — Lučič, gostilna Kajfež, Florijanska ulica št. 4 — telefon 2625. 47613

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din (25)

Gospodična stara 31 let, z nekaj premoženja, trgovsko naobražena, želi poročiti 36—45 let starega gospoda trgovca ali državnega uradnika. Resne ponudbe s sliko na oglas. oddelek »Jutra« pod »Poznanjkanje znanja«. 47694-25

Trgovec samec, želi poročiti gospodično čedne zunanjosti in ki je vajena voditi trgovino. Ponudbe s sliko na oglasni oddelek Jutra pod »Ljubezen«. 47723-25

Glasbila

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (26)

Gramofon kombiniran z radijem — prodam ali zamenjam za klavir. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 47745-26

Jazz harmoniko luksuzno, popolnoma novo, fabrikat »Lubas«, ugodno prodam. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Harmonika«. 47755-26

Živali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (27)

Siv maček tigrast, se je zgubil v bližini Slomškove ulice. — Najditelj naj ga proti nagradi prinese v Slomškovo ulico 23/I, desno. 47779-27

Izgubljeno

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (28)

Zelena jopica je bila izgubljena na Rimski cesti. Najditelja prosim, da jo proti nagradi odda v modni trgovini v Igriški ulici 3 47730-28

Razno

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (37)

Najmodernejši

brivski in damski salon

v palači »Grafike«, se priporoča

Matko Šijaković

387

Suha bukova drva prima dostavljena na dom

cela m³ Din 105.—
žagana m³ Din 115.—
klana m³ Din 125.—

PUTRICH, Dolenjska cesta 6.

13419

Vata

v tablah in za odeje najboljša in najcenejša, vedno na zalogi.

Zahtevajte vzorce in cenik!

TOVARNA VATE Maribor Dravska 15.

13503

MOŠKE · IN · DEČJE ● BLEKE

PO-NIZKIM-NAKUPU-BOSTE NAŠA-STALNA-STRANKA

J. LAH MARIBOR

Brzokuh prihrani 60 — 75 % na kurivu ter Vam hitro segreje kuhinjo. Uporabljiv na vsak štedilnik. 13278

Izdeluje **ANTON PREBIL** splošno ključavničarstvo **Glince c. 1/6.**

MODROCE posteljne mreže, železne zložljive postelje, otomane, divane in tapetniške izdelke nudi najceneje **RUDOLF RADOVAN** tapetnik, **Mestni trg štev. 13.** Ugodni nakup morske trave, žime, cvilha za modroce in blaga za prevleke pohištva.

Podgane in miši ugonablja najbolj zanesljivo **RATOL,** ki je odlikovan z zlato kolajno in diplomo zato, ker je njegov uspeh dokazan pred oblastmi, a je poleg tega neškodljiv za ljudi in domače živali. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Izdeluje:

BIOMEDIKA, Zagreb **Hatzova 25.** 13486

100%

Vaših želja zamoremo zadovoljiti z našo ogromno izbiro blaga za jesen in zimo, in nudimo:

Za damske obleke, voln. .	od Din	36.—
Za damske plašče, voln. .	od Din	85.—
Za moške obleke štof . .	od Din	54.—
Za moške obleke vol. sukno	od Din	114.—
Za moške obleke kamgarne	od Din	128.—
Za moške suknje Double .	od Din	78.—
Za moške suknje, črno, sivo	od Din	115.—

dalje. — **Flanele, barhent, baržuni, pliši itd. najceneje.**

ŠPECIALNA TRGOVINA

NOVAK — Ljubljana

Kongresni trg 15 (nasproti nunski cerkvi)

ČAROBNO GRMIČJE, PO KATEREM IZGINEJO KOŽNE HIBE

»Virginično čarobno grmičevje« Hamamelis (Hamamelis virginica = With Hazel) označujejo avtoritete kot čarobno zdravilo: Odstrani naglo kožne hibe, napne in posveži polt, prežene gube, ruge in druge pojave starosti. Kozmetično-znanstvena raziskavanja so izkoristila njegova svojstva in jih v posebno ugodni sestavi z drugimi ingredijencami za nego kože uporabila pri novi »Lavenor« vodi za kožo in obraz. Učinek dokazuje več kot beseda. Zato napravite poskus! Prakt. steklenice stane: mala 20, srednja 36 in velika 48 Din

LAVENOR voda za kožo in obraz

Izdelovatelj: Jünger & Gebhardt, ustanovljeno 1873, Berlin S 14. Zaloga Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

Kaj mora vsaka nevesta vedeti, preden stopi v zakon?

Preden stopite v zakon, naročite takoj novo došlo interesantno in velepoučno ilustrirano knjigo s slikami, katero je spisal dr. L. Svoboda. **Mladini je knjiga neprimerna.** Pošilja se diskretno po pošti. Knjiga velja Din 40 (to je, da se pošlje denar naprej, lahko v pismu). Po povzetju velja Din 46. — **AMBROŽIČ, Ljubljana,** poštni p. 74. 13500

Vaša brada je trda kot iglice

To je še en vzrok več, zakaj morate uporabljati najpopolnejše milo za briti. Ali veste, da je Gibbs iznajditelj mila za briti ter da samo stoletne izkušnje omogočajo dosego tolike stopnje popolnosti. Poskusite vsaj enkrat milo »Gibbs za briti« in razumeli boste, kaj pomeni »briti je užitek«.

vporabljajte GIBBS ter sodite sami

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

121.

Prav tisto noč, ko je Tarzan postal glavar Vazircev, je ležala ona, ki jo je ljubil, v majhnem rešilnem čolnu, več ko tisoč milj daleč od njega. Jahta lorda Tenningtona je bila treščila ob na pol potopljeno razbitino in se tako naglo pogreznila, da so komaj utegnili spustiti čolne.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.